

ପ୍ରକାଶନ ମଧ୍ୟମିତ୍ରଙ୍କ ପେଣ୍ଡିଟ୍ ମଧ୍ୟଦୀ

ପ୍ରାଚୀ ହିନ୍ଦୁ ମାତ୍ରାଜ୍ ପ୍ରତ୍ୟେଶରେ ଅଧିକାରୀ ଏହି
ଶାଖାକୁ ଏବଂ କହାଯାଇ ସେବନ ଶାଖାରେ କଳା
ଏବଂ ପ୍ରାଚୀ ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ପ୍ରାଚୀ ଏହି ଏହି ଲାଗୁ
ହେ ଏହି ପରିପରା ପାଇବା ପରିପରା

କୌଣସିର ତୁମ ପ୍ରଥମ
ଦେଖୁ । କାହାରେ ଏଗାର ନାମ ଏହାରୁ
ଅପରାଧ କରାରୁ ସେଇ କାମର ଜଣେ
କିମ୍ବା କରିପାରୁ । ସେ କୋଣାକ ଦିଶରୁ ଆଜାନ
କରେ ଯାଇ କିମ୍ବା ପ୍ରତିକିରି ଏକ ହହାର ଦେଖ
ଦେଇ ।

ଶତାବ୍ଦୀରେ କଥା ଲାଗିପାରିଛି । ସମ୍ମନିତିରେ ଏହିଠିରେ ହୋଇ ଯାଇଥାରେ
ଦୈନିକରେ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ସଜଳ ଏକାଧିକ
ବ୍ୟାପକ ପାରିଦିଶ ହୁଏଇରେ ।

କୁର୍ରାଙ୍କ ଦେଇ ହେଉଥିଲା ବିପିନ୍ ଚାନ୍ଦୀ
ଅନ୍ତର୍ମାଣ-ଶୋଭାରେ ଗର୍ବ ମଧ୍ୟାମୃଦ୍ଦ ଏ
କଥାକଥାରେ ଏହାହାର ଦେଖାଇ ଉଠିଲା ହେଉଥିଲା
କଥା ପାଇଁକେ ମଧ୍ୟାମୃଦ୍ଦ କଥା ବିପିନ୍ ହେଇ
ଏହାହାର

ପଦ୍ମନାଭ ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର
ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର

ମାତ୍ରା କାମନାର ବିଦୟା ବିନିର ସୁଅଳ
ମାତ୍ରା କାମନାର ବିଦୟା ବିନିର ସୁଅଳ

ମରେ ଚୋପକ ଯୋଗେ ପ୍ରାସାଦ ଦମ ହରାଇ
ହାତେବଳାନ କାହାର ଶିଖିଗଲ କୁଳପେଣ୍ଠିର
ଯ ଗହାନୟ ପାତାଲବାରେ ଘରତେଷ୍ଵର
ସେହି ଦୂରଜୀବି ଯୋଗେ କଥାକ ଦୂରଜୀବି
କଥାକେ “କଥାନାହାତୁଛି ।—ରାତରେଷ୍ଵରଙ୍କ
କଥାକ ଏକାନ୍ତର କାହା ।”

ନେତ୍ୟୁ ମାଝ ସାହିତ୍ୟ ଲେଖନ କରିଛି। ଏହି ଅଧିକାରୀ କହିଲୁ
ଏଥର ସମେତ ନାହିଁ । ୧୯୭୫ ମେସାହରେ ଏହି ବିଷୟରେ

ବାଜାମର ବାଜାପୀତୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥ ବାଦି
ସୂର୍ଯ୍ୟ ମହାରାଜା ମନୀକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଲିଙ୍ଗ ପଛର ମୁଣ୍ଡା ଗାନ୍ଧି
କରୁଥିବାର ସମ୍ମାନ ମେଲାଇ ।

ହାବନାର ପିପୋଟ ମେଳେଖର ବି, ଏକ, ବାନୁମାନ
ଅହାଲଗରେ କାଳୁ ସ୍ଵର ନାମରେ ସତରଷିର ଜାମି
ଦେବାର ମୋକହମା ଚକ୍ରସ୍ତ୍ର । ବିଶ୍ଵରରେ ଅସାମୀ ପ୍ରତି
ବେଳର୍ଣ୍ଣ କଠିନ ପରଶ୍ରମ ସହିତ କାହାମାନର ଆଦେଶ
ଦୂରପ୍ରତ୍ୟେ ଅସାମୀ ଶ୍ରୀ ଏ ନାମରେ ମୋତ୍ତ ହୋଇଥିବା
କେବାଣୀ ହାତିମ ଅତିରି ଯହାରୁ ଓ ତାହା ହାବନମ
ମୁଣ୍ଡରେ ବାଚିଲା । ହାବନମ୍ଭୁ ସାହାଧା ବରହାତ୍ମୁ ଲୋଚନ
ଶାରୀ, ଅସାମୀ ଫୁଲେ ଏବ ପାବେଟ ତାରମ ବାବମନ
ଲୟବକୁ ଫେରାନ୍ତର । ଅସାମୀ ଚତୁର୍ବାହ ଥୁବ ହୋଇ
ମାନୁଷେଷ୍ଟ ସାତେବଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଲାଭକରେ । ୮ ହୋଇଲେ
କାଳୁ ଅତିରି ଦୁଇବର୍ଣ୍ଣର ଦ୍ଵରି ମେତିଲ । ଏଥ ମୁହଁର ଦିନ
ମାସ ଦିନକରେ ଅନକାହିତ ହେବାର ଅଦେଶ ହୋଇଥିବା
ମେହିତା ବନ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଶ୍ରୀକୃତିର ଗୋଲମାଳ ଅବଧ ନିଷ୍ଠୁର୍ ପାଇ ବାହଁ । ଦେଖିପରି ସେନା ଜାତାର ଘରିବାକାରର ରୂପରୁ ବଳା ନାହିଁ ।
କରୁଥୁଣ୍ଡି ଏହି ଜଗନ୍ନାଥ ଚରିବ ଘୋଟ ଖେଳାରେ ଆପଣ
ଦର୍ଶ ଦେବାକାରର ଦିଦି କରୁଥୁଣ୍ଡି । ଶ୍ରୀକୃତି ମୁସଲମା
ମାରେ କାନ୍ଧା ପ୍ରକାର ଗୋଲମାଳ କରିବାରେ ସମ୍ମାନ
ହୋଇଥୁଣ୍ଡି ।—ଶୈଖରଙ୍କ ଓ ଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଲି
ପାଇଥିଲାଯାଏ ।

ପଞ୍ଚାବ ସମୀକ୍ଷା ଦିଲାହାଲାଜ ଦିନରେ ଅଳ୍ପ ତୋର
କାହାରେ ଦେଖାଇ କଥା ପେଟକିଟିଲେ ମୁଦ୍ରା ଦିଲା
ଅଛନ୍ତି । ଯକୁଣେ ଏଥା ଅନାହାତରେ କି ଏ କଥା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ।

ପାଇନ୍ଦି ରେଳେ କୃଷ୍ଣଠାରେ ଜିବି ବିମାନ
ଗୋ ୫୦୦ ଟ ୧୦୦ ଲିଥ କାଳ ହୋଇ ସହିତ ରେଳେ
ପୁଅସ ପଢ଼ିବ ଥୁବେ ହେଉଥିବ । ଏ ମେହର ସବୀ ଅସାମ
ମାନେ ଅଳ୍ପ ଧ୍ୱନି ଘରୁ ନାହାନ୍ତି ।

୪୭

ପଡ଼ିପ୍ରେରକର ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ବେ
ମାଟେ ଦାସୀ କୋଷ୍ଟ ।

ପରମ ମାନମୟ ଶତ ଶୟକ୍ରି ଦିଲୁଳ ସପିକ
ସଖାଦିକ ମହୋଦୟ ମାନମୟଶ୍ଵର
ମହାନବର ।

— କବିଦୀପଳ୍କ ଜଗନ୍ନାଥ ପରେହାତେ
ମୋର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଟଙ୍କି ଚମୁଳସ୍ଥାନ ଓ ଦେଇ
ଶାଖକ କରନ୍ତୁ ।

ଏହାକି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲବ୍ଧିକ ସ୍ଵର୍ଗବାହାଦୁର-
ଳ ହଜାନ୍ତରେ କିମ୍ବୁରେ ପ୍ରକାଶନେ ଅଜବ

ଅନନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । କିମେଖରଙ୍ଗ ଗତବର୍ଷ ଅଲ୍ଲାପ
ଦୁଷ୍ଟିକେବୁ ଦୂରୀସ ଦକ୍ଷିଣାମ୍ବା ସ୍ଥଳେ ସାହାଦିବ
ଶାକେ । ଜମା ଥିବା ଧାର ଅମାରରୁ ଦୂରୀସ
ପ୍ରପାତର ପ୍ରକାମାଳକୁ ଉପାର୍କ ଦାବନ ଦେଇବାକ
ଏ ବର୍ଷରେ ଦୂଲେ । ଆଦୟ କରିବା କାରଣ
ଅଦେଶ ହୋଇଥିବି ମଧ୍ୟ ଗତସ୍ତୁ ୧୯୦୪ ସାଲ
ର ବଜୟ ଥିପରି ରହିବ କିମ୍ବା ସୁମ୍ଭୁ ସମୟେ
ଆଦୟ କରିବା କାରଣ ପ୍ରକାମାଳେ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ପୁନର୍ଥ ଅପଣା ଲଳକାରୁ ଏବ ଦିନର
ଟଙ୍କାର ଶୁଦ୍ଧ ଜଗଦ କର ବହାର ଚର୍ଚାଶାର୍ଥ
ଲଳକାରେ ରଖିଥିବା ଏବ ତୁମ୍ଭ ଗୁଡ଼ିକ
ଅଜଳୁ ଶୁଦ୍ଧମାସ ଦେବ ଦିଦରଣ କରିବା କାରଣ
ଦିଦାରୀ କର୍ମଗୁଣ ମାକଳୁ ନିଯୋଜିତ କରିଥିବା
ରୁ ଉପରେକୁ କର୍ମଗୁଣମାନେ ସ୍ଵରୂପନୃଷେ
କାର୍ଯ୍ୟ କିବାକ କରୁଥିବା ଛିଧାରେ ଦୁର୍ବଳ
ପ୍ରଣାତିର ପ୍ରଜ୍ଞାମାନେ ଉତ୍ସମର୍ଗେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ
କରିଥିବା ।

ପ୍ରବୃତ୍ତିଧର ଏଥୁପୂର୍ବୁଁ ଦୁର୍ଗୀଷ ପଣ୍ଡିତ
ଟ ୧୦୦୦ ଏକହଜାର ଟଙ୍କା ବାଜା କରିଥିଲେ ।
କହି ଶିଳ ଦାରଶାଳଗାରେ ବିଶ୍ୱାସ ସମସ୍ତ ପଳା-
ଗାଳେ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଟଙ୍କା ଏବାର କଳିବେ ପରମ
ପିତା ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କୁ ନିରାକର ପାର୍ଥକା କରୁ
ଅଛନ୍ତି କ ପୁରୋକ୍ତ ଗଜାବାଦ ଦୁରସପରିଦ୍ୱା-
ରରେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କାହୋଇ ଏହିପର ଉତ୍ତରେତ୍ତର
ଦୂରକ ସାଧନ ପାଞ୍ଜେ ଯହିଶାଳ ହେଲିଲୁ
'ମନ୍ଦିରକମଳି ।

ମହାଶୟ ! ତା ପରିଷକ ଲାଗୁ କରିବାକୁ

ବିଦ୍ୟାଲୟର ପତ୍ର ନିବସୁରୁ ଅଧିକାରୀ ପତ୍ର-
ଚାର କୋରେକ ଦେଶରେ ପ୍ଲାନ ପ୍ରଦାନ
କରିବା ହେବେ ।

ପୁରୀ ସଜ୍ଜା ମହାତ୍ମା ବିହଳ ଏହାକି ଶୌଭା-
ଗାଦର ପରିଚୟ ପ୍ରଥାନ ବାହୁଦା ମାତ୍ର । ଅଥବା
ଆମାନ୍ ସଜ୍ଜା ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବ୍ୟବହାର
କାଳ ଅବିବାହିତ କର ଏହାର୍ଥ ହେବ ସଜ୍ଜା
ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଵର ମୂରତି କ୍ଷମ ହେଲେ ତତ୍ତ୍ଵ ଉତ୍ସବ

NOTICE.

Required for the Cuttack District and a qualified Sub Overseer of accounts and practical experience of work's.

The appointment is suitable for natives only and preference will be given to Oriyas or those domiciled in Orissa. The pay of the appointment will be Rs. 25 per mensem during six months probationary service to be increased to Rs. 30 on confirmation. Travelling allowance Rs. 15 per mensem.

The selected candidate will be examined by the Civil Surgeon as to physical fitness for the appointment.

Copies only of testimonials of qualifications and character to be submitted before the 30th instant to

Cuttack Dist. } The District Engineer
15 Novr. 97 } Office } District Board
Office. Cuttack.

ବନାରସି ମାଲ ।

ବନାରସରେ ଅମ୍ବର ପାଇଏ ତାଣିଲି
ମାଠ ଥାଏ । ଉଚିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂସାଧାର,
କୁଟୋଚଷା ମାର ସୋଧିବା ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ ।
ମେ ଶୁଭତର ନାନ୍ଦିଗ୍ରାହକବାରୀ ବାଜା, ଛନ୍ଦି-
ରମାନ୍ଦି, ଫିରସ୍ତବାରେ ବନ୍ଦିବାଳ ମାଲ
ଗ୍ରାହାର ଥରୁଥିବୁ । ଆମ ସହିତ ବାରବାର
ଲେ କେହି ବୌଣସି ପକାରେ ପ୍ରକାରର
କାର୍ଯ୍ୟ କରିମାତ୍ର ଥରିଲା କାହିଁ । କାମଣ୍ଡ,
କନ୍ଦିଲ, ପାଟନ, ଅଂମଙ୍କି, ସୁପୁନ୍ତ,
ତତ୍ତ୍ଵବେଳା ମୁଦିତ ସତ୍ୱର ମହାବଜ,
ହାତୁରମାନଙ୍କ କଳକଟିଜେ କର କଲେ ଅମ୍ବର
ଆ ପକୁଳ ସୁଦାର ଜଣା ପଢିବ ଯାବାବର
ଏ କିନ୍ତୁ ଦୃବ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ଲେଖି ପଠା-
ରେ ଅନ୍ଧିଲମେ ଦେଖିପେଇଲ ପାର୍ଶ୍ଵରେ
ତାର ଦ୍ୱୀପ ଦିବ । ମାଲ ମନୋମାତ କହେଲେ
ମୂଲ୍ୟ ଥିବ ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ
ଦିଲାନ ଦ୍ୱୀପ ଯିବ ବା ଟଙ୍କା ଫେର ଦିଥାଯିବ
ନୁ ମନ୍ଦିର ମାୟୁମ୍ବିନ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦେବାଳୁ ପଡ଼ିବ ।
ଅମ୍ବର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠରେ କିମ୍ବଲିଖିତ
ବାର୍ତ୍ତମାଳ ବିକ୍ରୟ ସକାରେ ସବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଏ । ସଥା ବନାରସ କାର୍ଯ୍ୟର ବାଜା, ଖୋଜ
ଦର, ଖାତା, କୋଟ, ଗେମା, କିଂଜାପ,
ଧ୍ୟ, ସମୀ ଦୋପଟା ମନ୍ଦିଲ, ଶିରରେ ବାନ୍ଦି

ବାର ଘେନ୍ଦା, ରୂମାଲ, ସାଲ ଏବଂ ଜାନ ପ୍ରକାର
ଉତ୍ତର ଉପର ଅଗ୍ରଭାଗ ପ୍ରତିକାର ।

ଏହା ଛାଡ଼ା ସୁନା ଭୂପାର ଦାସନ, ସୁନା,
ଭୂପାର ଗିଲିଟି କର ବାଜାର ହାତବା ପ୍ରତିକାର
ପରାର୍ଥ କରିବ ଅନ୍ତରାରେ ବସାର କରିବ
ଦେଇ । ବରତ ଦେବାବେଳେ ଜାନୁନାନିକ
ମୂଲ୍ୟର ତରୁଣୀଶ ଅପ୍ରମ ଦେବାଳୁ ଦେଇ ।
କେହି ବେଶୀ ମାଲ କୃଷ୍ଣ କରିବାର ରଜା କର
ପଢ଼ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ବର କର୍ମଗୁଣ ବା ଅମ୍ବ
ସ୍ଵର୍ଗ ଯାଇ ପାରିବୁ ।

ତାକରେ ପଦ ପଠାଇ ପରାର୍ଥ ମନ୍ଦାଇ
ତାମ କେହି ଠିକଣାରେ କି ଉପଯୁକ୍ତ
(ଅର୍ଥାତ୍ ତାକରେ କି ରେଲରେ) ପଠାଇ-
ପାଲୁ ହେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍ତର ରେ
ବିଶେଷ ବାରବାର ସୁଦାରୁ କଣେ ଓଡ଼ିଆ
ମୋହରି ରଖିଗଲୁ ସୁଦାରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ପଦ
ଲେଖିଲେ କବନ୍ଦନ୍ଦ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁ ।
ପଢ଼ର ଲଧାଟା (କହିବାବରଣ) ଉପରେ
ଅମ୍ବର ନାମ ଠିକଣା ହନ୍ତ ବା ଝରଗାରେ
ଲେଖିଲେ ଶାନ୍ତ ଅଥବା ନିରାପଦରେ ଅମ୍ବର
ହସ୍ତଗତ ହେବ ।

ଆ ପାଲୁମାଲ ରୋଲାନାଥ
ମୁଦ୍ରନର ପାତ୍ର କରାଇବ ଦେଇ

NOTICE.

Third Edition with Additions to 1896.
Crown 8vo, cloth, Re 1-8.

A CHOUKIDARI MANUAL

BEING

ACT VI, B. C. OF 1870.

AS AMENDED BY

ACTS. I. B.C., OF 1871. 1886, & 1892.

Sec. 45 Code of Criminal Procedure and

S. 21 Regulation XX of 1897.

WITH

NOTES, RULES, GOVERNMENT
ORDERS, AND INSPECTION NOTES.

BY G. TOYNBEE Esq.

Magistrate of Hooghly.

Third Edition.

**THACKER SPINK & Co.
CALCUTTA.**

କ୍ରାତିକାଳିକୀର୍ଣ୍ଣ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜ୍ୟୋତିଷଗ୍ରହ ।

ଏହା ଗ୍ରହ କ୍ଲୋନ୍‌ବିଷ ପଣ୍ଡିତବରୁ ଗଣେଶ
କରିବ କରିବ ମନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏ ପଦିନ୍ଦାନୁବାଦ

ସହିତ ସ୍ଵର୍ଗକାରରେ ମୃଦୁତ କେନ୍ଦ୍ର କଟକ
ପ୍ରତିକାରିକାଳୀନ ସ୍ଵର୍ଗକାରରେ ବିହୟାରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଗୁରୁଥାର ମାତ୍ର ।

The Wonder of the Century**ଆତ୍ୟାଶ୍ୱର୍ମଣ୍ଡି ବିଧାପାରା ।**

ଅଞ୍ଚମୁଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ।

ରେଲେଟ୍‌ଏ ରେଗଲେଟର
କଲାପାର ଅର୍ଦ୍ଧମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୫/୮
ଏବଂ ଚାହେମଣ୍ଡି ଗୋ ୨ ଟ
ପ୍ରସାର ଥାଇ । ପାତ୍ରାଟି ଗୁବି
ବିପାନ, ଟାଣ ଖୋଲ, ହୋଟ
ଆହୁର, ମିନାର ଘରାତନ ମଜବୁତ, ଟିକ
ସମୟ ରଖି ଏକ ଦିନରେ କି ୪୦ ଟା ଗୁଲିବ ।
କି ୨ ର୍ବର ଗରେଷେ । ପୁରସ୍କାର ବିବରଣ ।
ଏହି କଲାପାର ଅର୍ଦ୍ଧଦାରମାନେ ବିନା
ମୂଲ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୋ ୨ ଟ ପୁରସ୍କାର
ପାଇବେ ସଥା ୧—ଶାସ୍ତ୍ରାୟକ ସୁନାର ଜଙ୍ଗିର
୨—ବିକର୍ଷଣପୁଣ୍ୟ ପଦକ, ୩—ରେସଟି
ରୂମାଲ ୪—ଏକଷାଳ ବୋକାମ ୫—ଗୋଟିଏ
ଦୁଇମାର ପାଇସାକ ଅଗ୍ରିଟ ୭—ଶାସ୍ତ୍ରିଏ
ତାହିମ ପାଇସାକ ଜାଗିଥୁବା ଅଗ୍ରିଟ ୯—ଶାସ୍ତ୍ରିଏ
ତାହିମ ପାଇସାକ ଜାଗିଥୁବା ।

ପାଇତ ନରବା ଗରି ତାକମାଟିଲ ଏବଂ
ରି, ପି, କମେନ ପୁଥକ ଦେବାଳୁ ହେବ ।
ଗୁବବାଳ ଧାଉନିମିତ ଖୋନେର ହର୍ମି ।

କଲାପି ୧ ୧
ଗୁବବାଳ ଧାନ୍ତି ରୂପାର ଦର୍ଶିତ ୨ ୧୧
ରେଲେଟ୍‌ଏ ରେଗଲେଟର ପଦକପୁଣ୍ୟ ୩ ୧୧

” ” ” ମୁଣ୍ଡପାର କଲାପାର ୪ ୧୧
ରେଲେଟ୍‌ଏ ରେଗଲେଟର ପଦକପୁଣ୍ୟ ୫ ୧୧
ପ୍ରାଦୁରମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପଦ
ଲେଖିବେ ।

The East coast Watch Co.
4 Dwarkanath Tagore's street
Calcutta.

ରଷ୍ଣବୋଷ୍ଟ ଉଥର କମ୍ପାନୀ
ନ ୪ ମର ଦ୍ୱାରାନାଥ ମାନୁରଙ୍କ ସଂପା
କଲାପାର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲକର, ବିଶ୍ୱାକୁଦିଲିଲ, ଅପରପାର
କିମ୍ବ ପାଇବେ ନୁହିର ରଙ୍ଗବାଜା,
ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟ କରିବ କିମ୍ବାର
ତ୍ୟାଳମେଧ ପରିବ ସୁଲବ ମୁହା
ବରାକାରାର ପ୍ରେରଣ କମାନ୍ଦାର

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପାତ୍ର

ସାହୁହିତ ସମାଦପତ୍ରିକା ।

ଜା ୨୭ ଶତ ମାହେ ନବସତ୍ତବ ୧୯ ୫୩୯ ମେୟର । ୮। ୧୯୫ ୮ ମାର୍ଚ୍ଚିର ସତ୍ତବ ୧୯୫୫ ବାଲ ରତ୍ନମତ ।

ଅଞ୍ଚଳ

ପରିଚୟ

୩୭

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୯୫୫ ମହିନା

ଏହି

ବୁଲିଲ ଧନ ୧୯୫୫ ମହିନାର
ଦରନ ପଞ୍ଜିଯା ।

ବୁଲିଲ ପଞ୍ଜିଯାର ସମ୍ମାଳପୂରେ ଅନ୍ତର୍ମାନପ୍ରାୟ ଶପା ହୋଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ
ଦର୍ଶକ ହେଉଥିଲା ।

ବୁଲିଲପାଞ୍ଜି ଟ ୦ । ଭାକମୀପୁର ଟ ୦ ।
ରେପାଞ୍ଜି ଟ ୦ ୨୦ , ଟ ୦ ୨୦
ମୋଦେଲର ବିହେତାମାନକୁ ଅଧିକପରିମାଣ
ଦେବାର କନୋକପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
ମୁନ୍ଦମାନକୁ ସାହାନ କର ଦେଇଥିଲା ସେ
ଅନ୍ତର୍ମାନ ଅର୍ଥ ସମ୍ମାଳପୂର୍ବ
ଦରନରେ ନ ବୁଲି ଚରପରିଚିକାର୍ଯ୍ୟାଳୟର
ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

୧୦୫୫ } ଶ୍ରୀ ଗୋପନୀଯାର ସମ୍ମାନକାରୀ
ସମାଦବ

ବୁଲିଲପ୍ରଦେଶର ଲେପନ ଓ ଗର୍ଭିତ ସର
ବ୍ୟବହାର ମାକଟି ବାହାର ଆଗମୀ ମାସ
ର ରିକରେ ବିଲାଗରୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ଏବଂ
ବୁଲିଲ ୨୦ ରିଅରେ ଭଲିକାରେ ପ୍ରଦେଶ
କରେ । ଭାରୁରମାନକୁ ବିବେନାରେ ଭାବା-
ହଦିର୍ଦ୍ଦିଶୀ ଉତ୍ତମରୂପ ଅଗ୍ରେଜନ ହୋଇ
ଥିବାରୁ ସେ ଏକା ଅସୁଥିତ୍ବ ।

ଜରମାନ ଦେଶୀୟ ବେତେଜଣ ପାଦରଙ୍ଗୁ
ଛିନ ସଜ୍ଜାନୁର୍ଦ୍ଦିତ ସାଇଟ୍ ପ୍ରଦେଶର ଅଧିକାରୀ-
ମାନେ ହିତ୍ୟା କରିବାରୁ ଜମୀନ ଗର୍ଭିତେଜଣ
ସମ୍ବଦ ଯାଇ ସାଇଟ୍ ପ୍ରଦେଶର ସେନ୍ ପଠା
ଇଅନ୍ତର୍ମାନ ଏବଂ ଏହିମାନରେ ସେନ୍ ସେଠାରେ
ପଢ଼ିଥିଲୁଣ୍ଟ । ସେବେ ତିଳ ଗର୍ଭିତେଜଣ
ପଢ଼ିଥୁବୁ କରିବାରେ ତରିକେ ସୁରକ୍ଷା ରହିବ ।
ଜରମାନର ବିପୁରତାକୁ ଉପୁରେପୋଯି ଗନ୍ଧିମାନେ
ଅନୁମୋଦିନ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ।

— * —

ମହାମାତ୍ର ଶ୍ରୀଗାନ୍ଧିନୀ ବିଦ୍ଯୁତ୍ମାନଙ୍କର ବଜ୍ର-
ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରଦେଶ କରିବା । ନିବାରଣ ଅଭି-
ପ୍ରାୟରେ ବର୍ଷମାନ ଜିଲ୍ଲାର କାଳା ରେଲିଷ୍ଟ୍ରେସନ
କିକଟରେ ଗୋଟିଏ ପରସ୍ପାରାନ ନିଯନ୍ତ୍ରୁ ହୋଇ-
ଥିଲା । ସେଠାରେ ରେଲିସ୍ଟ୍ରେସନଙ୍କ ପରସ୍ପା
ଦ୍ଵାରା ଏବଂ ସନ୍ଦେହୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଟକ ଭାଙ୍ଗା
ଯାଏ । ସେ ସନ୍ଦେହରେ କେତେକ ଅଭିଭାବ
ବା ଅନ୍ତର୍ମାନର ଗୁହାର ଦେବାରୁ ସମ୍ଭୁଂ ବଜ୍ର-
ର କାହାରୁ ବିପ୍ରମଧରେ ସେଠାର ଅବଶ୍ୟା
ଦର୍ଶନ କର ଅସେଥିଲୁଣ୍ଟ । ଉରସା ଦୁଇର ସେଠା
କାର୍ଯ୍ୟ ଏଣିକି ସୁଧାଳାରେ ଗୁଲିବ ।

— * —

ଅନ୍ତର୍ମନ୍ତ୍ର ହୃଦୟର ସହିତ ଅବଶକ ହେଲୁ
କି ଭଲିକାରେ ସଲା ଶା ରିଦୁକେଶ୍ଵର ଦେବଙ୍କ
ଭାବାକର ଜଗନ୍ନାଥ ପଣ୍ଡିତ ଗୁରୁ
ସ୍ତ୍ରୀକରେ ହତ୍ଯା କର ଥିପେ କୁହକ୍ଷା
କରିଥିଲା । କ କାରଣରୁ ସେ ଏପରି କିମ୍ବା

ଗୁଣ କର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେଇ କରୁ କଣା
ଯାଇ ନାହିଁ । ସକା ବଦୁ କେଶବାଜ ବୟସ
ବ ୨୫ ବିଂ ମାତ୍ର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ନବର
ସୁରର ସଜକୁମାର କଲେଜରେ ମୌଳି ନାମ
କରିଥିଲେ । ଗାହାକ ନାମାଳଗ ପୁଣି ଗାହ
ପ୍ରାପ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଟ । ଭଲାହାତ୍ରିର ବାର୍ଷିକ ଅଧ୍ୟ
ତ ୧୯୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସରକାର ମାଲ
ବୁଜାନ୍ତା ୫ ୧୯୫୦୦ ୯ ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

— * —

ବିଲିକାର ବେତେକ ପ୍ରାକରେ ଘର୍ମାକୁ
ଦ୍ୱାରା ଭାକରିଠ ବଜ୍ରା ମିବାର ନିଯମ ପରିଷା
ସୁରୂପ ଗର ଗରବାରଠାରୁ ପ୍ରତିକିଳ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦୂର ଭିନ୍ନଥର ଭାକରିଠ
ପାଇବା ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରକାଶରେ ଥରେ ଶ୍ରି-
ପଦ ପାଇବା କାରିବାର ଲୋକଙ୍କ ଧାରରେ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସୁବିଧାଜଳକ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
ଭାକରିଠକରୁ ସେମନ୍ତ ଚିଠି ଦେବାପାଇଁ
ବୌଦ୍ଧିଦୀରେ ଅଟକ କ କହେ ଏଥିର୍ବାନ୍ଦ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶରର ଗରିବା ବାହାର ଧାରରେ
ଗୋଟିଏ ଭାକ ବକ୍ର ରସିବାର ଅବଶ୍ୟକ
ସେ ଦରକର କହିଁ ର ଚିଠି ପକାଇ ଦେଇ
ଅବଲମ୍ବେ ଗୁଲିଯିବ । ଦରର ଲୋକଙ୍କ
ଜୋକିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ ।

— * —

ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ରଂଘଜ ନୟନର
କଲେ ସୁକା ଅପରିବ ପ୍ରତିବ ଜାଗାପୂରାନେ
ନିର୍ମ୍ଭୁତ ନ ହୋଇ ଗୁରୁ ସୁଦରରେ ମାତି ରଂଘଜ

ସେନାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ କରୁଥିଲାନ୍ତି । ହମ୍ମଦିଃ ସେ-
ମନେ ଯନେ କରୁଥିଲାନ୍ତି ଯେ ଲଙ୍ଘନିଶେନା
କରୁନ୍ତି ହୋଇ ରଜୀ ପଳାଇବେ । ମାତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ
ସୁଖପରିଚାଳନାଙ୍କୁ ଏକାଇବାର ପାତ୍ରନାହିଁ
କେବଳର ଲକ ହାର୍ଟ ସାହେବ ହେମାନବର
ଯାଇ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ପୁଣିଗୋଟିଆ କାହାବା କାହାର
ମହାମାନଙ୍କ ପର୍ମିଟରକେନରିଲେବ ସମ୍ପର୍କ ଦିଲାଖ
ଫଠାଇଥିଲାନ୍ତି । ବାବା ହେଲେ ଗଢ଼ ପାରୀବ
ରହା ତାଙ୍କେ ନାହିଁ । କେବଳ ଏ ବ୍ୟାପାର
ଯେଉଁ ହେବାକୁ ବିଲମ୍ବ ଦିଲି ଏବଂ ଅନେକ
ଅର୍ଥ ଦେଖି ହେବ ।

ଅଗ୍ରମ୍ବେ କୁଣ୍ଡଳର ସହିତ କଲଜ ଆଚ୍ଚମା-
ଦରେ ପାଠ କଲୁଛି ସୁନାର ବିଜ୍ଞାନ କଲାକାର
ପତ୍ର କରୁଥିରେ କଲାକାର କୁଣ୍ଡଳରେ
ଯେଉଁ ଅଧିକ ଦୋଷରୂପ ପାତା ଅଗ୍ରମ୍ବେ ଦେଇଲା
କଲାକାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ମନ୍ଦିର କାଳ
ଦେବ ଦେଖିବାକୁ ମନ୍ଦିର ସମ୍ମାନ ଦେଇଲା
କଲାକାର କଲା ଏକପରିମା କେବେ ନାହିଁ । ଏକ
ଶକ୍ତିର କୁର୍ବାଣାକୁ ଦେଖିଯୁ ସମ୍ମାନ ପରିମା
ଥିଲା ଅଧିକ ଦେଖିବାକୁ ଦେଇଲା । ସମେରୀଦ୍ୱା
ର୍ବ କାହାକୁ ଧୂଳ ପ୍ରଗତି ପ୍ରେମ ସୁରିଣ୍ଡରର
ମେ କାରାଗାରର କଷ୍ଟ ଲାଗୁଥିବୁସ ପ୍ରାଣ ସଥି
ଦରି ପଥାସମୟରେ ସ୍ଵାଧୀନକା କରି କରିବେ
ମନ୍ଦିରକାରୀଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଏହାର ସାଥାନକା ଛାତାର
କୌଣସି ଉପରେ କଷ୍ଟ ନାହିଁ ।

କୁଳକର ପାତ୍ରୀ ଲଗଦିଅ ସଢ଼ିତରେ ଜୀ
ନେହି ଅଧିକେ ସାହୁଥିଲେ । କୁଳିକର ଯୋଦ
ନିକଟରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ ପୁରା ଜଗେ ଦରାନେ
ତୁ ସେମାନେ ଦେଉ ସେମାନଙ୍କ ସଞ୍ଚାରେ
ଗ୍ରା ମେହର୍ବା ଯିଦି କୋଣ କହ ବିଲା ଦେଲା ।
ଭାଇରେ ମେମାନେ କୃଷ୍ଣକେବର ଚଟିଠିରେ
ଇହିମେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵ ଛଳକାରେ
ଜିତି ଥାଏଗୁ ଥିଲା ବେଳେ ଏହି ମହାନ ଧରେ
ଫୁଲମୁଖ ପାଇଁ ଦେଲା । ମାଟ୍ଟମାରେ ଶିଖର
ଲାଲ ଦେହୋସ ହେବେ ଏହି ଚେମାନମୁଖର
ତୁବ୍ୟାବ ଅପରୁତ ହେଲା । ଦେବାର ଏ କିମନର
ଗୋଟିକଳ ମନ୍ଦରେର ପ୍ରାର୍ଥମାନେ ସେ କରୁଥିଲା
ଦେଖିଲେ ଏହି ବାହାଠ ବୁ କେତେବେ ଅପରୁତ
ତୁମ୍ହି ଏହି ଧୂରସୁମ୍ଭାତି ବାହାରାଇ । ଯୋଜନ
ମୁଖୀ ହେବାର କେ ଦୌସ୍ତୁର୍ବଳୀର୍ଦ୍ଦ ହେବାର

କାଳେରେ ହେତୁକ ଲୋକଠାରୁ
ଦେଖିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ସେମାନ୍ତ ଜିମ୍ବାନ୍ତ ଦୂର-
ଅର ନେଇଛିଯାଇ ଟାର ଅଦ୍ୟ ଦେଇପାରା
ଶୁଣି କେତେଥି ଓ କଥାମୟବ କେତୋ ନେଇଛିଯା
ଶୁଣିର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ବଢ଼ି ବରତ୍ର ହୋଇଥାଇପା
ପରାହିରେ ସେଇର ଗନ୍ଧିରେ କରନ୍ତି ହେବାର
କଥା । ମାତ୍ର ଯେହିଁ ମନେ ଖେଳର ବୋବର
ଦେଇ ଉଚିତ ରଖିଥିଲୁ ସେମାନେ କୌଣସି
ଦାରେ ଆହାତ କରିବାର କମା କିମାଳବ
ଅପରି ଘଲାଇର ଅଗ୍ରହ୍ୟ ଦେବବ ମନୁଷରେ
ସବଜ୍ଞାନ କରୁ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ସେପଥ
ଦେବକେରୁଥିଏ ଦୂରାଦରଙ୍ଗ ଦେଲେଇ କରେଣିଲ-
ମିମାନ୍ଦ କଥେବ ଅକ୍ଷସଫାନ କରି ପାଇବେ
ଏବି ତକ୍ତାକୁ ସହିପ୍ରସ୍ତୁ ଦେବକେରୁ ମନୁଷ
ଦେବ ।

ପାଞ୍ଚମ ଜାରୀ ଦୋଷାନ୍ତର କଲେ କିମ୍ବା ସେଠା
ଦେଖିବାରେ ଏହାରେ କେବଳମାତ୍ର ଏହା
ମେହି କାହାର କୁ କାହା ଦୋଷାନ୍ତର ମେହିର ଘୟାଇ
ଥିଲା, ଏହା କେବଳପରିମାତ୍ରରେ କାହାର
କୁଥାରେ ଘୟାଇଲା କାହାର ପଦ ଧାରାକୁ
କାହାର ମଙ୍ଗଳଗତ ପକାଶ ଦିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା
ବୋଲଦିଷ୍ଟିମନ୍ତେ ସେଠା କାରନ୍ତକରିବେ
କିମ୍ବା ତା ୧୦ ରିକର୍ଡରେ ଏକ ମନ୍ତ୍ର ଦା
କାହାକୁ ଏହା କାରନ୍ତକରି ପଢ଼ି ଯହିବ ଗୋଟିଏ
ପୁଣ୍ୟ ପଦକ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଅଜନନକ
ପଢ଼ିବୁ କାହାକୁ କେ ମେତ୍ର ୧୨୦୦୦୯ ଲା
ଦାକ ବନ୍ଦି, ୧, ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂରେମାନ ହେଲେ
ଅଛି । ଏମୁଁ କରିବୁଥିବ ସାହେବ ପଲାଯିବ
ପୁଣ୍ୟ କାହାକୁ ଅବେଳା ମୁଖ୍ୟାଙ୍କ ପରିଷା
କରି କରି ବକ୍ର କର । ଦୋଷାନ୍ତର ବାହୀନା-
କର ଏହାରେ ହାତ ମାରିବି ଥିଲା ।

ପ୍ରକାଶ କିମ୍ବୁଧରୁ ଅନ୍ତର ମହିତ ଅବଗମ
ହେଲୁ ଯେ ସେ କଲ୍ପର ତେଜଶାନ୍ତି ସୁରକ୍ଷା
ନିରାକାର ଅଭିପ୍ରାୟରେ ମାନ୍ଦାଳ ବର୍ଣ୍ଣନେମ୍ବା
ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲୁଛି ହେବାର କର୍ମଦର୍ଶକ
ଅଭିପ୍ରାୟ ଦିକ୍ କରିବା ସକାରେ ଅନ୍ତରକ
ମୁତ୍ତବ୍ରତୀର ଅମ୍ବକର ମୁଖରେ ନାଚକରୁଣାଙ୍ଗକ
ବଲହର୍ମୁଦ୍ରାର ଅଦ୍ଵାକତ କରେବାରମ୍ଭର ଅନ୍ତର
ସମାଜର ମୁଖରୁ ଘରକରୁ ଜ ୧୦ ର ୧୩
ତଥାକୁଳର ଅଦ୍ଵାକରେ ଘରକରୁ ଜ ୧୦ ର
ତେଜଶାନ୍ତି ଲାଗିବା ପ୍ରେତ କିମ୍ବୁଧ ହେବେ

ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ ଏକମାତ୍ରେ ପେନେ ଉଦ୍‌ଘାତକ
ବାବ ଖେତୀ ଦେବାଜ ବିଭିନ୍ନଙ୍କ ଯହି ଥିଲା
ପାତରେ ଉଚ୍ଚାଶ କୁଣ୍ଡଳ ଅମଳା ବସନ୍ତ ହେବେ ।
ମାନୁକ ଗନ୍ଧର୍ଷମେଷବର ଏହି ଆଶୋଧ ଅଭ୍ୟାସ
କୌଣସିଙ୍କ ପଞ୍ଚମେ ସନ୍ଦେଶ ବାହି । ଏହି
ଅବେଶ ସମେ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଉଚ୍ଚାଶକାଳୀ
ଭୂତାଳ ଦେବାର ଅବେଶ ଦେଖି ଦେଖି କବ
ନ ବୋଲିବ ଯେ ଏହି ହୃଦ ଅବେଶ ଗାୟର
ସୁର୍ବ ମର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଦେଶ ।

ଏହି ସମ୍ବାଦ ପଥରେ ଧଂ କରୁ' କି ଶାନ୍ତିର
ଏହି ଚାଣୀର ପଣ୍ଡିତ ହିନ୍ଦୁପଦ୍ମପୁରୁଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଗ୍ରାମ-
ପ୍ଲଟ୍‌ପରିବହନ ଜୋଇଏ ଢାକା ସବୁର ସମ୍ବଳର
ପ୍ରକାଶ ହରବାର ସକଳ କର ଉଛୁଣ୍ଟ ମନ୍ଦାରକ
ବିଦ୍ୟୁ ଦେବତାଙ୍କାର ପଢ଼ିବ କରିବା ଅପ୍ରାପ୍ଯକାର
ପତ୍ରବଳ ନାମ ପଢ଼ିବିବେ ମୁମ୍ବର ନାହିଁ ବର୍ତ୍ତନ
କି କରିବାରେ ପଢ଼ୁଅବଶ୍ୟ : ପତ୍ରବଳ
ଅଧିକାରୀ କରିବାର ହଜାରାକେ କରୁଥିଲୁ କାହିଁ
କାହିଁ ଏବଂ ଶାସର ଅନୁଭବର ବିକର୍ଷିତରେ
କୁହକ ପୁଣି ବନ୍ଦରଥର ଲାହୁର ଫଳଦରୋଧ
ପରିବଳର ସାହାରାକେ ଯନ୍ମିତ ଦେଖା ଯାଇବ
ଦ୍ୱାରା ପଣ୍ଡିତ ମନ୍ଦାରପୁରୁଷ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲୁ । ଏହି ସ୍ମରନକରେ ଅଧିକ୍ୟାତ୍ମି
ଏହି ବୃଦ୍ଧିକରନ ହାଜାର ମହିନେ କରୁଥିଲୁ ତେ, ନିଃ
ହୃଦନ, ଲକ୍ଷ ମୋହାମୀ ଏବଂ ତୁରକାଥିକ
ବ୍ୟାଜାରାକ ପୋଳ ଦେବ ଏବଂ ହର ଅନ୍ତରାଦ
ରେ ରହିବ । ସଙ୍କଳିତ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ଏହିର
ମୂଳ୍ୟ ସାହାରାକଙ୍କ ସକାରେ ଟ ୧୦୯ ଲାଖ
ମାତ୍ରରଙ୍ଗ ପ୍ରେତିକ ସବାରେ ଟ ୩୦୦ ଲାଖ
କୋର୍ଟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଅପ୍ରେମାର୍ଥ ଅଧିକାରୀ
ହଜାର ପ୍ରଦରଶ ହନ୍ଦିଲା ଏବଂ ଅଧିକ ଏହି
କାନ୍ଦ ବିକ୍ରିତାକେ ପଣ୍ଡିତ ମନ୍ଦାରପୁରୁଷ ସାହାରା
କରିବେ ।

ଏବା କେବଳସା କଲେଜର ଗତିକାରୀ
ପାଇଁର ଦେଇଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ପଥର ଗଢ଼ି
ମୁଣ୍ଡିଲାଙ୍କ ମାତ୍ର ଯିବାର ପ୍ରତି ଅଟେବେଳୀ
ଚିହ୍ନିତ କରିବାର ଅମ୍ବେମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଇଲା
ଅବ୍ୟକ୍ତ ଦୃଶ୍ୟର ଦୋରଥାରୁ । ଫିଲ୍ ଖାତାର
ଦେଇଲେ ଅଭିଭାବକ ବକ୍ତରଙ୍କ ବାହାର ଧରିଯା
ଦସାର ବିବା କେବେହୁ ପୁଲେ ବାହାରର
ପଦ୍ମା ଅବୋ ଅବଧ୍ୟକ ଉପେ କାହାର
ବିଷକ୍ତମାନେ ଜାଗ୍ରତ୍ତ ଯାଇପରିବର୍ତ୍ତନରେ

ହାତୁଣ୍ଡ କାହିଁ । ଜାନ୍ମର ଲଗର ଚିକିତ୍ସା କରିବା
ଆବଶ୍ୟ ରତ୍ନାଳ ଦିଷ୍ଟି ଏବଂ ଜାନ୍ମରପାଇଁ ଚି-
କିତ୍ସା ନୋଟ୍ରୋଥିକା ପ୍ରଳାପେ ସାହିତ୍ୟକଟ ଝୋଙ୍କେ
କିମ୍ବା ଜାନ୍ମର ଦୁଇଟିକା ଧୀରେ ବେଳେ ଜାନ୍ମର
ପ୍ରଳାପେ ଜାନ୍ମର ସାହିତ୍ୟକଟ ଝୋଙ୍କା ବେଳକ
ଅଭିଭାବକରୁ ତଣ୍ଡିବା ଭବ ଅନ୍ୟ ନୁହେ ।
ଏକପ୍ରଳାପେ ଦୁଇଟିକା ଦେଇ ଜାନ୍ମର ସାହି-
ତ୍ୟକଟ ଅଭିବାତାରୁ ଏକାଙ୍କା ଅର୍ଦ୍ଦବଣ୍ଟ ଦେଇ
ମନ୍ତ୍ର ପାଇବାକୁ ଅଭିଭାବକ କୁଣ୍ଡିତ ହୋଇ ନ
ଥିବାର ଅମେଗାଳେ ଅବଶତ ହୋଇଥିବୁ ।
ଅଭିଭାବକ ଅବଶଯ ଦିଲାର ମନ୍ତ୍ରର ଚିକିତ୍ସା
କରେ ଏବଂ ଦିଲା ପାତର ଥିବ ସ୍ଵାଳେ ଜାହାର
ପନ୍ଦିତଙ୍କ ଅଭିଭାବକ କରିବା କବାର ଉପର ନୃତ୍ୟ
ଆମେମନେ ହେଉଁ । ହୁଲରେ ଜାନ୍ମର ସାହି-
ତ୍ୟକଟ ଶିଖକ ଗୃହିତ୍ସବାର ଅବଶତ ହେଇଛୁ
ସେପ୍ରଳାପେ ଅଭିଭାବମାନେ ଅଞ୍ଚାବ ସମ୍ମନ୍ତ୍ର
ଏବଂ ଉଚ୍ଚପଦର ଲେବ ମାତ୍ର ଧେଠରେ ସବା
ଜାନ୍ମର ସାହିତ୍ୟକଟ ମାବେବାକୁ ଶିକମାନେ ଛାତ
ନାହାନ୍ତି । ଆମେମାନେ ଭରିବା କରୁ କଲେଜର
ଅଧ୍ୟୟେ ଏ କିଷ୍ଟି ଦେନ୍ତ କର ତହିଁର ଉଚ୍ଚତା
ପ୍ରଭାବାର ବିଧାଳ କରିବେ । ସହ ସେ ନିଜେ
ଏପର ନିର୍ମଳ ଜାତୀ ଭରିତ୍ସବେ କେବେ ଶୀଘ୍ର
ଗାତା ପରିଦାର କରିବ ଉଚ୍ଚତା ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଜିତଦାର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା କଟିଶନ୍ତରକ ଗତ ବାର୍ଷିକ ଉପସ୍ଥିତ
ତୃପରେ ମାନ୍ୟଦର ବନ୍ଦଗୀରକର ସେହି
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ ବହଁରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା ଜମେଦାରଙ୍କ ଗରିବ କନ୍ଦୁଲିଖିତ ଚୂପେ
କଷ୍ଟିତ ହୋଇଥାଏ ଯାଆ ।

“ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ସେଉଁ ଅଂଶରେ
ଆନୁକୂଳ୍ୟ ବିଶେଷ ବାଧ୍ୟକୁଳପାରକୁଳ ବଜାକୁଳ
ଜ୍ଞାନଦାତା ହିଂସର ଅନୁର୍ଗକ । ଶକ୍ତା ଅପଣା
ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସାହୀଯ ବିଶ୍ୱରେ ବିଶେଷ ଯହୁ
ବରଥୁଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ହିତାର୍ଥେ ବେଳେକ
ଭାବର ଚାର୍ଯ୍ୟ ମଝ କରିଥିଲୁଣି । କୁକୁର ସାଂକ୍ଷବ
ଲେଖି ଅନୁନ୍ତ କ । ରାଜା ଦେବଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ,
ରାଜା ଦେବଦ୍ୟନାଥ ଦେବ ବାହାତୁଳ, ଶ୍ରୀମର-
ସବୁକଥ ଦାହ, ସାଧୁ ହରିବନ୍ଦିବ କୋଷ ବାହା-
ତୁର ଏବଂ ବାହ ବହାରିଲାଲ ପଣ୍ଡିତ, ଏମାନଙ୍କ
ଜ୍ଞାନଦାତାରେ ବିଶେଷ ସାହୀଯର ଆଦ୍ୟକଟା
କ ଥିଲେହେଠି ଦୁର୍ଲଭ ସାହୀଯ ନିମନ୍ତେ ବଦ-

ନ୍ୟାବା ରୂପେ ଅର୍ଥବାକଣ ଓ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ
ଯୋଗ ଦାନ କରିଥିଲୁଛି । ଅଜ୍ୟମାନେ ଯଥା
ବଳ ସମ୍ମୁଖ ଓ ସୁତ୍ତନାର ଜନିଦାରମାନେ,
ଉଜ୍ଜାରସୁରର ଚୌଢ଼ୁରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟାଧିକାର ବାଲେ-
ଏରର ବାକୁ ବଜନାରସୁର ଦାର ହେତ୍ରୀ-
ପତ୍ରାର ବାକୁ ବଳସମ ଭ୍ରମରବର ସମ୍ମ ଏବଂ
କଟକର ବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ମ ଗେହ୍ରାଧୀଶ
ଆପଣୀ । ଅବସ୍ଥାନୁଷ୍ଠାରେ କଦାନ୍ୟତା ପକାଇ
କରିବାରୁ ତୁଟି କର ନାହିଁ । କରିଷୁରର
ଜନିଦାର ଅପଣା କାହାରଙ୍କ ସାହିଯଧର ବନୋବ୍ରତ୍ତ
କରିଥିବାର କଥିତ ହୁଅଲା । ଏଠାରେ
ଏହା ମଧ୍ୟ ଲେଖିବା ଅସଜାତ ନୁହେ ଯେ ଗନ୍ଧା-
ଜାତର ରଜାମାନେ ଦୁର୍ବିକ୍ଷ ସାହାସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନାର ପ୍ରଗତର ମୁକୁତସୁର । ଏକଂ
ତପୁରତା ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ-
ମନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁସୁରବଜର ରଜା ଏବଂ
ଆଂମିକର ମହାରାଜା ଅଗ୍ରନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

ଅଜ୍ଞାବଦ୍ୟ ଜୁଡ଼ିଦାରମାନେ ତେମନ୍ତ ସୃଜନାଳ
ଭାଜନ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ କଥୁଳ ହୁଅଛି
ଯେ କେତେକ କଟେବାର ଅନେକ ବାଙ୍ଗ ଝଜଣା
ତିକ୍ରିଯାସ୍ଵର ଦରଖାସ୍ତ ଦାଳେ ବର୍ଷାଥୁଲେ ଯାହା
କି କମ୍ପନର ସାବେବଙ୍କ ମରରେ ସେପରି
ଦୁର୍ବର୍ଷରେ କରିବା ନିନ୍ଦନୀୟ ଅଟେ । ”

ଶେଷ ଲାଗୁଳ ମନ୍ତ୍ରକ୍ୟରେ ଥମ୍ପାନଙ୍କ
ଶୁଦ୍ଧ ବିବେଚନାରେ ଜନ୍ମଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ଵଭାବ
ହୋଇ ନାହିଁ । ତେଣାରେ ଧରୀ ଜନ୍ମଦାରଙ୍କ
ସଙ୍ଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଥିଲେ । ଅଧିକାଂଶ ଛଟିଦ୍ୱାରର ଅସ୍ତ୍ର
ସାମାନ୍ୟ ଏବଂ ସେମାନେ ଯେ ଏହି ଦୁର୍ବର୍ଷରେ
କୌଣସି ମତେ ମାଳଗୁଜାରୀ ଅଦୟ କର
ଆପେ ନିବାହ ହୋଇ ଦୁର୍ବିଷ୍ଟ ଭେଦା ମଧ୍ୟ
ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି ଏହାର ସ୍ଥଳ୍ୟା
କର ବିଷୟ । ଦୁର୍ବିଷ୍ଟ ଭେଦା ଅଦୟର ଭାଲୁକା
ଏଥର ସାର ଦେଇଥିଲୁ । ଦୁର୍ବିଷ୍ଟ ଭେଦା କିଏ
ଅଧିକ ଦେଇଥିଲୁ ଏକବିରେ ବିଗ୍ରହ କରିବା
କଣ୍ଠସ୍ଥବିଜ୍ଞାନ ନୁହଇ । ଆପଣାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନୁ
ଧାରେ କିଏ କେବେ ଭେଦା ଦେଇଥିଲୁ ତା-
ହାର ବିଗ୍ରହ ହେବା ଭିତର ଭାବ ହେଲେ
ଅବେଳା ଜନ୍ମଦାର ସଙ୍ଗାତି ଲଭିଗରେ କାହାକୁ
ଏହା ବୋଲିବା ସୁଧାର ହେବ ନାହିଁ । ଏପରି
ତକ୍ଷିଜୀର ଦରଖାସ୍ତର ଅଧିକାହେତୁ ସାଧାରଣଟି
ଛଟିଦ୍ୱାରମାନଙ୍କୁ ନିନା କରିବା ସ୍ଵଭାବ ବୋ-
ଲିଯାଇ ନ ପାଇ । ଏଥର କୌଣସି ଅଳ୍ପ
ପକାଣ ହୋଇ ନ ଥିବାର ଅମେମାଙ୍କ ସେପରି

ଲେଖାର ଦୂଳ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିପାରୁନାହାଁ । ଘରର
ରିପୋଟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗତବର୍ଷ ତହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ-
ଠାରୁ ଉଚ୍ଛବା ମେକବାର ପ୍ରକାଶରେ ଲେଖାର ଲେଖାର
ଉଠା, ବାଲେଅରରେ ଦୟୋମି ମାତ୍ର ଅଧିକ
ଏବଂ କେବଳ କଟକରେ ନେଟ୍‌ଟାର ମର ଅଧିକ
ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବୃଦ୍ଧିର କାରଣ କର୍ମଶଳର
ଓ କର୍ମକଟକ ଭାବୁ କହିବାରୁ କହିର ଅନୁ-
ସମ୍ମାନ ହେଉଥିଲା । ତିର୍ଫ୍ଫାକାର ଅଧିକ ହେବାର
ବିଶେଷ କାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନ କର ନିବା
କରିବାକୁ ଜୀବନ ବାଲୁଜକବ ? ଅନୁଷ୍ଠାନ ତିର୍ଫ୍ଫା-
କାରର ପଳ ହୁଅବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କେବଳ
ତିର୍ଫ୍ଫାକାର ଦକ୍ଷାସ୍ତ ଦେବା ଯେତୁବି ଜମଦାର-
ଙ୍କ ପ୍ରକ ଭାଗ କଥା ଗରିବି କାହା ବିକଷ୍ଟ କମ-
ନ୍ତେ, କଟକରେ ଏକହଜାରର ଉର୍ଧ୍ଵ ମାହାଲ
ସେହିବର୍ଷ ଲାଟକେ ଆଦିବା ଏବଂ କେବଳ ପଥ
ପ୍ରଦେଶୀୟ କର ଆଦାୟ ଲମନ୍ତ୍ର ଦେହିବର୍ଷ
ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଏକଲୁଷରୁ ଉର୍ଧ୍ଵ ସାର-
ପିପିକଟ ଛାଇ ହେବା ସେଇ ନଳକ କି ?

ମହାମାଘ

ଦ୍ୟବୋନିକ ପ୍ରେସ ନାମକ ଫୋର୍ଡ୍ ମତ୍ତକ
ବେମ୍‌ବାର ପ୍ରଦେଶକୁ ଶୁଭଆର କରୁଥିଲି ମା-
ନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଛାଇ ଅବର୍ଗାବ ଚକ୍ରବାରୁ ଆମ-
ମାନଙ୍କନନବେ ଅଭଳ ହିପ୍ପେଟ ହୋଇଥାଏ
ଚାଉଝ ବାରଙ୍ଗ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଳ ନଥରେ ଦୁଇଧଳ
ରେଖଗାଢ଼ି ଗଲାୟାତ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ଭକ୍ତ
ରେଣ ସନ୍ମାନକ ବୋଲି ସିକାନ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।
ବି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରେ ରେଣ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର
ସୀମା ଅଛିତମ କର ତେଣାରେ ପ୍ରବେଶ କର-
ଯାଇବ ନାହିଁ, ଟ୍ରୈଷ୍ଟ ଦର୍ଶମାନ କାହା ଚିନ୍ତା
କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଶୁଭାୟାବ ଛଟଙ୍ଗ ଓ କାଳ-
କାଳିରେ କେବଳ କର ଉତ୍ତପଦସ୍ତ ରମ୍ଭଗ୍ନୀ
ଓ ତାମ୍ଭର ନିୟାନ ବରିବାର ପ୍ରିର ବୋଇ-
ଥାଏ । ସେମାନେ କିମା ପରିଶାରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
ଅଇଲାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏଇଲାକ୍ଷ ଶବ୍ଦକେ
କାହିଁ । ଦ୍ୟବୋନି ଗର୍ବତ୍ତମେଷ ରେଣ କିବାରଣ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅର୍ଥବ୍ୟୁତ ଭରିବାରୁ ଲୁଣ୍ଡର ଦୁଃଖ
କିନ୍ତୁ ଦୈବକିତ୍ତବ୍ୟରୁ କାହା ଦୂର ନ ହୋଇ
କରିବ କିମାଗତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁଦେହକୁ ସଞ୍ଚାରିତ
ହେଉଥାଏ ଏବଂ ତଢ଼ାରା ଲୋକମାନଙ୍କର ଧର,
ପ୍ରାଣ ଓ ସ୍ଵର ବିନ୍ଦୁ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ଗର୍ବତ୍ତି-
ଦେଖିବକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦୁଃଖଗୁଡ଼ା ଦୂର ପାଇ-
ଥାଏ । ଏହି ରୋଗର ରାଜନୈତିକ ପରିଶାମଳ

ଶୀମାନ୍ୟ ଦୋଳ କୁରାଯାଇ ନ ପାରେ ଫଳତ୍ତଃ
ସର୍ବିଷ୍ଟର ବୃଦ୍ଧମୟ ବନ୍ଦତ୍ତାଜଳୁ ଦିଆ ନ
ଥିଲ । ଉଚ୍ଚବଳଠାରେ ପ୍ରଥମ ସେ ବୟସକର
ବିଦ୍ୟା ଅମୂଳାନ୍ତି ହଜର ନ କର ।

ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଏ କଗର୍ବାଟିକୁ ସାବଧାନ
କବିତା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ହଜେ ବଜାର୍ଯ୍ୟ ରେ
ଖେଣୁ ଦୂର୍ଦୟ ଯିବାରୁ ଲେଖିବି ବ୍ୟସଚା ଚିତ୍ର-
ଅଛି ଏବଂ ସେ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅମୃତାଳକର ଗଢ଼େୟ
ତାକୁ ରାଜୀନାୟିଙ୍କ ନୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଢ଼ି
ଲେଖିଥିବା ରୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ଯେ
କପର ସାବଧାନ ହେବା ତୁମର ସବାମାଧାରର
ମାତ୍ର ତୁମେ ଆବଶେ ।

“ଅବେଳାର ହୁଏ ଉପ୍ରସାଦର ଶୁଣେ ଅମ୍ବେଲାକେ
ବସିଥିଲେ, ମେଘଜାମକ ଘୋର ନିଶଚ
(Egypt) ଦେଶରେ ଅଛିରୁଥିଲେ ତଥାର
ସନ ୧୭୯୫ ଖାଲରେ ବିଜ୍ଞାନରେ ଉପରୁତ୍ତ
ହେଲା ପ୍ରାୟ ଏକ ତୁଳଗ୍ବୀଂଶ ଲୋକ କାଳପ୍ରା-
ତରେ ପଢିବ ହୋଇଥିଲେ, ଏକ ମୁକାନ୍ତ ୧୮୫୫
ଖାଲରେ ଦେତାବାର ଲୋକରୁଖ୍ୟା ୨,୨୨୫,୦୦-
୦୦ ଥିଲ । ସେ ସମସ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତେତ
ପରିମାଣରେ ଲୋକ ନାହିଁ ହୋଇଥିଲେ । ବୃଦ୍ଧ
ପରେ କେତେବଳର କୁଳ ସେବ ପୁଣିତ ଥିଲା,
ଦୁନ୍ତ ଗର୍ଭବର୍ଷ ବୋମାର ଏବଂ ସୁତା ପ୍ରଭାତ
କେତେବଳ ସ୍ଥାନରେ ଅବିର୍ତ୍ତିର ହୋଇ ଅବଶ୍ୟକ
କରି ବିନାଶ କରି ସବ୍ବା ପ୍ରସାଦ ନାହିଁ ।
ରୂପର ସେଉଁ ସେବକାର ଅମ୍ବେଲାକର ସୁଧା-
ତଳ ସହିତମାନ ଅଦ୍ୟ କଳନ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟ ମହାଦୂଷାକ
ଦୂରେ କରିଲାଥିବାରୁ, ତୁଳ ସେବ କରିଲାକ ପୁ-
ରୀରମୂଲ ହୋଇ ଅନ୍ୟନ୍ୟ ସହିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ
କରି ନୂତନ ଭେଲପଥ ପରିଦର୍ଶକାର୍ତ୍ତ ଓ ଗନ
ଦରିଦ୍ର ଉତ୍ତରା ଦିନିକୁ ସମ୍ମଲେପାଇଛନ କରିବା
ଆଗୁଳାଶରେ ଉପରୁତ୍ତ ଦେବାରୁ ସମସ୍ତେ ସହ୍ୟ-
ଦୂର ହୋଇଥିବାରୁ । ବୁନ୍ଦୁ ଭରି ସେବର
କେତେବଳ୍ଯାଦି କାରଣ ସବସାଧାରଣ ଅବଶବ
ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଜିଯେ । ସାବଧାନ ହୋଇ ପା-
ରିକାଳ ପରିମାଣରେ ଉପରୁତ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ।
ତୁଳ ସେବ ପ୍ରାୟ ବିନ୍ଦୁଜାଳର୍ମ୍ଭ ସ୍ଥାନକାଳରେ

କୁଆୟ ଏହି ଯେଉଁ ମାନେ ଏକଥିଲେ
ଅଳେବ ଲୈବ ମେହାଦ୍ୱାରେ ବାପ ବରଣୀ
ଏହି ଲାଜାପୁରାର ଅଶାଦ୍ୟ ଗୋଜଳ ବରଣୀ ଓ
ଅପରିଧାର ବନ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ଚରଣୀ (ବାହାର
କୁଞ୍ଚିତ କିନ୍ତୁ କେମ୍ବାର ବାସିମାରେ ଉତ୍ତମ
ଦରିଦ୍ର) ବିଶେଷତଃ ସେମାନେ ଏହି ବେଳେ

ବେଳେ ଅନ୍ତରୁ ହୃଦୟ ଏବଂ ସହିର ମଧ୍ୟରେ ଅପରିବାର ଥିଲୁ
ହୃଦୟ ଜଳ ଯିବାର ନାଲମାନ ଅପରିବାର ଥିଲୁ
କିମ୍ବା ଏହି ନାମାପ୍ରଚାର କାହାଙ୍କୁ ମରି ପଡ଼ିଲୁ
ଏହି ସେହି ବିଷାକ୍ତ ବାଣୀ ଶାୟୁଦ୍ଧର ସହିର
ଦେଖିବ ହେବାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଦେହରେ ବିକ୍ରିତାପାଦ
ପରିଚାଳନା ହୋଇ ତଥା ସେଗର ଛାପିତୁ ହୃଦୟ
ଦେବେଶ୍ୱର କହନ୍ତି ଘେ ପଞ୍ଜାଳ (Loesnitz)
ନାମର ପରିଚ୍ୟ ବୃଦ୍ଧପରିମାଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କାର ଯେବେବେଳେ ମରଣ୍ୟ ଘେହ ସହ ପରି
ଏହି ସେଗର ମୂଳ କାରଣ କୁଆନ୍ତି; ଏହା ସେଇ
ଏହି ସମ୍ବାନ୍ଧର ସେଗ ପ୍ରଥମେ ଅଛି ଗେହ ଦୂର
ହୋଇ ଦୂର ବିଷ ପରିବର୍ତ୍ତ ବେଳ, ତାଣ ଉପରେ
ଦେବେଶ୍ୱର ପୂର୍ବ ଶାୟୁ ଏବଂ ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟମାନଙ୍କର
ପ୍ରମାଣିତ (inflammation) ହେବାରୁ
ପୂର୍ବମନଙ୍କର ଅକୁଳ ହେବାରୁ ମୁଖବାଦ-
ଦଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କରିବାରେ ଅଜନ ହୃଦୟ । କ୍ଷେତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ଦୂର ଘରୁଦୁର ମଣ୍ଡଳରେ ଉତ୍ସାହକ୍ୟ ଏବଂ
ପ୍ରକାପ ହୃଦୟ । ସମୟେକ୍ଷ ମଳିନ୍ତାତ ମଧ୍ୟ କର
ହୃଦୟ । ଦୂରରେ ଗର ଏଦେଶ୍ୱର କୁଣ୍ଡି ଦିନ୍ଦ୍ୟାତ
ସହିତ କେତେବେ ସାଂକ୍ଷେପ ସ୍ଥାନର ଜଣାଯାଏ ।
ଅଛଏବ ତିବିହାରମାନଙ୍କୁ ବିଳପ୍ତ ଦୂର ଅନୁ-
ରୋଧ ଏହି ସେ ସେମାନେ ଯେପରି ବେଗ
ପୂର୍ଣ୍ଣପୂର୍ବ ତାରକନ୍ୟ ନ କର ଫେର ପ୍ରକାବର
ପ୍ରତିକରେ ବୃଥା ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ଦୂରମହିଷଦରେ
ନ ପଦାନ୍ତି । ତିବିହାରମାନଙ୍କର ଭବତ ଯେ
ସେମାନେ ଏହି ବିଷାକ୍ତ ଉତ୍ସମଗ୍ରୂପ ଥାଲେ
କଳା କରନ୍ତି । ଦୂର ସେଗର ପ୍ରତିକାର
ପରିଚାଳରେ ଉତ୍ସମଗ୍ରୂପେ ଅଧିକପରିମାଣରେ
ଚିଲେ ମର୍ଦଳ କରି ପରିପ୍ରାର ଜଳରେ ମନ
କରିବ । ଏହା ଏଷେଗର ମୋଟିଏ ଦରେଖ
ନିବ ଉତ୍ସାହାୟ ଏବଂ କାଳାପ୍ରକାର ମୁଗଳ
ପ୍ରକାର କାନ୍ଦକାର କରିବ । ମୁହସୁ ମାଟେ ମୁହୂର
ନଳାହ, ପାଇଜାନା ସପା ରାତି ଉତ୍ସିରେ ଧୂଳ,
ଲୋବାଳ, ରନ୍ଧା ଏବଂ (Permanganate of
potas solution) ଲୁଣିଆଢ଼େ ଦିବେ । କୁଣ୍ଡରେ
ଯେ କୁଣ୍ଡ ତାବାରହେ । ଦୂର ସେଗ କିମାରାର୍ଟେ
ବିଳାଦେଶରେ ଏକ କଟିଶଳକ ବିଥିଲୁ । ଏବଂ
ଅନେକ ମୁହସୁସାଧୀ ଏବଂ ଦେଖାଯି କଟିବାରୀ
ଲୋବାଳ ସର, ପଦରେ ନିଷ୍ଠାର ହୋଇଥି
ଦେଖି । ଦୂର ସବଳ-ଗୋଟିଏ ସନ୍ତର ଦରେ-

ବସ୍ତୁ ଦେଖି ହାତୁ ଦେଇ ତତ୍ତ୍ଵର ଅଶ୍ୱ
ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଯଶ୍ଚକ ହୋଇଥାଏ । ଅଗାମନ୍ତିର
ପଠାର ତୃତୀୟମାନେ ବର୍ଷପ ଦିନୋବସ୍ତୁ
କରିବେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଉଣ୍ଡାଯିବ ।”

ସନ୍ଦର୍ଭ ମହିଦା ମଙ୍ଗ ଉତ୍ସବ ପର୍ଯ୍ୟାନେ
ପ୍ରକାଶକଙ୍କର ଲାମା ।

୧ ମ ରେଣ୍ଟି ପାଇଦିନୀତିକାନସାରେ

୧ ଦଲଗାସ କର	ମର୍ଦ୍ଦା	କଟକ
୨ କମାଇବରଣ ପଞ୍ଚଳୟକ ରଖିଥିଲା	ଗଡ଼ିଜାତ	
୩ କାହାନିଥ କର	ମର୍ଦ୍ଦା	କଟକ
୪ ଦୟାନ୍ୟ ମହାନ୍ତି	ତେବାକାଳ	ଗଡ଼ିଜାତ
	ସେଣୀ ।	

୧	ସୁମଧୁରାଙ୍ଗ ମିଶ୍ର	କଟକ ମିଡ଼ଲ	କଟକ
୨	କାଶୀଜାଥ ମହାନ୍ତି ପାଇଁଚୁପା	"	"
୩	ପ୍ରୁଦ୍ଯମୀବିଜନ୍ତୁ ମହାଆଶି ବାହାରହାଏ	"	"
୪	କୋଣାରକ ମେଳ୍ପ ଦରବର୍ଣ୍ଣ ଘାସା	ପୁରୀ	"
୫	ସନ୍ଦରବାବୀ ପାଇଁ ଛେଳିନ୍	"	"
୬	ନାରୟୁର ଦେଖ	କୌଦ	ଗଡ଼ିଆର
୭	ଦିକାକର ବୁନ୍ଦି	ଶେଳାକାଳ	"
୮	ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦାସ	"	"
୯	ଅଞ୍ଜମନ୍ଦିର ନାୟକ	"	"
୧୦	ଦାଶକଥୁ ରଥ	"	"
୧୧	ଲିଙ୍ଗରାଜ ବର	"	"
୧୨	ସବୁମଣି ଦାସ	"	"
୧୩	ନନ୍ଦବିଶେଷ ପାଇଁନ୍ଦ୍ରାୟକ	"	"
୧୪	ଶ୍ରୀ ସମବନ୍ଦ ନନ୍ଦ ଦରବର୍ଣ୍ଣ ଘାସ	ପୁରୀ	"
୧୫*	ଦାଶରଥୀ ପଣ୍ଡି ଶେଳାକାଳ	ଗଡ଼ିଆର	"
	ଏ ଯ ଶେଳୀ ।		

୧	ବୁଦ୍ଧିରେ ମହାନ୍ତି	କଟକ ଟାଇଲ	କଟକ
୨	ଦୂର୍ଗାତରଣ ମହ ପାତି	"	"
୩	ଦୂର୍ମୋଖନ ଦାସ	କଟକ	"
୪	ମଧୁସୁଦନ ପଞ୍ଚନାୟକ	"	"
୫	ବିଦ୍ୟାକଳ ମହାନ୍ତି ତେଜାନାଳ	"	"
୬	ଦୁରୁନ୍ଦସ୍ତବ ଦାସ	ଶୋଇ ଦାର୍ଶନିକ	
୭	ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କୌତୁଳ୍ୟ ଦାହାରାହି	"	
୮	କର୍ତ୍ତରକୁରୁ ପତ୍ରପାତ୍ର	ମନମେହ ଗନ୍ଧନାଳ	
୯	କୃତ୍ତବ୍ୟାକ ମହାନ୍ତି	ତେଜାନାଳ	"
୧୦	ଶ୍ରୀରାଧାର ଦାସ	ତେଜାନାଳ	"
୧୧	ମୋହାନ୍ତି ପଞ୍ଚନାୟକ	"	"
	କେବଳ ରଙ୍ଗଲାଭଶାରେ ପଞ୍ଚନିତି ।		
୧୨	ମନମୋହନ ସାତ୍ତି ପତ୍ରପାତ୍ର ଅର୍ଦ୍ଧନେତା	କଟକ	
୧୩	ମନମୋହନ ନାୟକ	"	"

୧ ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେର ପିଷ୍ଟକ	ନିଃ ବାପ ବାଲେଶ୍ଵର	
୨ ମାନକ କୁମାର ରାଜବନ୍ଧୁ	"	"
୩ ଉତ୍ତରଭୂର ବେହେର ତେଜାନାଳ ଗର୍ଭଜାତ		
୪ ହୃଦୀକେଶ ପ୍ରଥାନ	"	"
୫ ଲିଙ୍ଗପ୍ରକାଶପଥୀ	"	"
୬ ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ	"	"

ସନ୍ଦର୍ଭ ୧୯୫୭ ମସିହାର ପ୍ରାତିହାତ୍ମି ପର୍ବତୀରୀଣ୍ଠି
ଶାତ୍ରମାନଙ୍କର ନାମ ।

୧ ଶ୍ରେଣୀ—ପାରଦର୍ଶିତାନୟାରେ ।		
୨ ଉତ୍ତରମଣି କଞ୍ଚକ ପିମେଳ ଅର୍ପିନେଇ କଟକ		
୩ ମାୟାଧର କର ମହାପିତ୍ତପୁର	"	"
୪ ଅନ୍ଧନୁତରଣ ଦେଖ ପିବେଷତପୁର	"	"
୫ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପ୍ରାପନତତ୍ତ୍ଵପୁର	"	"
୬ ହୃଦୟତ୍ତ ଦୋଷାଳ କୋଠାର ବାଲେଶ୍ଵର		
୭ ତୁମ୍ଭୁମ ମହାନ୍ତି ମହାପିତ୍ତପୁର କଟକ		
୮ ତିର୍ଥପର ନନ୍ଦ କଟକ ଦେଖିଲ କଟକ		
୯ ତନୁଶେଖର ଦେଖ ଅନୁଶୁଳ ଅନୁଶୁଳ		
୧୦ ସିଲିପ୍ରଦେବ ରେବନ୍ଧୁହନ୍ଦୁବାନକାମୁଳ କଟକ		
୧୧ ବୃଦ୍ଧତନ୍ତ୍ର ଦସ ଦୁର୍ବଲେଶ୍ଵର ପୁର		
୧୨ ମାଲକରୁ ମହାପାତ୍ର ରାଜୁରାଗନ୍ତ ଗର୍ଭଜାତ		
୧୩ ମନ୍ଦୁଲାଳୀ ଅଂଗଟିଳ ଶ୍ରୀ ଶେଣୀ ।	"	"

୧ ମନ୍ଦୁଲାଳୀ ଦାସ କଟକ ଟାଇନ କଟକ		
୨ ପୂର୍ଣ୍ଣତନ୍ତ୍ର ଦୋଷ	"	"
୩ ଅନ୍ଧନୀପରନ୍ତୁ ଦେଖ କଟକ ମିଡ଼ଲ	"	"
୪ ଶୀର୍ବେଦ ନାଥ ଦେଖ ସଙ୍ଗତ	"	"
୫ ନାୟକର କାରକ କୋଠାରା	"	"
୬ ସୁନ୍ଦରର ଶାନ୍ତି	"	"
୭ ଜୁଗନୋହନ କନ୍ଦବରୀ : ରମାନାଥପୁର		
୮ ବୃଦ୍ଧାଳନ ପଢ଼ିଲୀ ମହାପିତ୍ତପୁର		
୯ ନିଧମହାପାତ୍ର	"	"
୧୦ ପରମାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ମର୍ଦବା ବଟକ		
୧୧ ଅନ୍ଧବୁଲ ଅଲିନ ପଟ୍ଟାନ୍ତୁରୀ	"	"
୧୨ ଦେଖିଲାକୁଷ ଗିରି ପଣ୍ଡାରାଦି	"	"
୧୩ ସୁଦାମତରଣ ସୁଦ୍ଧିପୁର	"	"
୧୪ କିମାରତରଣ ମୁଖୋପାଦ୍ମା କରଚଣ୍ଠୀଶ୍ଵର ପୁର		
୧୫ ମନ୍ଦିରିବ ପଣ୍ଡା ରଥିପୁର		
୧୬ ହୃଦୟର ମେତ୍ତ କରକରହିଂଦ୍ବୁର	"	"
୧୭ ଅନ୍ଧାଧନରଣ ପଟ୍ଟାନ୍ତୁର ଚଣାଦଟା	"	"
୧୮ ଲୁହୁମ ମଶ୍ଶ ବାଲେଶ୍ଵର	"	"

୧୯ କାଶୀନାଥ ଶର୍ପଥୀ ପ୍ରତିପାଶିଶିଳ୍ପୀ	ପୁରୁଷ	୨୦ ବନାୟକ କର ସୁଦ୍ଧିପୁର	
୨୧ ସାଧୁରାଗ ପଟ୍ଟାନ୍ତୁର ତେଲଙ୍ଗା	"	୨୧ ବନାନାଥ ମହାପାତ୍ର ବିଷନ୍ଦୁଧୂର	
୨୨ ବିଦ୍ୟାଧର ମଳିଆ ଦୁର୍ବଲେଶ୍ଵର	"	୨୨ ବାନ୍ଦାନିଧ କାରୁ ଆଶନଦାମୋଦର	
୨୩ ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବାପ ବାଲେଶ୍ଵର		୨୩ ରାଧାନାଥ ନନ୍ଦ	
୨୪ ମିଶ୍ର ବାପ ବାଲେଶ୍ଵର	"	୨୪ କୃତ୍ତବସରଥ ହୋଲଗଡ଼ା	
୨୫ ଶ୍ରୀମତୀ ମାଲିଙ୍ଗ ଦାସ	"	୨୫ ଲିଙ୍ଗରାତ୍ର ପାଠଜୋଣୀ ରାମପୁର	
୨୬ କର୍ଣ୍ଣପନ୍ଦି ପାଣି କାରୁପୁର	"	୨୬ ବନବନ୍ଦୁ ରଥ ତେଲଙ୍ଗା	
୨୭ କରୁଦର ପଣ୍ଡା	"	୨୭ ପାନ୍ଦାର ଦାସ ଦୁର୍ବଲେଶ୍ଵର	
୨୮ ଗୋଦିନ ନାୟକ	"	୨୮ କପିଳ ପାହ କିମାପଡ଼ା	
୨୯ ଶେଷମୋହନ ଦାସ କୋଠାର	"	୨୯ କରୁଦର ଦାସ ବିଜାରପୁର	
୩୦ ଗୋଦିନଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"	୩୦ ପରସ୍ତିତପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟାନ୍ତୁର ସେବ ବାଲେଶ୍ଵର	
୩୧ କୁର୍ରିବାସ ମହାନ୍ତି ଶ୍ରୀମରା	"	୩୧ ଶ୍ରୀରାମଲୁ କରୁଦୁ ବାରବାଟା	
୩୨ ଗରୁଦିଷ ମେଶ ତେଜାନାଳ	"	୩୨ କରାନାଥ ପ୍ରସାଦ ଲିଙ୍ଗରାତ୍ର ଜୁଲାଲି	
୩୩ କରନାମାଳୀ ପଣ୍ଡା	"	୩୩ କରନାମାଳୀ ପଣ୍ଡା	ବାଲେଶ୍ଵର
୩୪ ଅର୍ଦ୍ଧନାଥ ମହାନ୍ତି ଆଂଗନ୍ତି	"	୩୪ କୁଦୟମୁଖ ନନ୍ଦ	
୩୫ କରନାମାଳୀ ପାଣି	"	୩୫ ସୀତାରାମଜେନା	ବାରବାଟା
୩୬ ନନ୍ଦବନ ଶାନ୍ତି ଅନୁଶୁଳ	"	୩୬ ନାଲମଣି ବ୍ୟା	ସେବ
୩୭ ନନ୍ଦବର ଦିଶା	"	୩୭ ବର୍ତ୍ତୁ ପାଗଲ	ବସ୍ତା
୩୮ କୁଞ୍ଜବିହାର ସିଂଦୁ	"	୩୮ ନାଲମାଧବ ବସ୍ତା ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର	
୩୯ ଦାଶରଥ ସିଂଦୁ	"	୩୯ ଶଶିଭୂଷଣ ଚଣ୍ଡୋପାଧ୍ୟ ରେମୁରା	
୪୦ ସୁନ୍ଦରେ ଦେଖ ଶାନ୍ତି	"	୪୦ କୁଦୟମୁଖ ନାଥବାସ	
୪୧ ଦାନ୍ତବନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟାନ୍ତୁର	"	୪୧ ଦାନ୍ତବନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟାନ୍ତୁର	
୪୨ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ	"	୪୨ କନ୍ଦିକଶୋର ଦାସ	
୪୩ କନ୍ଦିକଶୋର ଦାସ	"	୪୩ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରସାଦ ଦାସ ବୁଜି ଦରତା ବାଲେଶ୍ଵର	
୪୪ ସିଂଦୁର ସିଂଦୁ	"	୪୪ କୃତ୍ତବସର ଦାସ	
୪୫ ପଦୁତରଣ ନାୟକ	"	୪୫ ପଦୁତରଣ ନାୟକ	
୪୬ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୪୬ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୪୭ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୪୭ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୪୮ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୪୮ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୪୯ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୪୯ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୦ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୦ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୧ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୧ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୨ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୨ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୩ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୩ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୪ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୪ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୫ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୫ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୬ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୬ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୭ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୭ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୮ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୮ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୫୯ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୫୯ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୦ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୦ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୧ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୧ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୨ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୨ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୩ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୩ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୪ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୪ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୫ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୫ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୬ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୬ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୭ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୭ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୮ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୮ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୬୯ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୬୯ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	
୭୦ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	"	୭୦ ରୁଦ୍ରବୁଲ ରୁଦ୍ରବୁଲ	

NOTICE.

Required for the Cuttack District Board a qualified Sub Overseer of active habits and practical experience of w^k ୧

The appointment is suitable for natives only and preference will be given to Uriyas or those domiciled in Orissa.

The pay of the appointment will be Rs. 25 per mensem during six months of probationary service to be increased to Rs. 30 on confirmation. Traveling allowance Rs. 15 per mensem.

The selected candidate will be examined by the Civil Surgeon as to his physical fitness for the appointment.

Copies only of testimonials of qualifications and character to be submitted before the 30th instant to

Cuttack Dist. } The District Engineer
Engrs. Office } District Board
The 15 Novr. 97 } Office. Cuttack.

ବନାରସି ମାଲ ।

ବନାରସରେ ଅମୂର ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ ହେଠି ଥିଲା । ଉଚିତ ମୁଲ୍ୟରେ ସଂସାଧାର କ୍ଷମି ଦନାରସି ମାଲ ଯୋଗାଇବା ଅମର କାର୍ଯ୍ୟ , ଅମ୍ବେ ଭାବର ନାନାପ୍ରାକିବାରୀ ସାନ୍ତ୍ବା, କ୍ଷମି ମରମାଳକୁ ବନ୍ଧୁପ୍ରଭାବରେ ବନ୍ଧୁକାଳ ମାଲ ଯୋଗାଇ ଅସ୍ଥିତ୍ୱ । ଅମ୍ବ ସହି କାଇବାର କଲେ କେହି କୌଣସି ପକାରେ ପ୍ରଭାବର କାଇବାର ବିଶ୍ଵିମାନ ଅଶ୍ଵଙ୍ଗ ନାହିଁ । କାମଶ୍ଵା, କନ୍ଦୁଭର, ପାଟନା, ଅଠମିକ, ସବୁଗଡ଼ା, ଚାଲିବେଳା ପ୍ରଭାବ ସଂଖ୍ୟର ମହାବଜା ପାତ୍ରମାଳକ କଳିବେଳେ ତର କଲେ ଅମୂର ଥା ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଭାବ କେବଳ କେବଳ କାହାର ସବୁ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେବା ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଅବଲମ୍ବନ ହେଲୁଥେବଳ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଯାଇ ଦୟା ଯିବ । ମାଲ ମନୋମାନ କଲେ ମୁଲ୍ୟ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲେ ଅଳ୍ୟ ମାଲ ବାଣିଜ୍ୟ ଦିଆ ଯିବ କାହାର ପେର ଦିଆଯିବ କୁନ୍ତଲର ମାରୁଳ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅମୂର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାର୍ତ୍ତମାଳ ବନ୍ଧୁ ସକାଶେ ସବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏ । ସଥା ଦନାରସି ନାନାପ୍ରାକିବାରୀ ସାନ୍ତ୍ବା, ଧୋଇ ଦର, ଟୋପ, କୋଟ, ହେଗା, କଂଖାପ, ପ୍ରାଣୀ ଦୋପଟା ମନ୍ଦିଲ, ଶିରରେ ବାନ୍ଧି

କାର ଫେହା, ବୁମାଳ, ସାଲ ଏବଂ ନାନ ପ୍ରକାର ବହାଦୁ ଜୀବିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରଭାବ ।

ଏହା ଛଢା ସୁନା ରୂପର ବାସନ, ସୁନା, ରୂପର ଗିଲିଟି ବସି ହାତର ହାତର ପ୍ରଭାବ ପଦାର୍ଥ ବର୍ଷର ଅନୁଷ୍ଠାନ ରୂପର କରି ଦେଇଁ । ବର୍ଷର ଦେବାବେଳେ ଜାନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥିଂଶ ଅତ୍ରମ ଦେବାକୁ ହେବ । କେହି ଦେବଶୀ ମାଳ କ୍ଷୟ କରିବାର ଜହା କରି ପଢ଼ ଲେଖିଲେ ଅମୂର କରିଗୁଣ୍ଠ ବା ଅମ୍ବ ସ୍ଵର୍ଗ ଯାଇ ପାରିବୁ ।

ଡାକରେ ପଦି ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ମାଲ କେଉଁ ଠିକଣାରେ କି ଭାପୁଷ୍ଟରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଡାକରେ କି ରେଲରେ) ପଠାଇକାଲୁ ହେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍ତଳରେ କିଶେଷ କାଇବାର ସ୍ଥବାରୁ ଜଣେ ତେଥେ ମୋହରିର ରଖିଗଲୁ ସବରୁ ଓତଥରେ ପଦି ଲେଖିଲେ ଜନନୀୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁ । ପଢ଼ର ଲଘାରୀ (ବହିରବରଣ) ଭାପରେ ଅମୂର ନାମ ଓ ଠିକଣା ହୁନ ବା ଇଂରେଜରେ ଲେଖିଲେ ଶାନ୍ତି ଅଥବା ନିଷପଦରେ ଅମୂର ଦସ୍ତଗତ ହେବ ।

ଶା ପାନୁମାଲ ଭୋଲାନାଥ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାଠକ ବନାରସ ପାଠି

NOTICE.

Third Edition with Additions to 1896.
Crown 8vo, cloth. Re 1—8.

A CHOUKIDARI MANUAL

BEING

ACT VI, B. C. OF 1870.

AS AMENDED BY

ACTS. I. B.C., OF 1871. 1886, & 1892.

Sec. 45 Code of Criminal Procedure and

S. 21 Regulation XX of 1897.

WITH

NOTES, RULES, GOVERNMENT
ORDERS. AND INSPECTION NOTES.

BY G. TOYNBEE Esq.

Magistrate of Hooghly.

Third Edition.

**THACKER SPINK & Co.
CALCUTTA.**

ଜାତିଖାଲିଙ୍କାର ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରିକ ପଣ୍ଡିତଙ୍କାର ।

ଏହ ପ୍ରତି ଜ୍ଞାନେତ୍ରର ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଗଣେଶ କହିବ ବରତିତ ମଳ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପଦ୍ମନାଭାଦ୍ର

ସହି ପ୍ରସାଦକାରରେ ନୃତ୍ୟ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରତିକଣ୍ଠାନିକ ପ୍ରସାଦକାରରେ ବିଜ୍ଞାନେ ପସୁତ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଗୁରୁତ୍ୱା ମାତ୍ର ।

The Wonder of the Century

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ।

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ।

ରେଲେଟେ ରେଲୁଲେଟର କଲାପାରୀ ଅର୍କମୁଲ୍ୟ ଟେଣ୍ୟୁର୍ ଏବଂ ଭାବିଷ୍ୟକେ ଗୋ ଟ ଟ ପୁରସ୍କାର ଅଛି । ଦ୍ୱାରାଟ ଗୁରୁ ବିଜ୍ଞାନ, ଟାଣ ଖୋଲ, ଶ୍ରୋଟ ଆବୁଦି, ମିନାର ବାଣାଚିହ୍ନ ମଜବୂତ, ଠିକ ସମୟ ରଖି ଏକ ଦମରେ ଏ ଟେଣ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରା । କିନ୍ତୁ ଏହାର ଗାରେଣ୍ଟି । ପୁରସ୍କାର କବରଣ ଏହ କଲାପାରୀ ଜରଦାରମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ମୂଲ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୋ ଟ ଟ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ସଥା ୧—ଶ୍ରୀପୁନିନାନନ୍ଦ ସୁନାର ଜଞ୍ଜିର ୨—ବିକର୍ଷନ୍ୟମୁଲ୍ୟ ପଦକ, ୩—ରେସଟ ରୁମାଲ ୪—ଏକଧାନ ବୋତାମ ୫—ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷମ ଶୁରକ ଲଗିଥୁବା ଅଗ୍ରତ୍ୱ ୬—ଅଣ୍ଟିଏ ଡେବେଲ୍‌ପ ଜଳସନାର ।

ଧାରାଟ କାଇବାର ଜାରି ଭାଜିମାଳ ଏବଂ ପି, କମିଶନ ପୁଥକ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଗୁରୁବାଲ ଧାରୁନିମ୍ବ ଖୋନେଇ ହଣ୍ଡି ।

କଲାପତି ଟ ୧୦୦ ଗୁରୁବାଲ ଖାଟି ରୁପାର ହଣ୍ଡି ୨ ୧୦୦ ଟ ୧୦୦

” ” ମୁଣ୍ଡପଟାର କଲାପାର ଟ ୧୧୫ ରେଲେଟେ ରେଲୁଲେଟର ପିନ୍‌ପୁଲ୍ଲ ” ଟ ୩୫

ପ୍ରାଦକମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପଦି ଲେଖିବେ ।

The East coast Watch Co.
4 Dwarkanath Tagore's street
Calcutta,

ଭାବୁକୋଣ୍ଠ ଭାବୁକ କଞ୍ଚାଗ୍ରା

କ ୪ ମର ହାରକାନାଥ ଠାରୁରଙ୍କ ଗ୍ରସ୍ତ
ବଲିକରା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବାରକର, ବାର୍ଷାକୁଣ୍ଡଲର, ଅପରାଧମେହା
କିମ୍ବ ପାଇତେମାନୁକର ଲାଙ୍ଗର, କେବୁପୁ
ଶାନ୍ୟସ୍ଵର୍ଗ ଓ ତର୍ହିର କାମଶ୍ଵା, ଓ ଅଟଲାହ,
ଅଲାମ୍ପେ ପ୍ରଭାବ ସଲକର କଟକ
ବରାବରାକର ପ୍ରାଣିକାଳ ପ୍ରତିକାରାକ

କରସ	ଅନ୍ତିମ ବାଲେସର	୧୦୯ ପଠଣ ଦେଖ	ବରକେଷ ଅନୁଗ୍ରହ	୧୧୭ ଶ୍ରୀବେଦନାଥ ଦର୍ଶ	ବଦ୍ରା ଘୟା
ପୂର୍ବାବ୍ଦ ମହାନ୍ତି	" "	୧୦୦ ସ୍ତ୍ରୀବ ପ୍ରଧାଳ	ପୋକରୁଙ୍ଗା	୧୨ କ୍ଲୁବ୍‌ଡେଗା	ବିଦ୍ୟୁତସ୍ଥର
ବିଧିର ନାୟକ	ଆଜନଗର	"	"	୧୩ ପର୍ଶ୍ଵାମ ମହାନ୍ତି	ପରିପ୍ଳାଟପ୍ଲାଟ
ପୁରୁଷର ମହାନ୍ତି	କଣ୍ଠିତହା	"	୧୪ ବୃନ୍ଦାକନ ପଞ୍ଚନାୟକ	ବିମଳବେଢା	"
କୃତ୍ୟାମାଣ ଦାସ ଶାନ୍ତିର ମେଶର ବୁଝ	"	୧୫ ଲୈକନାଥ ଦାସ	ଜଳମୂଳ	୧୫ ଗୋମେଳକଦାସ	ବିଗଲପୁର
ଅନୁଭୂତି ଶାର	"	"	"	୧୬ ପରମାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	"
ଶମନବାନୀନା ଲେହେର ବାଲେସର ଟେକ୍ ବା	"	୧୭ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର	ବେତାଳ	୧୭ ବୃନ୍ଦାବନ ମହାନ୍ତି	"
ଅନ୍ତର ସରେଜମା ମହାପାତ୍ର	"	୧୮ କିରାଯୁଗ ପାତ୍ର	ଅନ୍ତମଛିକ	୧୮ ପେଣ ଅନାଦର ଟେଲ୍	"
ବିଧିର ଦାସ	ଆଜନପୁର	"	"	୧୯ ପୁରେତ୍ରନାଥ ଦୁଇ	ମହାପୁର ବାଲେସର
କରନାର୍ଦନ ପଞ୍ଚନାୟକ ଆନନ୍ଦପୁର ବାଲେସର	"	୨୦ ପଠାଣ ସିଦ୍ଧି	ହିନୋଲ	୨୦ ଦେଖ ଅନନ୍ଦପୁରେ	"
ଗୋପୀନାଥ ଦିପାତୀ ନନ୍ଦପୁର	"	୨୧ ଶ୍ରୀରାମ ନାୟକ	ଶୁଣୋଳ	୨୧ କୁର ଥଦେମନ ଖାଣୀ	"
ବେପୀନାଥ ପାତ୍ର	ଗୋମୁଳପୁର	"	"	୨୨ ପେଣ ମହମଦ ଦୁଇନ	"
ବିରେକୁଷ ପାତ୍ରିଶା କୁମାରପୁର	"	୨୩ ଲଗନଶକ ମିଶ୍ର	"	୨୩ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଦିର	ଏକଣ୍ଠି
ବାଜର ପାତ୍ରିଶା	"	"	"	୨୪ ନିରକ୍ଷନ କୁଣ୍ଡ	"
ଦେଖିବୁଦ୍ଧିମାତ୍ର ମନୁମାର କନ୍ତୁ	"	୨୫ ମଥୁରାଲ ସିଦ୍ଧି	ପୁନାଙ୍ଗ	୨୫ ମହେତୁନାରୀଯୁଗ ପଣ୍ଡା	ମାଧ୍ୟା
ନନ୍ଦନୋର ଗୋହାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟପୁର	"	୨୬ ନିଟିବର ସାହୁ	ପୁଜାନଗର	୨୬ ନକୁଳ ସାହିତ	ଶେରଗତ
ଦୁରେକୁଷ ମହାପାତ୍ର ଶିଶୁପୁର	"	୨୭ ଯାଦବାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	ହାରକଟା	୨୭ ସୁନ୍ଦର ବନ୍ଦାପାତ୍ର ପଞ୍ଚନାଥ	ବାଲେସର
ପରେଶରକ୍ତ ରହୁଣ୍ୟ ଅଦାପତ୍ରା	"	୨୮ ସାହଚରଣ ଦାସ	"	୨୮ ବୁଜମୋଦନ ପଞ୍ଚନାକ	ବାଲିକୁଠି
ଟେଲ୍‌ବିର ପଣ୍ଡା ଶମେଶର ପୁର	"	୨୯ କର୍ତ୍ତାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	ରେଣୁଅନନ୍ଦ	୨୯ ମାଗୁଣ୍ୟପ୍ରସାଦ ପାତ୍ର	ଅନନ୍ଦପୁର
ନ ବସ	କୋଠାର	"	"	୩୦ ଗଣେଶଚନ୍ଦ୍ର ବାରିକ	ଶିଃ ନାଥୋ
ଦିନନଥ ମହାନ୍ତି ଘୋଷେ ଲଙ୍ଘପତ୍ରା	"	୩୧ ସାଧାମେହଳ ଦାସ	ନାଥଳ	୩୧ ଦୟାନିଧି ପାତ୍ର	ଅନନ୍ଦପୁର
ମ ପୁନାର ପାତ୍ରା ଟିକ୍‌ରୁଣ୍ୟ	"	୩୨ ପ୍ରାଣକୁଷ ସାହୁ	ବଗଲ	୩୨ ରାଧକୁଷ ସାହୁ	ବାଲେସର
କ କାନ୍ତିଖ ଯେନା କୋରିବୋର	"	୩୩ କନ୍ଦତଶୋଇ ପଣ୍ଡା	ନାରଦା	୩୩ ବାନବର୍କ ବାରିକ	"
କରନାର୍ଦନ ଦାସ ଧାମନଗର ମଝ ରଙ୍ଗ	"	୩୪ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି	ପଞ୍ଚପଣ୍ଡା	୩୪ ବଳଭୁଦ୍ୟପୁରାଦ ମହାପାତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟପୁର	"
କାନ୍ତିଖ ଦାସ	"	୩୫ ଅନନ୍ତର ପଞ୍ଚନାୟକ	ଅନନ୍ଦପୁର	୩୫ ପରାଗ ଖାଣୀ	ଦୟାମହଲ
ଦୁରେକୁଷ ରତ୍ନମନ ଆଦମଦ	"	୩୬ ସୁଧରୁର ମହାପାତ୍ର	"	୩୬ ଅର୍ଜୁନ ପଣ୍ଡା	ଚିତ୍ତବର୍ତ୍ତା
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କୁଆଣ ଗରୁଜାର	"	୩୭ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସାହୁ	ପରାମନର	୩୭ କେସେବଳ ଦେଖ	ଭାରତବାଟ
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର ସୁନ୍ଦରପୁର	"	୩୮ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି	"	୩୮ କନ୍ଦମାଳ ଦାସ	ଧାମନଗର ମଝ ରଙ୍ଗ
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୩୯ ଅନନ୍ତର ପଞ୍ଚନାୟକ	ଅନନ୍ଦପୁର	୩୯ ରୂର୍ଯ୍ୟାଧିକ ନାୟକ	ମୃଗନାର୍ଥ
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୦ ଅନନ୍ତର ପଞ୍ଚନାୟକ	ଅନନ୍ଦପୁର	୩୯ ଗଜେନ୍ଦ୍ରନାରୀଯୁଗ ଦାସ	"
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୧ ପରାଗ ପଣ୍ଡା	ବରକେଷ	୪୧ ସମରବଣ ପଣ୍ଡା	ବାରିପଦା ଗରୁଜାର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୨ କଟିବୁରୁଷ ମହାନ୍ତି	ବରକୁଳ	୪୨ କୃତ୍ତବ୍ରତ ପତ୍ରା	ବେତାଳ
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୩ କଟିବୁରୁଷ ମହାନ୍ତି	ବିଦେଶ	୪୩ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୪୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୪୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୪୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୪୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୮ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୪୮ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୪୯ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୪୯ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୦ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୦ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୧ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୧ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୨ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୨ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୩ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୩ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୮ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୮ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୫୯ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୫୯ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୦ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୦ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୧ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୧ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୨ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୨ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୩ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୩ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୮ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୮ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୬୯ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୬୯ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୦ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୦ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୧ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୧ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୨ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୨ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୩ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୩ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୪ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୫ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୬ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ବିଦେଶ	୭୭ କଟିବୁରୁଷ ସାହୁ	ପରାମନର
ଦିନନଥ ମହାପାତ୍ର କାନ୍ତିଖ	"	୭୮ କ			

Please keep this on
your table and show
to your friends.

NOTICE.

Mohammed Abdur Rahman has brought one new Eramah continuous aerated waters machine from Messrs. W. Leslie & Co. of Calcutta, which turns out 300 dozen Codd's bottles per day of 10 hours, and has started a concern in the Cantonment Bazar Road, Cuttack, for the manufacture and supply of highly aerated and sparkling waters at the following rates.

NAMe.	Per Dozen.	Manufactured from Boiled water of the Kaliari river passed through Worldwide Patent Carbonating Filter.
Bottled water	1/-	0 10 0
Carbonated water	1/-	1 10 0
Soda water	1/-	0 12 0
Potash water	1/-	1 0 0
Lithia water	1/-	1 4 0
Tonic water	1/-	1 2 0
Lime-water No. 1	1/-	1 0 0
Orangeade	1/-	1 2 0
Gingerade	1/-	1 0 6
Limeade	1/-	2 0 0
Phosphozine	1/-	2 0 0

Bottles for aerated waters are charged extra 2/-0 per Dozen, the same being allowed for keep when they are returned. Raspberryade, Strawberryade, Ginger syrup, Peppermint, Pears, Pineapple and all other kinds of aerated and syrup beverages which are not mentioned here may be manufactured to order on 8 hours notice and charged at Re. 3 per Dozen.

The water used in the manufacture of the above aerated hot weather and winter drinks is the Kaliari river water, which has been analysed and reported by the Sanitary Commissioner, Bengal, to be the best of all other pond and well waters procurable in the town. The water is boiled, cooled, filtered carefully and tested by Twaddler's Hydrometer daily by the Doctor attached to our Dispensary before feeding the solution tank. Fresh carbonic acid gas is made for preparation of all kinds of drinks.

Every arrangement has been made to secure perfect cleanliness in every part of the factory and to turn out the best and brightest water at full pressure.

The ingredients used in the manufacture are of the best and guaranteed quality and the syrups possess all the fragrance and freshness of the fruits, they are made from, all being obtained direct from the original makers.

The work in the Factory is done by experts specially brought down from a well known European Soda waters firm in Calcutta and the whole arrangement is carried on under the inspectors' personal care and supervision and in strict accordance with the practical and exact instructions and recipes issued with the machine by Messrs. Hayward & Tyler & Co. of London for the proprietor's private and confidential use only.

Trial orders are kindly solicited. Special terms can be arranged for clubs, Messas, Hotel, and others exceeding orders Re. 10 of a time.

Agents will be given liberal Commission both in Salar and Medasses with deposit of Rs. 20/-

Many testimonials will show the appreciation of value and the superiority of the quality produced in the Factory by perfect purification and filtration of water, while a powerful Carbonating Filter is in use.

A small engine should be used when the Factory turns out little beer.

377

FOR SALE

The buildings belonging to late Babu Kali Pado Banerjee at Mahidas Bazar, Banka Bazar and Bakshi Bazar (Tinkonia Bagicha) — Cuttack.

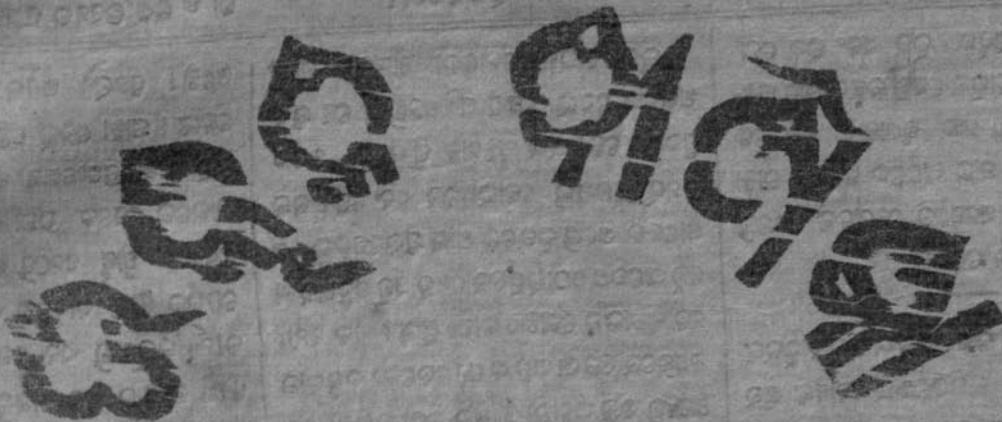
Further particulars to be had from

Dhananjoy Banerjee
Mahamadia Bazar
Cuttack

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାରୁ ସମେତାରଙ୍କୁ ଲକ୍ଷାଳ ଦୟା ଯାଇଥିରୁ ଯେ ହିତ
ହାବୁ ବାଲାପଦ ଚନ୍ଦ୍ରପାତ୍ରାସୁର ସହର କଥକ ମାଦିଦାସ ବଜାର
ବାବା ନନ୍ଦାର, ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣବଜାର ଉନିକୋଣୀୟ ବରିଶ୍ଵର କୋଠ
ମାତ୍ର ବଢ଼ୁ ହେବ ଛାତ୍ରଚେମ୍ବନେ ଅନ୍ତରେ ଉତ୍ତର କଲେ
ସମସ୍ତ ଦେଖୁ କାହିଁ ପାରବେ ।

ଶ୍ରୀ ଧନନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦେଶ୍ୱରାସ୍ବାଦ
ମହାମଦିଆ ବଜାର
କୁତ୍ତା

ସାଧୁତିକ ସମ୍ବନ୍ଧିକ ।

କାହିଁ ଏହି ମାତ୍ରାରେ ଉପରେ ଦେଖିଲୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରାରେ ନାହିଁ ।

୪୮

三

୨୦୮୯

2

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ୍ଦର୍ଭ ମହିଳାକାଳ ମଧ୍ୟକାଳୀନ

-49-

କୁଳ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ପାଇଲା
ନୂତନ ପଞ୍ଜୀଗା ।

କଟକ ପ୍ର ସିଂହାମାଳ ସାବାଲୟରେ ଅନେକ
ନେତୃତ୍ୱୀୟ ଜ୍ଞାନ ଦିକ୍ଷାମ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମୁଖ୍ୟମର
କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଦେଉଥିଲା ।

ବୁଦ୍ଧିପାଇଁ ଟ ୦ । ଡାକମାସର ଟ ୦ ୫
ହେଲିପାଇଁ ଟ ୦ ୨୭ ଟ ୦ ୫୭
ମୋଧୁରାର ବିଜେତାମାନଙ୍କ ଅଧିକପରିମାଣ
କୁର୍ରିଷନ ଦେବାର ଦିନୋବ୍ରତ ରହାଇଥିଲା ।
ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ବର ଦେଉଥିବୁ ଯେ
ସ୍ଵେମାନେ ଅନ୍ୟ ସମ୍ବାଦପୂର ଅନ୍ତର୍ଗତପୂର୍ବ
ବିଜ୍ଞାପନରେ ନ ଚାଲି ଚିରପରିଚିତକାରୀଙ୍କରେ
ଅନ୍ୟ ଉପରିବର କରିବେ ।

୧୦୧୮୯୨ } ଶାରୀରିକ ବସନ୍ତ
ସମ୍ପଦକ

ନ ଯିବାର ଭଲ । ଆଶାବଳୁ ଅଧିକାଂଶ ଯାତା
ଏ ପରାମର୍ଶ ଛଦଣ କରିବେ ।

ବୁଦ୍ଧମାନ ହୋଇଥିବେ । ପଳ କଣ୍ଠପତ୍ର
ନାହିଁ ।

ବିମ୍ବେ ରେ ଖେଳାଇ ଟିକିଂ ଓ ଲୁହାଙ୍କ
କଞ୍ଚାନା ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଗାବୁଣା ବଜାନୀ
ବା ଦ୍ୱଦୟାତ୍ମକ କଳ ଥିଲା । ସେହି କଞ୍ଚାନାର
ଟ ପରିମାଣ ୨୦୦୯ ଲା କପ୍ରିକାରେ ଅଧିକାର୍ଥ କବେ-
ଦାରୁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରିୟ କରିବା
କାରଣ ଅଂଶିଦାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସବୁ ହୋଇ
ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଲ ୨୦୦ ଏ ଅଂଶୀ ଦୂରସ୍ଥିତ ପ୍ରାଚୀ
ଏବଂ ତେବେ ସେହିକି, ଧ୍ୟାମଳ କଥୋକ ସବୁଧି-
କର ଅବଳ ପ୍ରତିଶ କରିଥିଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହି
ନାହିଁ ହୋଇ ଚାହିଁ । ଏବେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ୧୦ଟି
କେବା ସହି କଥା ନାହିଁ ।

ତଣେ ଥରମେଳ ଧୀରଙ୍ଗୁ କଲିବାର
ଥରମେଳ ବଲେଜରେ ପଢାଇଥା ବାରଣ
ଜାହାର ପଦା ମାତା ସଙ୍ଗେ ସେଇ କଲିବାର
ଅସୁଥୁରେ । କାହା ନାମକ ମହାକ ମେମ
ପଦ୍ମଶା ପ୍ରାଚରେ ସେମାନଙ୍କ ହିଁ କି ଅଟକ
ରଖା ନାହିଁ ସେ ସେ ଧୀରଙ୍ଗୁ ସେଠାରେ ମସି
ପଡ଼ିଲା ଏକ ତାହାର ଛିଠା ମାତା ଫୋକାନ୍ତୁଳେ
ହୋଇ ଧରିଲୁ ଲେଇଛି ଗଲେ । କିମ୍ବା କୁଆର
ଯେ ଅଧିକାର ତାହାର ମର ଦେଖିଥିଲୁ । ସେଥାରେ
ଆଦିବାର ତାହାର ମର ଦେଖିଥିଲୁ । ସେଥାରେ
ଦେଖାଇ ପରିଦଶକ କରିବାକୁ ସଥି ବଜେଦାର

ବିଜ୍ଞାନୀର ଆନ୍ଦୋଳନର ହେଉ କଣେ
ଶୁଭଲ କେନ୍ଦ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମନଣେମୂଳର ତେ
ଆଜିପର ଥାନାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରାମର୍ଶର
ଆଜା ଅନ୍ତର୍ଗତ ତୋରଣିଯାର ପ୍ରାପନ୍ତୁ ଏକ
ମୋକଦମା ବଦନ୍ତ ନରବା କିମନ୍ତେ ପାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ କାମରେ ଜଣେ ଲୋକ
ବେଦାଧିକୀ ସହିତିକାଳର ପାଦିମଙ୍କ ନିଷଟ୍ଟଙ୍କ
ରେ କାଳସ କଲ ଯେ ସେମାନେ ଅପର୍ଦୂଳ
ଦୁଃଖ ବାହାର ବହିବା ଛିନ୍ଦିଷ୍ଠରେ ବେଶିତିକ
ଶୀଘ୍ରରୂପକୁ ଉପ୍ରୀତିକ ଲଭିଥିଲେ । ଯୋଜାଏ
ବଦନ୍ତଶାସ୍ତ୍ର ବେଚନେଷ୍ଟବଳ ବିକୃତରେ
ଅଭିଯୋଗ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲାବୁ ଯେ ଶୂନ୍ୟ
ଦୋଷଥିଲା । ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଦୌର ଯୋଗର୍ଭ ହୋଇ-
ଥିଲା ।

ଅସକୁ ମଙ୍ଗଳବାର ଅଧିକାଳୀନ ପାଦପତ୍ର
ଦୟପୂରେ ଲଜ୍ଜାବା ବେଳରେତିଥିଲୁ ଶ୍ରୀଶାବଦିରେ
ମାନ୍ଦିବର ମଙ୍ଗଳର ହାତାତୁର ଏକ ଦରବାର
କରିବେ । ମହାଲୁହିଲ ରୂପଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଦକ୍ଷାତ୍ମକେ-
ଶ୍ଵାର୍ଗର ଲାନାପ୍ରାନ୍ତର ସେହି ନିବିହିମାରେ
ମହାରଜୀ, ସଜା, ରାମବାହାରୁର ପ୍ରକଳ୍ପ ଯକ୍ଷ
ପ୍ରାଣରୁକ୍ଷ ବହୁର ସନ୍ଦର ଓ ଶିଳ୍ପର ପେମାଳାର
ସେହି ଦରବାରରେ ହୃଦୟ ହେବ । ଓଡ଼ିଶାର

ବୟସ ବ୍ୟାଧିନାଥ ଶୁଦ୍ଧବାହାରୁ ଏବଂ ଶୃଷ୍ଟି ଶୈଳେର ତତ୍ତ୍ଵବାହାରୁ ବେହି ଦରକାରରୁ ଅନ୍ତିତ ହୋଇଥିବାକୁ ମାତ୍ର ଶୁଦ୍ଧାୟାଏ ସେମାନେ ଅସୁଧା କରିଛନ୍ତି ସାଇ ପାରିବେ କାହାରୁ । ତାହା ବେଳେ କୌଣସି ସମୟରେ ଥେମାନଙ୍କ କମନ୍ତେ ଯଠାରେ ଦରବାର ହେବ ।

ଦୁର୍ଗାସ୍ତୁ ଶୟ ନନ୍ଦକଣ୍ଠେରଦାସ ଦାହାତୁରଙ୍ଗ
ମଧ୍ୟ ପୁଣ ବାହୁ ନନ୍ଦବିଶ୍ଵେର ଦାସଙ୍କ ଶ୍ଵର
ଦିବାତ ଅତ୍ୱିଷମାରେହରେ ସମ୍ମନ ହୋଇଥିଲା ।
ଶୈଥଜାର ଓ ଅତ୍ୱିଷମାକ ଅତ୍ୱିଷମାକ ହୋଇ-
ଥିଲା । ସେଥିକାର କେନାଳିଧାରରେ ପ୍ରାୟ ଏକ-
ମାରକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଷ୍ଟର ହୋଇଥିଲା । ଥକେନ୍ତ
କୈବ ନାହାନ୍ତିଶ୍ଵର ଦୂରତ୍ତରେ ସହିକିଛାମରୁ
ରିଷ୍ଟ୍ରେଟ ହୋଇଥିଲେ । ଗଚ ଶକ୍ତିକାର ଦିଦ୍ୟ
ଦର କଳ୍ପା ପ୍ରତ୍ୟାଗିମନ କଳାତ୍ମାରୁ ଏଠାରେ
ଦୂରତ୍ତର ଦୃଷ୍ଟମାର୍ଗେ ସହିତ ମନ୍ତ୍ରିଷ ଓ
ରହାଜ ହୋଇଥିଲା । ଘୋଲିରେ ପ୍ରାୟ ତା
କିମ୍ବା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ମୋଧ-
ଶ୍ଵରମହିଷୀ ଦରଶ କଟକ ସହିତରେ ତିବାହ
ଦେବା ଏହ ଦରଶାତୀ ଶାମନ୍ତ୍ରମାନକୁ ପାଇବ
ଦିଦିଲରେ ଆପଣ୍ଡିକ ପୁଣ୍ୟ ଅବଳମ୍ବନପୂର୍ଣ୍ଣ
ନୌଜାନିରେ ବସାଇନେବା ଭୂମି ମୋହିବାକୁ
ହେବ ।

ବିମେନ ଏହି ସୁନାରେ ମହାମାର ଉଣା ନ
ଦେବାର କ୍ରମଧର୍ମ ବନ୍ଦିବାରେ ଥାଇ । ସୁନାର ଏହି
ଜୀବନବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ଥିଲେବ ବାର୍ଷିକ-
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚରଣମାନେ ସ୍ଵାଳ ସହିତ୍ୟାଗ କରିବାର
ସହର ଏହି ଲକ୍ଷନମେଧର କେତେବେଳେ
ବଢ଼ିଯାଇ ଦୋହାକ ବନ୍ଦୁ ହୋଇଥାଇ । ଧୋଳ,
ଶିଖାର୍ଥ ଏହି ମୋତ ମିଳବା ଲୁହ କଷ୍ଟା ଅଛ-
ଏବନଗରରେ ମର୍ଦକର ପ୍ରତୋଷ କରେଇବ
ଏହି କିନ୍ତୁ ଗରୁ ପ୍ରୟୁ ଦୂରପ ଜବାହୀ-ପଳା
ଦୂନ କରିଥିଲାନ୍ତି ଏହି ପ୍ରୟୁ ସମସ୍ତ ହୋଇବା
ବନ ହୋଇଥାଇ । ସବକାର ଅଦେଶ ଦିଦିଲୁ
ଅଛନ୍ତି ଅତିମଦିନଗର ଜାନିବରୁ “ଯୁ ଶୋଭା
କରଇବାକୁର ଯାତ୍ରିକଟ ଦିଅଯିବ ଲାହୁ”
ଦେଇ ଏହିବାରୁ ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ଦୀପଟ
ଜାହ ଅନୁଭାବ କିମନ୍ତେ ଜୀବି ହେଉଥାଇ
ଯେ ଦେଇରେ ଅଧିକା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାର
କୁହ କରିବାର ସନ୍ଦେହ ହେବ ଜାହକୁ ସେ-
ତାରେ ଫୁଲକ ରଖାଯିବ

ବୁଦ୍ଧିହାରର ମହାବାଜା ସୀମାନ୍ତ ସ୍ଵକିଳୁ
ଅନୁଦିନ ଦେଇ ଫେର ଥିଅଛିଲା । ସେ ସୁବ୍ରତ
ପ୍ରକଟେ ଜେନରଲ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟମାକ ଗୁରୁଗର ଅର୍ଦ୍ଧର
ବର୍ଣ୍ଣଶବ୍ଦ ନିଷ୍ଠାରୁ ହୋଇଥିଲେ ଏହି ଜେନରଲଙ୍କ
ସାହେବ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ଥାଇ ସ୍ଵଭବେତୁଳୁ ଯେ
ସବୁ ଅନ୍ତେଷ୍ଟ ପଠାଇଥିଲେ ସେହି ସବୁ ପଢ଼ୁଥାଇବା
ମହାବାଜାଙ୍କ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ସମା-
ଦିପକରେ ଲେଖା ଅଛି କି ସେ କେବେଳେ ବହୁବଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ଆକାର ଓ ଘାନ ଦିନା କଟାଇଥିଲେ
ଏବଂ ଝାଲ ପଥର ଉଠାଣରେ ଲମ୍ବାବୋଟ ଦୋ-
କିହୋଇପତି ନିବ୍ରାର ଥିବାରୁ ଏବଂ ଶାତର
ବନ୍ଧୁ ଦୂର କରିଥିଲେ । ହେକରଲଙ୍କର ଅନ୍ତେଷ୍ଟ
ଅଳ୍ପ କର୍ମଶୂଳଙ୍କ ନିକଟରୁ କେବା ସମୟ ପ୍ରକାଳ
ଶୁନିବୁଣ୍ଡି ଉଚର ଦେଇ ତାହାଙ୍କ ଯତାରୁ
ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଶୁଣ
ମୁଖରେ ବାହ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ତାହାଙ୍କ ପଞ୍ଜେ
ଖାଇଥିବା କଣେ ବାହେବ କର୍ମଶୂଳର ମଣିରେ
ବୁଲି ବାଜିବାରୁ ସେ ତଥାଗାର ଭୂମିରେ ପତି ମର-
ଗଲେ । ଅର୍ଦ୍ଧଦିନ ତାହାଙ୍କ ବୋତାର ସମ୍ମାନରେ
ଶାକଥିବା ତାହାଙ୍କ ସହସରାରେ ଏହି ମଧ୍ୟ ବାଜ-
ନ୍ତେ ସେ ମରିଗଲ ସେ ସାହସ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ
ଭୂଷରେ ନିର୍ଭର କରି ସେହାଧୂରକ ସ୍ଵରକୁ ଯାଇ
ଏବଂ ଉପରି ଅବହମ ବରମାତାର ନିମେ ବିଶେଷ
ଯୋଗବଳ ଯାଏ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ସବେଶା-
ମୁକ୍ତ ମଣେକର କରିଅଗଲି ।

ଲୁହୋରରେ ଛେଳ ନାମକ ଜରେ ଗୋପ
ଦେଇ ବର୍ଷାରୁ ଜରେ ଦେଖୁଣୁ ଲୋକରୁ ମାତ୍ର
ଧଳାଦିବା ଅଭୟୋଗରେ ଫର୍ତ୍ତିଲୁବାରୀ ଶିଥୁର-
ଧିନରେ ଅସିବାରୁ ସେଠା ତେଷୁଟି କମିଶନର
ବାହା ଉପରେ କେବଳ ମାତ୍ର ଟିକିବ ଅପରାଧ
ପ୍ରମାଣ କରି ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦର୍ଶ ବିଧାନ
କରେ । ଯତାଦିର ବୈଧିକତା ପଚାରୀର ଏ ଦୃଷ୍ଟି
ଅପରାଧ ଘୂର୍ବା ଏହି ଲଭ୍ୟେଗୀର୍ବ୍ୟାପେ ଦେ-
ଖୀରୁ ଲୋକରୁ ବଠିଲ ପ୍ରାଣ ଦେଖାଇ ଗରୁଥି
ଦେଖାଇବା କାରଙ୍ଗ ବନ୍ଦ୍ର ଦୂରି ସତାଖେ ଦାନ-
କୋଟିରେ ଅଧିକ ବହିବା କାରଣ ସରକାରୀ
ଉତ୍ତାନକ ଅବେଳା ଦେବାରେ ଅଧିକ ଦାର୍ଘ୍ୟ
ହେଉ । ମାତ୍ର ଦ୍ୱାରା କରିବ ମାନ୍ୟକର ଫଳ-
ଉତ୍ସମାନେ ଦିଜାନ୍ତ କରି କି ତାକୁଠା ଦ୍ୱାରା
ଗରୁ ଦେ ଲୋକ ପୂର୍ବରୁ ଅଭିନ୍ନ ପାଦିତ ଥିବା
ଏହି ତାହା ଉପରେ ଲୁଧ ଆଦାନ ହୋଇ
କି ଥିବାରୁଠାଳ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦର୍ଶ ସଥେଥି

ଅଟେ । ସୁରଭି^୧ ଅପିଲ ଦରଖାସ୍ତ ଥାଣୀ
ହେଲା । ଯାହା ହେଉ ପଞ୍ଚାବର ଜ୍ଞାନିକଷେତ୍ର
ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନମନ୍ତର ଅଟେ । ଗୋଟିକ ତୁ
ହାରରେ ସେତେ କଲା ମୋହ ମନ୍ଦ ପଦମ୍ଭା
ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଧୂମରୁ ପ୍ରିତିତ ଆହୁ
ଦେବଙ୍କ ଉପର ଦାୟରେ ଗୋହାଳ ଧର୍ମନମେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାଏଁ ଏହି ଗୋହା ଜୀବନ ଆହ
ଜୀବି କ ପାଇ ମାତ୍ର ମାରନ୍ତି ଏହି କଥା ହୁଏ
ଦାବୁ ହେବ ।

ଭରତର ଜ୍ଞାନ ସମୂହର ସଳ ୧୦୪୭ ଶାଲକ
ବାଣୀଙ୍କ ବିବରଣ ସମଜରେ ଲାଗୁ ଯକ୍ଷମେଳନ
ଦର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ବାହାରିଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜ୍ଞାନ
ଅଛୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଜ୍ଞାନାଳୀକାର ଚାଲାନ
ସମ୍ବନ୍ଧ ବଢ଼ି ଥିଲା । ଅବଳମ୍ବନ ଏଥର କାହାର
ଅଟେ । ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଓ ମାନ୍ୟାଳ୍ଜି ଛାଡ଼ା ଅଛି ପ୍ରଦେଶରେ
ଜ୍ଞାନାଳୀକାରୁ ବନ୍ଦର ପରାମର୍ଶାବ୍ୟକ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଣା ପଢ଼ିଥିଲା । ଜ୍ଞାନରେ ବନ୍ଦରକାଳେ
ବନ୍ଦରରେ ବିଶେଷ କଣ୍ଠଶବ୍ଦରେ କର୍ତ୍ତାମାନ ତାଙ୍କ
ଉଣା ହେଉଥିଲୁ ବେଳେ ଜ୍ଞାନାଳୀକାର ଧାରେଖ
ଟାଙ୍କ କ ଥିଲା ମଧ୍ୟ ପଲାଇବାର ଗୋଟିଏ ହେଲା
ଅଟେ । ଗର୍ଭିମେଧବଳ ଟଙ୍କା ସିମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରୁ
ବନ୍ଦରାହୁଥିବାକୁ ଜ୍ଞାନାଳୀକା ଉଣାର ଅବଳମ୍ବନ
କାହୁ ବ୍ୟୟ ଘୋରାର ପାରୁନାହାନ୍ତି । ତହାର
ଧ୍ୟାନକୁନ୍ତୁ ମାଲିବାରୁ ଉଣା ଯାଏଦେ ହୁଏ ତ
ପିଲାଙ୍କ ପାଖା ପୁରୁଷବର୍ଷ ସତ୍ରେ ହୀନାର ବନ୍ଦରକାଳେ
ପ୍ରତ୍ୟେକେ ସୁବ୍ଲଙ୍କାଳେ ବୌକ ଏହି କଣ୍ଠଶବ୍ଦ ବନ୍ଦରା
କହି ଥାଏ ଏହି ଉତ୍ସେଷା ତ ଦେଖାଯୁବୁ ଏକାଳ
ଶେଖିର ଶ୍ରୀଗୃହୀନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଣା ପଢ଼ିଥାଏ ।
ପିଲା ଅର୍ଥାତ୍ କ ୧୭୯୭ ରୁ ଉଣା ବନ୍ଦରକାଳ କଠି-
ଦକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଉଣାପଢ଼ିଥାଏ । ଅହାରକୁନ୍ତୁ
ଜ୍ଞାନାଳୀକାରୁ ଅନେକ ବନ୍ଦର ବନ୍ଦର ନାହିଁର
ଅଧିକା ଏହି ସେମାନଙ୍କ ଦେବ ସ୍ତର କ କୁଣ୍ଡଳ
ପ୍ରକଳ୍ପ ଜ୍ଞାନାଳୀକାରେ ହୃଦୟର୍ଥଠାରୁ ପାଇଛନ୍ତି
ପାଖା ଉଣା ପାଖକୁ ଶୁଦ୍ଧବଳାରୁ ଥାଏ ଏହି
ପ୍ରକଳ୍ପ କିମ୍ବା ଯେ ମୁଗ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅବଳ ହେଲା
ଏହି ଏହା ଆମାନ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ପା-
ଶେଷ ଦିନଥାରୁ ବନ୍ଦର ଅଧିକା ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ
ବେଳେ ଏହି ଏହା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଲାଗୁ ହେଲା
ବେଳେ ପଢ଼ିଥାଏ । ବନ୍ଦରପ୍ରଦେଶର ଜ୍ଞାନାଳୀକାରୁ
କିମ୍ବା ମୁଗ୍ଧ ପ୍ରଦେଶର ଜ୍ଞାନରେ ଉପରେ ଉପରେ
ବନ୍ଦରକାଳ କ ୧୦୦ ଜ୍ଞାନ ଅଧିକ ମଧ୍ୟକାଳ

ଶାଖ ରୁକ୍ଷ ପିପଲାର ସନ ୮୫୭ ମେଲା

ଦେଖାଯାଏ । ପଞ୍ଚମିତିଶରେ ଦୁର୍ଲିଙ୍ଗର ପ୍ରକୋପ
ସମାଧେନୀ ଅଥବା ଏବଂ ସାହୁଯାଦାନକ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ନିର୍ଭଜ୍ଞ ଥିଲା । ଦୁର୍ଲିଙ୍ଗ ପାଇତି ଲୋକମାନେ ଜୈନ-
ଆନାନ୍ଦ ଥସି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଆହାର ପାଇଲେ
ତାହିଁ ଦୋଳ କେବେଳଣ ତାକୁରଙ୍ଗ ମନ୍ତ୍ର-
ବ୍ୟବ୍ୟ ଜଣାଯାଏ ସୁତରଂ ଅଥବା ମୁକ୍ତ ଗଠନା
ବିଭବ ନୁହେ । କିନ୍ତୁ କର୍ଷର ଦୁର୍ଲିଙ୍ଗ ଅନୁର
ତ୍ୟକ୍ତର ହେଲେ ଆଶା କରୁଁ କର୍ତ୍ତୃତସ୍ମାନେ
ଆବଧାନ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ସେହିର ଶୋଭନାମ୍ବୁ
ଦଳ ହେବ ନାହିଁ ।

ପୁନାଳବାବୀ ସରଦାର ବଳବନ୍ତ ଶମଗନ୍ଧ
କାହିଁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ତୁଳି ବିନା ବିଷ୍ଣୁରେ
କବନ୍ତିମେଷଙ୍କ ବିଶେଷ ଶୋଷଣ କରେ ପୁନାଳ
ଗବାହିତ ହୋଇ ପୁନାନ୍ତରେ ଥଟକ ଥିଲା ଏବଂ
ପେମାଳଙ୍କର ସମସ୍ତ ଧର୍ମତି ଜବକ ହୋଇଥିଲା ।
ହୁ ଅପରିଧି ଏହା ଉଠିଲା ଅବଧି ଜଣାଯାଇ
କାହିଁ । ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ବଳବନ୍ତ କାଟୁକର ଦୁଇଙ୍ଗଣ୍ଡ
ପଢ଼ ଓ ଚାହିଁର ଦୂରର ଲଣ୍ଠିଯା ନାମକ ସମାଜ
ଧର୍ମରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଯେହୁ ପତ୍ରମାନ
ବଳବନ୍ତ କାଟୁ ଗତ ମାର୍ଜ ଏବଂ ଅପ୍ରେରମାସରେ
ପୁନାର କଲେବୁର ମାଜପ୍ରେଟକୁ ଦେଖିଥିଲେ
ଏବଂ ତହିଁରେ ସେ ମହାମାସ ଅନୁସରକ କାର୍ଯ୍ୟ-
କର ଅଯନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲା ଲୋକମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ
ପାଇଲୁ ବିଦୁଲ୍ଲକେ ସ୍ଵରୂପ ନିଷ୍ଠାକୁ ହୋଇ ଯେ
ଯମପୁ ବିଦୃଜଳା ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ ସେ ସବୁର
ପ୍ରତକାର ନିମନ୍ତେ ମାଜପ୍ରେଟକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି-
ଥିଲେ । ସେ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟଜଳା ଏହିକ ପ୍ରାକାନ୍ତରେ
ସୁଲ୍ପ କୌଣସି ଲୋକର ଏହାର କୁଳୀପ ଲଜ୍ଜା
ଅନୁଭାବ କଲେ ମାତ୍ର ସେ ଘର ଓ ତହିଁର
ଦୂର ରାଷ୍ଟ୍ରାର ବିନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କ କର ମୂଲ୍ୟ-
ଗଣଳ ଏବଂ ଏପରି ଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ରତ ଓ ସହିତରେ
ମନୁଷ୍ୟ ଲୁଚିବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେ ତାହାର ସୁନ୍ଦା
ରା ପାଞ୍ଜିଲେ । ଜଣେ ହାତୁ ଏକମୋର ସିପାହି
ପ୍ରତାଙ୍ଗ କଲା ମାତ୍ର ତହିଁର ଗୁଡ଼ାଯା ହେବାରେ
ଏବଂ ତାହାର କାବିମ ବିନ୍ଦୁ ଦୁଇଲେ କାହିଁ । କେ-
କେ କ୍ଷେତ୍ରକ ବଳପୂର୍ବକ ମତକ ଚିତ୍ରଶାଳୟକୁ
ପ୍ରେସର ହେଲେ ଏବଂ ତାକୁରଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ଦିଲା
ଏମାନିକ ଦୂର ଓ ଦୂରଧାର ପ୍ରାପ୍ତିଦିନ୍ୟ ଗଲା ।
ଏହାର ଏବଂ ଏହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ
ଦୂର୍ଧ୍ୱ ବଳବନ୍ତ କାଟୁ ମାଜପ୍ରେଟକୁ ଜଣାଇ
ଦୂର୍ଧ୍ୱ ଛେକାର ନିମଟ୍ଟେ କିମାରଜାବରେ ପ୍ରା-

ଥିଲା କରୁଥିଲେ । ମଜ୍ଜେଟ ସେହିପରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କେବେକ ପରିମାଣରେ ଅନ୍ୟାୟ ଥିବାର ଶୀଳାର କର ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିବ ଦେଇଥିଲେ କି ମତକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ିବିଶୁଳ୍କର ବିପଦଜୀବନ ଏବଂ କାନ୍ଦୁଙ୍କ ଘଟରେ କୌଣସି ବିଶେଷ ଦୋଷର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ ଥିବାରୁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସମର୍ଦ୍ଦୀ କିବାହ ହେବାର ପ୍ରମାଣ ହେଉଥିଲା । ମତକ କଟିଛି ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ନାଟୁ ଏହିପରି ଗୁହାସ କରିବାର ଜଣାଯାଏ ଏବଂ ତହିଁରେ କଟିଛିର ସର୍ବପଦ ସେବରୁ ଗୁହାସ ଯଃଥିଷ୍ଠ ବିବେଚନ, ନ କର ବରଂ ନାଟୁ ଦୂଆ ଆଗତିହାର ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ବେବାର ପ୍ରିର କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର କାନ୍ଦୁଙ୍କର ଗୁହାସ ପ୍ରକର ହୋଇଥିଲେ ସେ ସବୁ କରୁଥିଲେ ଜଣାଇବା କୌଣସିମନ୍ତେ ଥସଙ୍ଗକ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ଏବଂ ସେ ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ଅର୍ଥାତ୍ ସେପରି ଗୁହାସ ସହିଁରେ ଥରୁ ନ ହେବିତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିବାରୁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିବାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ଦେବାର କମା କିନ୍ତୁ ମନରେ ରଜିଷ୍ଟର୍ ନ ଥିବାର ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଏହିପରୁ ଗୁହାସ ନିମନ୍ତେ ନାଟୁ ଭାଇଛୁଯୁକ୍ତର ଦଶ ହୋଇଥିଲେ ବଜା ଯୁକ୍ତରେ ପ୍ରତିକାର କରିବା ସମବତ୍ତ ସେ ମାନଙ୍କ ରୁକ୍ଷରାବ ଗୁରୁତ୍ବର ବାଗର ଅଛି ଏବଂ ବାଧା ପ୍ରକାଶନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବମେଇ ମବ୍ରିମେଖିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାର ମନ ମାନିବ ଦାହିଁ ।

ପୁନାର ଦୈତ୍ୟ ନାମକ ସମାଦିପତ୍ରର
ମୋଳକମ୍ବ ଜୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେବେହେତୁ ପୁନ—
ବାର ବିଶ୍ୱାସ ଦେହାର ଅଦେଶ ଗୋରୁଥିଲା ।
ଏହମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମଦିବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକ ନଳଟରେ
କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ଭାବୀ ଗୃହର ହୋଇ
ଅଛି । ସତ୍ୱଂ ମୋଳ ଦମା ଥର ଶୁଣିବ ନାହିଁ
ନଥ ହୃଦ ନାମକ ଅନ୍ୟ ସମାଦିପତ୍ର ସମ୍ମଦିବ
ମଧ୍ୟ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରେ ଭାଗଙ୍କ ମୋଳ-
ଦମା ଥଦାଳତରେ ଦାୟର ଥିବାରୁ କ୍ଷମାପତ୍ର
ଖଦାଳତକୁ ପଠାଯିବର ଉତ୍ତର ପାଇସୁଲେ ।
ମାତ୍ର ଫୌଜି ଥକାଳକ ଭାବ ଗ୍ରହଣ ନ କରି-
ବାରୁ ମୋଳମା ଚକିତ ଏବ ଜୁମାନେ
ଏକମତରେ ଦୋଷ ସାକ୍ୟସ୍ତ କର ଭାବରୁକ
ଦୁଃଖଲଭା ହେତୁ କ୍ଷମାର ଅଳ୍ପେଥ କରନ୍ତେ
ଥକାଳତ ମା ଏ ସ କାହାରସ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଲେ
ପୁନାର ପରୋଦ ନାମକ ସମାଦିପତ୍ର ସମ୍ମଦି-

କଷ୍ଟପୁର ସାବନ୍ଧିବନ ହୀଥାନ୍ତର ଏବଂ ସଜ୍ଜା-
ବାପୁ ପ୍ରତି ବିଶ୍ଵାସ ହୀଥାନ୍ତର ଦସ୍ତ ସେଠା
ସେବନ ଜଳ ହିଥାନ କରିଥିଲେ । କମେଇର
ହାଇକୋର୍ଟରେ ଅଧିକ ଫେବାରୀ ପୂଲବେଶର
ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ଵାସ ମନ୍ଦାଶୟ ଏହପର ସମ୍ମ
ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ବଙ୍ଗବାସୀ ମୋକଦମାରେ
କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ଵାସ
ଅଶ୍ଵବାର ଯେଉଁ ବାଖଙ୍ଗା କରିଥିଲେ ତାହା
ଠିକ ଅଟେ । ପ୍ରତୋଦର ପ୍ରବନ୍ଧରେ କର୍ତ୍ତାମେ-
ନ୍ଦର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ସମାଲୋଚନା
ହୋଇ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେପର ଲେଖିରେ
ନବ୍ରୀମେସବ୍ରିପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଅସମ୍ମୋଷ ଜାତ
କୁଥିଲ ଏବଂ କିଛିବୀ ଘର୍ଯ୍ୟର ଅଶ୍ଵନତାରୁ
ମୁକ୍ତି ଲଭିବାର ଉତ୍ତା ହୁଏ । ଅତିଏବ ତାହା
ଆଇନଅନୁସାରେ ସବ ବିଶ୍ଵେସ ହେବାରୁ
ସମ୍ମାଦକ ଦୋଷୀ ଅଟନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହାକୁ ଲେଖା-
ହାର ପ୍ରକାଶରେ ବିଶେଷ ଅନ୍ତର୍ମୁନ ଘଟିବା
ଏବଂ ସେ ସମାଦିତର ଅବସ୍ଥା ନିତାନ୍ତ ସମାନ୍ୟ
ଥିବାରୁ ତାହାକୁ ପୁରି ଏବକର୍ଷ ପରିଶ୍ରମ କାମ-
ବାସ ସାଥେଷ୍ଟ ଅଟେ । ୨ୟ ଅସାମୀ ଦୂର ଏବଂ
ତାହାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୁରୁତର ଅସାବ-
ଧାକତା ପ୍ରକାଶ ଯାଇବା ହେଉ ସେ ଗୋବି
ହେଲେ ସବା ଧାରାବଳ ବିଶ୍ଵର ଘୋଗ ଅଟନ୍ତି ।
ସୁତ୍ରାଂ ତାହାଙ୍କ ପୁରି ମା ୩ ସ ଲୁଟେନ ପରିଶ୍ରମ
ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ଦସ୍ତ ବିଧାକ ହେଲା । ଦେଶର
ଜନମା ଜଣା ହେଲା ଏବଂ ମାନ୍ୟକର ପ୍ରାଚୀ
ସାହେବଙ୍କର ଅଇନର ବିଧାଯା ଅଳ୍ପଦ୍ୟ
ହେଲା ସୁଜର ବିଷୟ ଅଟେ । ମଧ୍ୟ ଲଂବଜାରେ
ସେଉଁ ଅପରାଧର ନାମ ସିଦ୍ଧିବନ ହୋଇଥିଲି
ଏବଂ ଯହିର ଅର୍ଥ ଅରକୁ ବା ଅଶ୍ଵବା ଦେଖି
ଅମେମାକେ କହିଅଛୁ ତାହା କି ପଦାର୍ଥ ଏବଂ
କେଉଁ କର୍ମ ବା କି ପ୍ରକାର ଲେଖିବା ବା
କହିବା ଆଇନମରେ ଅପରାଧକଳକ ତାହା
ବିଭିନ୍ନପୁଣେ ରଖା ଗଲା କାହିଁ ଏହା ବଢ଼
ଦୃଶ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟେ । ଅଭି କେବେ ଏହାର
ପରିଶ୍ରମ ଅର୍ଥ ହେବ ବି ? ।

ଅଭ୍ୟଥନୀ ସଙ୍ଗ

ଶ୍ରୀପୁନ୍ତ ମାନ୍ୟବର ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ବିଜୁ-
ତରୁ ଶ୍ରୀଗମନ କଲାବାରୁ ତାହାଙ୍କୁ ମଙ୍ଗଳ-
ଦାତ ଏବଂ ସମାଧିର ପ୍ରଦାନକିମନ୍ତେ ଗତ
ସୋମବାର ସନ୍ଧାରସନ୍ଧାରେ ବଠକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କଲ୍ଯା-
ନ୍କ କୋଠାରେ ଗୋଟିଏ ଭାବୀ ସବୁ ହେଉ-

ଶୁଣ । କଗରିବାସୀ ପ୍ରାୟ ସମୟ ନାହାଇଲା
ଶିଳକୁମାର ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଭବକ ବା ଶିଷ୍ଟ-
ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ଵର ଏବଂ ଥର୍ମେବ ଜମିଦାର, ମହାଜନ,
ଆଶାଧକ, ଉଦିଲ, ମୁକ୍ତି ବ, ତତ୍ତ୍ଵ ସଜକରମଶ୍ଵର
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୱର ଉତ୍ସବର ହୋଇ
ଥିଲେ । କରେଇ ଓ ସ୍ଵର୍ଗଶ୍ଵର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦର୍ଶକମନ୍ଦର ଏବେ ଥିଥିଥିଲେ ଯେ ଶ୍ରାନ୍ତାଶବ୍ଦ
ଜଣାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହରବନ୍ଧୁ ଦୟା କାହା-
ଦୂର ସର୍ବପରି ମନୋମାତ୍ର ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ
କରି ଏହି ମର୍ମରେ ବହିଲେ କି ମାନ୍ୟକର
ମଧ୍ୟବନ ଦାସ କେତେବାଳ ଏଠାରେ ପାଞ୍ଚଭକ୍ତ
ଆର ଗାନ୍ଧା ଚିଦିଶାରେ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇ ନ
ପାରି ଶେଷରେ ସକର୍ଷଣାତ୍ମକ ବିନ୍ଦୁଭୟାତ୍ମା
ହଲେ ଏବ ତହିଁରେ ଗାନ୍ଧାର ଅନେକ କନ୍ଦ
କାନିବ ସଂଦିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ବିନ୍ଦୁରେ
ପୃଷ୍ଠାବନ ଅନ୍ତରଳରେ ସୁତିଶାହାର ଶାଶ୍ଵତ-
ଲଭ କରନ୍ତେ ନିର୍ମିତ ନ ହୋଇ ବିନ୍ଦୁର
ଅନେକ ସମ୍ମାନ ଲେକକ ସହକ ଆଲାପ ପର-
ିପ୍ରୟୁ ଏବ ସମ୍ମାନ ସମ୍ମାନରେ ଯୋଗଦାନପୂର୍ବକ
ସ୍ଵଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ତେଣ୍ଟାରେ ଆପଣାକୁ ଚିପକ୍ରୁ
କଲେ । ସେ ଶେଷବ୍ଦ ହିତରେଖ୍ଯା ଦରିଥିଛନ୍ତି
ତହିଁର ଅଭ୍ୟାସ ଉତ୍ସବପରିକାରେ ପରାଇବ
ଗାନ୍ଧାର ଯତ୍ତାଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣ ଜାଗିପାର
ଅହାରି, ଏବ ଏହି ଗାନ୍ଧାରିତାରୁ ବିଶ୍ଵସ
ଜାଗିପାରିବେ । ସେ ସାଶ୍ଵତଶବ୍ଦର ଯେଉଁ ଥିବା
ଅହାରି ଏଥିଶାର ଗାନ୍ଧାର ବନ୍ଦୁମାନେ ମହା ଅନ୍ତର
ହୋଇଥିଛନ୍ତି ଏବ ସେ ସ୍ଵତଃ ପ୍ରକରି
ହୋଇ ତେଣ୍ଟାର ମଙ୍ଗଳ ସଧନ ନିମନ୍ତେ ସେ-
ଠାରେ ବହୁ ସହ ଓ ପରିମା କରିବାହାରୁ ସତ୍ତ୍ଵ
ଶାନ୍ତିବିଚାର ଛିନ୍ତିଲ ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇ ସମୟ
ତେଣ୍ଟାରିକୁ ବିଶେଷରେ ଚୁଣୀ କରିଥିଛନ୍ତି ।
ଏହାକର ସମ୍ମତ ସମାଦର ଏବ ଅର୍ଯ୍ୟକାଳୀ
ଧାରୀଙ୍କ ଏବେ ଦେବ ଏ ସରାରେ ଏକଢ଼ିତ
ଦେବଅର୍ଥ ଏବ ଦେମାନେ ବନ୍ଦୁମାନରେ
ସେ କୁର ନିଃସ୍ତ କରିବାରେ ସେ ଆପଣାକୁ
ଧାରୀ ଜୀବନକଲେ । ମଧ୍ୟକାର ବିନ୍ଦୁରେ ଯାହା
ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଏବ କରିଥିଛନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରିତାରୁ
ଶରୀରକୁ ସମ୍ମାନ କରେଥ ଅଗ୍ରତା । ଅତେବନ
ଧାରୀ ସମୟ ନିମ୍ନ ଦୁଇବାର ପାପୋଜଳ ନାହିଁ ।

ସାହିତ୍ୟର ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ମାନ୍ୟବର
ମଧ୍ୟଦିଲ୍ଲି ଦୀର୍ଘ ମହାସ୍ୟାଂ ଅବ୍ୟାପକ ଶିଖନେ
କିମ୍ବାରୁବରେ ବୃକ୍ଷଶାଖାରୁଦ୍ଧିକ କରୁ
ଲେ ଏ ସେ ଏତେ ସମ୍ମାନର ପାଦ ଦହନ

ବିଲୁଗର ସେହି ମହାନ୍ତୁରବମାନଙ୍କର ଭୂଦେଶ
ସାଧ୍ୟରେ ସେ ଥୋରେ ସହିକାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାରୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ଏହି
ସମ୍ମନର ପୋର୍ଟି ପାଇ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସକାଳେ
ତାହା ସେ ପ୍ରତିକଣ କଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ସାହ ଦିଲାବ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥରମୁ କର ତହିଁରେ କି ବିଲୁଗର
ସେହିଦିଗଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦେଖିବ ସେମନ୍ତ ଜୀବ-
ବିଅକଥା ନାହିଁ ସକଳକିମ୍ବୟେରେ ମେଳ ଆର୍ଟାର
ବିନ୍ଦୁଜଣ ମିଶି ଜୀବି କରିବାର ବ୍ୟାପାର । ଗୁରୁ
ଆଜେ ଦେଖ ବ୍ୟବସାୟିଙ୍କର ଦଳ, କ୍ଷେତ୍ର-
କର ଦଳ, କଲାବାଲକ ଦଳ, ରାଜନୈତିକ
ସାମାଜିକ ଧର୍ମପ୍ରଗତିପ୍ରକଳନ ସମ୍ବୂଧନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ମେଳ । କେହି ଆଧିକାରୀମଙ୍କର ଗୁରୁତବର ନାହିଁ ।
ସମସ୍ତେ ଆଧିକାରୀ ଦଳରୁରୁ ଲୋକଙ୍କ ମନୋମ-
ତର ଅଧିକ । ଦଳରୁକୁ ବଜ୍ରନେବ ଶାଖାବ-
ପ୍ରେତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ପରମର୍ଶ କରୁଥିଲୁ ।
ଏହାର କରୁଗର ଉତ୍ସାହର ଫାରର । ଏ ଜୀବ
ଅସୁନ୍ଦରୀଯଙ୍କର ଶିଶ୍ଵା କରିବା ଉତ୍ସାହର ଏଠାରେ
ଦେଇଗଲେବମାନେ ସାଧାରଣ ଲୋକବାଚୁ
ପ୍ରାୟ ଦୁଆର୍ଥ ରହନ୍ତି ସୁକର୍ମ ସେମାନଙ୍କର ଛନ୍ଦ୍ର
ରହୁ ଦିଗରେ ସାଏ ଏବଂ ବୀଜ୍ୟତାପ୍ରାପନ
ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ପରାମର୍ଶ ମେଳ ହେଉ
ବିଶ୍ଵାର ଦୃଢ଼ ଦୃଢ଼ ଏବଂ ସେହି ବିଶ୍ଵାର ପ୍ରିୟ
ରଖିବାରକାଣେ ସତରା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାରୁ
ହୁଏ । ବିଶ୍ଵାର ହେବାରୁ ଲୋକେ ପୌଥ କାହା
ଦାରରେ ଟକା ଦେବାରୁ କୁଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି କହିଁ
ଏବଂ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟର ରହନ୍ତି । ଏ ଦେ-
ଖି ମେଳ ସେ ବିଶ୍ଵାର ଅଳ୍ପକର୍ତ୍ତୁ ଲେବେ ଆଧିକାରୀ
ସହପଥକ ସରବାହୀ କାଗଜରେ ଅଥବା ଅଳ୍ପ
ବାରରେ ଏବଂ କେତେ ଅବା ତୁ ମେଳର ଲୁଗ୍ଦ
ରଖି ଦିଅନ୍ତି । ଏଥିରେ ଅୟ ଅଧିକ ହୁଅଇ ନାହିଁ
ଏବଂ ଅଳ୍ପକର୍ତ୍ତୁ ରୁହି ହୁଅଇ । ରାଜନୈତିକ
ବ୍ୟାପାରରେ ଧାରିମେଳର ମେଧିବମାନଙ୍କ
ଅମେମାନେ ବଡ଼ ମନେ କରୁଁ । ମାତ୍ର ସେମାନେ
ଲୋକଦାର ମନୋମାତ ହୋଇ ସେ ଯଦି
ପାଇଅଛନ୍ତି । ନିଯୋଗକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପରମର୍ଶର ଅଧି-
କରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଲିବାରୁ ହୁଏ । ସେହି
ଭିଷମତ କରିବେ କେବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇ
କରିବ ନାହିଁ ପୁନରେ ସେମାନେ କେବଳ
ଲେବାରେ ପ୍ରକରିତ ସୁତର୍ମ ସେମାନଙ୍କର
ଅଧିକ । ସାଧାରଣ ଲୋକର ମହାର୍ତ୍ତ ଦିଲାବର
ପ୍ରଧାକମର । ଦିଲାବର ମହାନାମାନଙ୍କର ତରିକି
ଅବ ମହାର ଏବଂ ପରମାଣୁଯ ସେମାନଙ୍କ ତୋ-

ମଳକୁଦୟ ପରିହାଙ୍ଗରେ ଶୀଘ୍ର ବିଗନ୍ଧ ହୁଏ
ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧମର୍ତ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଛ ଅସୀମ ।
ସେମାନେ ପାଇଲମେଘର ସର୍ବ ହେବାରୁ
ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲାନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ଏବଂ
ଅଜ୍ଞାନ୍ୟ ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରାୟ ଏକଶଶାକାଳ ଅତି
ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଶୈତାନ ବନ୍ଦୁଗ ପ୍ରଦାନ କରି
ଶେଷରେ ଉତ୍ତିଥାର ତିରଣ୍ୟ କରୋବାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କେତେକଣ ଦୁଇପଦ୍ମ ଦ୍ୟାଳୁମାନେ
ବାହାରିବାକୁ ଯେଉଁ ପଡ଼ ଲେଖିଥିଲାନ୍ତି ତାହା
ଆଠ କରବାରେ ଜଣାଗଲ ଯେ ସେ ବିଶ୍ୱରେ
ସେ ଥିଲେକ ଯହ ଓ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲାନ୍ତି
ଏବଂ ସେଠାଲୋକଙ୍କ ଭାବରୁ ଜଣାଗଲ ଯେ
ସହିଧ ତ ଏକବି ତିରଣ୍ୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ପ୍ରଦାନ କରିବା ସାଧାରଣ ମତ ନୁହେ ମାତ୍ର ଉତ୍ତିଥାରୁ
ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ଗର୍ଭିମେଣ୍ଟା
ଧୂକଃ ପ୍ରତିଶ୍ରୀ କରିବା ଦଥା ସେବେ ଫୁଲର ହୁଏ
କେବେ ଧଳାର ଲୋକମାନେ ତାହା ଅକର୍ଯ୍ୟ
ପଢିଥାଇନ କରିବା । ମେହି କଥା ଦିଲାପର
ଲୋକଙ୍କ ଶୁଭ୍ୟାରଦେବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହା-
ନୁହୁବ ଜାହର ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଅମୂଳକର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ତହଁପାଇ ଅପ୍ରକ୍ରି-
ଶୀର୍ଷକର ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟାବାନ୍ ହେବାର ଉପ-
ଦେଶ ଦେଇ ସେ ଦ୍ୱାରା ଶେଷ କଲେ ଏବଂ
ସରଥକୁ ଧଳ୍ୟକାବ ଦୟାରୀ ସର
ଦେଇଛେ ।

ସାପୁତ୍ରିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କଲିକତା-ଗେଲ୍ପଟ

ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରକଳ୍ପର ତୋମ ମହିନେଟୁଟ ଓ ଦର୍ଶକ କଲେବୁ
ମିଃ ସେ ର, ପ୍ରେସ ଏଗ୍ଜର୍ଷା ଅନ୍ତର୍ବିଦ୍ୟା ଆକାଦ୍ମିଯମ
ହେଉ ବନ୍ଦମାନ ବନ୍ଦମାନ କଳେବୁଟାର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ପିପିଲ ହେବି ।

ପକ୍ଷସୁରର ଡେଖିଲେବୁଟି ଦାରୁ ହୁଳୁରୁଳି ଦାରୁ
ତୋଳିବାର କାର୍ଯ୍ୟକର ଅଛିବା ଥା ୨୩ ଦଶଶାହୀ
ମୋଦିମାର ସବସବ ଦୟାର ଗଣତା ପ୍ରାୟ ଦେଇଲେ ।

କୁଳ ପରି ବିଶ୍ୱାସ କଲେନ୍ଦ୍ର ହାତ୍ମ ମୂରି ମିଳି
ଧର୍ମ ଶାନ୍ତି ପତ୍ରା ସୁଖାୟ ମୋହନା ସୁରଜ
ଅମତୀ ମାନିଲେ ।

ପୁର ସୁଲ ମୃତ୍ୟୁ ଏହି ମନ୍ଦିରକୁ ବାହୁ ଦେଖିଲୁ
ମେଇ ଘର ଅବଶ୍ୟକ ଥାଏ ଯେ ପଠାର ଉତ୍ସମାଧିର ଅନୁଭବ
ହୁଏ ଗାନ୍ଧୀ ।

ଏ ସ୍ତ୍ରୀହିଙ୍କ ଅଭାବ କରୁଥିଲା ଏହା । ଶାରୀ କମଳା
ଦେଉ ଚୋଇଥିଲା ।

ଆମନିଲର ନୂତନ ସହାଯତାକାର ମନ୍ତ୍ରକୁ ବାଜୁ
କ୍ଷେତ୍ରକ ହାଜରା କର ନହେଁର ମାତ୍ର ଆଁଁ ହାଜରେ
ଶର୍ଷ ହେବାରେ ମନୋହର କାହା ସେହି ଦିକ୍ଷା ସହି
କାରରେ ରୟାଜିଲାକୁ ହୋଇ କଲେ ।

ପ୍ରେରଣ ପଥ ।

ପହଞ୍ଚେବକଳ ମନୀମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବୋକେ
ଦାୟୀ ବୋଲୁଁ ।

ଏକ ଶ୍ରୀପୁରୁଷ ମାନ୍ୟକର ଉତ୍କଳଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାଦକ
ମନୋହର ସମ୍ମାନେ ସମ୍ମାନେ
ମନୋହର

ନିମ୍ନଲିଖିତ କଥାଯୁ ପଢ଼ିବୁ ଅପରାଧ
ଭୁବନମୋହର ପଢ଼ିବା କୌଣସି ପ୍ରମୁଦେ
ପ୍ରାଣ ପ୍ରତାନ କଲେ ଉତ୍କଳପୁରୁଷ ହେବୁ ।

ଅକ୍ଷତଳ ଦୂରେ ସମ୍ମ ପ୍ରେସରୁ ବହର୍ଗଠ
ମହାମହୋପାଧ୍ୟକ୍ଷ ନୂତନ ଏଞ୍ଜିନୀ ସମ୍ମାନେ
ବିଜ୍ଞାପନ ଥାଏ କରି ଅଛେନ୍ତି ଆନନ୍ଦର ହେଲୁ ।
ମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାପନରେ ଯେବେ ପଞ୍ଜିକାର ବିବରଣୀ
ହେବାର ହୋଇଥାଏ, ପଞ୍ଜିକା ସେହିପର ଦୁଇତିନ୍ଦର
ହେବାର ନିରାକୁ ଅକଷ୍ୟକ । କାରଣ ଉତ୍କଳର
ସହିତ ବିହବାରୁ ବିଦ୍ୟମାନ କାହାକୁ । ଅଥ
ତାଙ୍କ ବଦଳି ପଞ୍ଜିକା ଉପରେ କିର୍ଦ୍ଦର କର
ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାକର ବରାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦିନ
ପଞ୍ଜିକାରେ ସେବେ ଭୁମ ଲାଭ କୁଏ କାହା
ହେଲେ ହନ୍ତମର ସେ କେବେଦୁର କ୍ଷତି
ସାଧକ କେବେ କାହା ସମୟକୁ ବିଦର ।

ଆମୋକେ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟାରେ ଅକଣ୍ଠୀ
ପାଇସ ଲ ସ୍ଵକାରୁ କୋରିଗାର ବିଶୁଦ୍ଧାରା
ସେ କେବେଦୁର ସମ୍ମ କାହା କହ କ ପାର୍ତ୍ତୁ ?
ବିନ୍ଦୁ ଗଲିକ ବର୍ଣ୍ଣର ପଞ୍ଜିକାରେ ଦୁଇ ବିଷୟକ
ହୁମ ଦୁଇ ହେବାର ସମ୍ମାନ । ତାହାର ନିରାକୁ
ହୁର୍ମୁଖୀ ସମ୍ମ ସମ୍ମାନରେ ବିବରାର ହେବୁ
ଅଥବା ପ୍ରାଣେ କର ପଞ୍ଜିକାରେ ପରିବାର ଲାଭର
ଦେଇଥାଏ । ମହାମହୋପାଧ୍ୟକ୍ଷ ମନୋହର
ଦୁଇ ଅନ୍ତର୍ମର୍ଦ୍ଦରେ ଏଥର କରାନ୍ତିରୁ, କାହା
ଆମୋକେ ପ୍ରାଣର କର ପାରୁ ନାହିଁ । ଏହାର
ପ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଣର ଅନ୍ତର୍ମର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରାଣରେ
ଲାଭ କୁଏ । ପ୍ରଦର୍ଶ ଗୋରବ କରୁଥିଲେ
ସମ୍ମ ହୃଦୟର କରିବାକୁ ଅନ୍ତର ହେଲୁ ।

ଅକଣ୍ଠୀରେ ବଲୁକ୍ୟ ଏହି ଯେ ସମ୍ମ
ବିଷୟକ ଅନ୍ତର୍ମର୍ଦ୍ଦ ଯେ ପ୍ରାଣର ଅନ୍ତର୍ମର୍ଦ୍ଦ ମୁକ୍ତି
ମୁକ୍ତି ଓ କର କରିବାରୀ ଶମନମାନରେ
ଅଥବା ନାରରେ କୁଏ ଏହା କିମ୍ବନେହୁ ।
ପ୍ରାଣକରେ ପାଞ୍ଜିକାରମାନେ ସେବାର ଏହି
ମର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଇ

ସାହାଯ୍ୟଦାକରେ ସେମାନେ କୁଣ୍ଡଳ ହେବେ
କାହିଁ ।

ସବ୍ରାନ୍ତପ୍ରକାଶିତୀ ସମ୍ମ
ଶାପନ ଦାମୋଦରପୁରୁଷ } ବର୍ତ୍ତମାନ
କ୍ଷେତ୍ରର ମହିନେ } ଶା ମାନଗୋପି-
ନ ମର୍ଦ୍ଦ
ସବ୍ରାନ୍ତ ସମ୍ମାନକ

To THE EDITOR OF THE UTKAL DIPICA
Dear Sir,

Without any preface, for the benefit of the public generally and in the interests of travellers particularly, I plunge in *medias res*, and send you these lines, with the hope, that you will not grudge them a little space in your esteemed Paper. I had been invited by the worthy Naib of the Utikon Estate, which adjoins the Estate in my charge, to be present at the ceremony of formally opening a fine *pucca*-charitable Dispensary, recently built by the generous and noble-minded Kumar proprietors of the estate, the descendants of the late illustrious Rajah Begumbar Mitra of Calcutta, and which was to be presided over by our much esteemed and worthy Collector, E. F. Growse Esqr. It was about noon when I reached this place in my Budgerow. The ceremony was to take place in the afternoon at about 4 O'clock. There are 2 water-routes from here (Alva) to Puttamundai the Head Quarters of the Utikon Estate, viz. one by the river Bramhin and the other by the canal. In the former the journey depends on the state of the tide, while in the latter it is independent of it. As the time at my disposal was short, I chose the latter route and sent an orderly to ascertain the amount of tollage I shall have to pay for both the up and down journeys. The orderly returning informed me that the tollage for both journeys can not be taken at one and the same time, and although my boat had passed and repassed this lock a hundred times, with him appeared a man with all the paraphernalia of

authority, tapes, rods, gauges &c. The man took the measurements, not however without some inconvenience, to myself as I had been sitting at meals, which he could easily have dispensed with. On board the Budgerow there were myself, my eldest son a child of 7, servants and crew. There were no passengers or cargo on board and a tollage of Rs. 1-9-0 was demanded and taken for allowing my boat to pass through this lock only. As my time pressed and I wanted to get back to Ganja as quick as possible, I wished to avail myself of the ebb-tide, and with this view, in spite of the weather and a cloudy sky, I returned from Puttamundai at 1 O'clock and arrived at the lock at 3 in the morning, where however all animated nature was as dead as the stone lock itself. As all attempts to awake the sleeping gate-keeper on the part of the crew failed, I was obliged to remain in the canal until it was broad day-light at 7 in the morning, the same man, who had taken the measurements and had admitted the boat into the canal on the pending day, made his appearance and feigned or pretended that the detention was due to the fault of the crew, who did not wake him or pay tollage. A fresh tollage of Rs. 1-9-0 was again demanded and taken and the boat was allowed to pass the lock. Thus I had to pay Rs. 3-2-0 for a boat without cargo or passengers on it, for entrance into and exit out of this lock only. Now I would ask you and the public to say whether I have not paid *too much for the whistles*, and if the rules require this exorbitant tollage, it were not time enough to modify or amend them.

A bit of yellow paper was given to the majhi yesterday. But this bit was taken away from him this day, and the majhi possessed not a bit of a rag of paper by way of quittance. When I asked the majhi to show me the receipt given him by the toll-

ଶ୍ରୀ ରାଜ ପଦ୍ମନାଭ ସଳ ୧୯୯୭ ମେତା ।

ଭାବିତ ପାତା

୧୯୯୮

gatherer, he showed me a brown slip, on which " Rs. 1.9.0 (one annas nine only)" was written as the tollage paid. On my pointing out to him, that I had paid Rs. 3.2.0, the poor fellow, (O, you should have seen his face at the moment) went to the Tax-Collector, who flew into a rage and became furious. He chafed, grumbled and galled the poor majhi, for his audacity in asking for a quittance for the money paid, the majhi returned with another bit of brown paper, in which the entries were similar to those contained in the one already given. These little great men are often apt to fancy themselves as much Collectors as the Collector Shahib himself, reminding one of the oft-quoted Sanskrit adage about the net made by the shrimp in a handful of water. The toll-collector of a lock, particularly of a terminal lock, who has to come in contact with hundreds and thousands of people daily, ought of all others to be gentle and amiable in manners. But unfortunately, the contrary is the case. *Eiusmodi probat regulam.* Needless to say, the tide began to rise by this time, and I had to employ extra power, in order to be able to reach Ganja in time.

Alve. Yours &c.
The 1st Novem- U. C. Sircar
ber 1897. Manager, Kanika

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର
ତଥା କିମ୍ବେଠି ଉତ୍ତରାୟ ପଦ୍ମନାଭ କିମ୍ବେଠି
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବେଠି
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବେଠି

ଅଭିଭବ୍ୟୁ ଦୂରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନ କଟକ
ଅଭିଭବ୍ୟୁ ଦୂରୀଙ୍କ କଟକ ପାଇବା ।

କଟକ ପ୍ରଦିତ ମୋଟ ଟ ୨୭୮୨୦୫/୨

ଅଭିଭବ୍ୟୁ କି ୨୭ ରଜ ପର୍ବତ ଅଭିଭବ୍ୟୁ

କଟକ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକ ଟ ୨୯

ଅଭିଭବ୍ୟୁ କଟକ ଆଶ ସରକାର

କଟକ ଟ ୧୦୯

ଅଭିଭବ୍ୟୁ କଟକ ଆଶ ସରକାର ଟ ୨୯

କଟକ ଟ ୨୦୯

କଟକ ଟ ୨୦୯

କିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE

Is hereby given that by order of the Bishop of Vizagpatam the Catholic Burial ground near the Catjuri river, and next to the Normal School, which was closed for interment by the municipality of Cuttack, is now open for sale, and intending purchasers and objectors to the sale, if any, are requested to communicate to the undersigned on or before the 31st instant.

The only two or three graves which remained for the last many years, and which were never repaired, have been demolished.

Legal documents should accompany objections, if any.

Cuttack, } L. F. DE'CAERE,
2-11-97. } Catholic. Priest.

NOTICE.

Is hereby given that a Sub-Inspectress of schools on Rs. 50. a month with the usual Travelling allowance is required for the District Board Puri.

(2) The candidate must supply the condition set forth in Bengal Government notification No. 486 F. G. of 2nd September 1893.

(3) Application will be received up to the 15th December 1897.

HURISH CHONDA GHOSE
V. Chairman
District Board Puri

ଆଚିଷ୍ଟନ୍ତିକା ।

କାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ହରିହର ପକେଟ ଭିତକଳ ଅଭିଭବ୍ୟୁ କଟକ ସମ୍ମାନ ଅମ୍ବେଶାନ କିମ୍ବେଠି କିମ୍ବେଠି କଟକ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକ ଟ ୨୦୯ ଅଭିଭବ୍ୟୁ କଟକ କଟକ ପାଇବା । କଟକ ପ୍ରଦିତ କଟକ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକ ପାଇବା । କଟକ ପାଇବା ।

ଅଭିଭବ୍ୟୁ କଟକ ପାଇବା ।

କଟକ ପାଇବା ।

ପରମାଣୁଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଙ୍ଗର ଗଲନ ।

ସବୁକର ଶିକ୍ଷାକର ଥାହେ ଦେଶଗଣ ।

ସୁଲତ୍ତନ୍ତ୍ରିନ୍ଦ୍ରିଷ୍ଣା ।

ଏ ବରକାନଚକ୍ର ବିଶ୍ୱ ପୁଣୀତ ।

କଟକ ପ୍ରଦିତ କଟକ ପାଇବା । ବିମ୍ବପ୍ରଦିତ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଦିତ ଦୋହାନ ପ୍ରଦିତ ବାସଦବଳ ଜଗନ୍ନାଥବିହାର ସେବକ କାଜିବଜାର କଟକରେ ଏହି ପ୍ରଦିତ ମେଳେ । ମୁଲ୍ୟ କିମ୍ବେଠି । ୧୦ ମାର୍ଚ୍ଚ ମୁହଁ ଜଗନ୍ନାଥବିହାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକରେ କମିଶନ କଥାରେ ।

କନାରଦି ମାଲ ।

କନାରଦିରେ ଅମ୍ବେଠ କୋଟିଏ ବାଣିଜ ବୋଟ ଥାଇ । ଉତ୍ତର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକରେ ସବୁପାଧାରି କାରୁ କନାରଦି ମାଲ ଯୋଗାଇବା ଅମ୍ବେଠ କାର୍ଯ୍ୟ । ଅମ୍ବେଠର ନାନାପ୍ରାନ୍ତବାଷୀ ରଜା, କିମ୍ବେଠ ପାଇବାକଲ୍ଲୁ ବିଷୟପ୍ରଦରେ ବନ୍ଦହାଳ ମାଲ ଯୋଗାଇ ଅସଥି । ଅମ୍ବେଠ ବାସଦବଳ କଟକରେ ବେହି ବୌଧି ପଦବରେ ପ୍ରତାପର ଦେବାର ବିହୀନ ଅଶ୍ଵା ନାହିଁ । ବାମଶ୍ରୀ, ବେନ୍ଦୁର, ପାଟନା, ଅଂମିତି, ସବୁଗଢ଼, ସବେଳବେଳା, ପ୍ରଦିତ ସବୁଗଢ଼ ମହାବିଦ୍ୟା ବାହାଦୁରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କର କରେ ଅମ୍ବେଠ କଥା ପ୍ରଦିତ ସ୍ଵାଭାବ କରା ପଡ଼ିବ କାହାକର ସେ ବିଲ୍ଲ ଦୁଇ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ କେଉଁ ପାଇଁ ଲାଲାଲେ ଅବଲମ୍ବନ କେନ୍ଦ୍ରପଦବରେ ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବ । ମାଲ ମଜୋହାର କି ହେଲେ ବା ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକ ଦେବାର ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ ବଦଳାଇ ଦିଅ ଯିବ କା ଟକା ଟକା ଦେବାର ଦିଅ ।

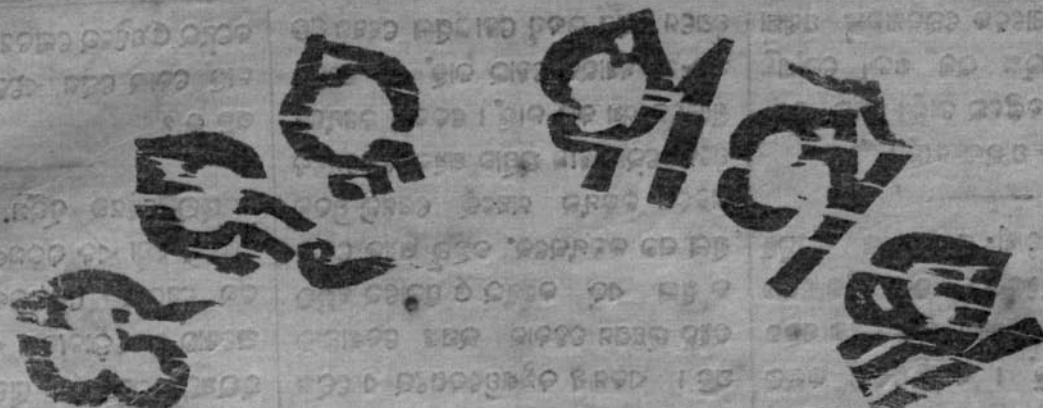
ATTUJAO

“**બોર એ ના રાજી (,)**”
Please etc.

ମନ୍ଦିର ଦେଖ ।

ସାହୁହିତ୍ୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ତ ୧୯ ଜାନ୍ମ ମାହେ ପ୍ରକାଶର ସଙ୍ଗେ ଏଣ୍ଟର ମହିତା । ମୀହ ଟ ୩ ମାତ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୦ ସାବ ଅନ୍ତରାଳ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୯୫୪ ମସିବା

ଏବି

ଭୁଲି ସନ ୧୯୫୪୧୦୦୨ ସାଲର

ନୃତ୍ୟ ପଞ୍ଜିକା ।

ବିଜ୍ଞାପନ କିଂକାମାଳ ଯୁଦ୍ଧାଳୟରେ ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟକର୍ତ୍ତ୍ୟ ଶାଶ୍ଵତ ହୋଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ
ବିଜ୍ଞାପନ ହେଉଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ଟ ୦ । ଚାକିମାସିଲ ଟ ୦ ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠପାଞ୍ଜି ଟ ୦ ୨୦ ଟ ୦ ୩
ମୋଦସଲର ବିକେହାମାଳକୁ ଅଧିକପରମାଣ
କିମ୍ବକ ଦେବାର ଦନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲା ।
ତ୍ରାକିମାଳକୁ ସାଧାନ କରି ଦେବିଥିରୁ ଯେ
ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ସାଧାଳୟର ଅନ୍ତରମୁଣ୍ଡ
ବିଜ୍ଞାପନରେ ନ ରୁଲ ଚିପରିବିବିକର୍ତ୍ତ୍ୟାଳୟ-
ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

ଟୋଟୋଟି } ଗୋଟିଏକର ବୟସ
ସନ୍ଧାନକ

ମଧ୍ୟଦେଶର ଜଣେ ମୁକସନ କୁନ୍ଦନଲାଲ
କୁରିଶ ସାହାନ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଭାବାକୁ ଦିଶ୍ଚ ଯାଇ
ଦ୍ୱାରା ଟଙ୍କା ଅବସାନ୍ତ କରିବାରୁ ସରକାର
ବ୍ୟକ୍ତିବସ୍ତୁ କିମ୍ବାରାରକା ଅପରାଧରେ
ବୋଣି ସବ୍ୟତ୍ବ ହୋଇ ଭୁଲବର୍ଷ କାରବାର
ଦ୍ୱାରା ପାଇଥିଲା । ଏମନ୍ତ ଦ୍ୱାରା ପଦରେ ରହ
ଏପରି ଅପରାଧ କରିବା କାହାର କିମ୍ବା ।

ସୀମାନ୍ତ ସୁଦରେ ଯେଉଁ ଜାର ପ୍ରଦେଶ
ଇଂରାଜ ଜୟ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଉଦ୍‌ବାଳ
ନିମ୍ନେ ବଜଳ କରିବେ କି କା ଏହି ବିଷୟର
କର୍ତ୍ତା ବିରକ୍ତ ବିଲବସ୍ତୁ ଭାବରେ ସେବେତେଶ୍ଵର
ସଦସ୍ୟର ମୂର୍ଖରେ ଲାଗିଥିଲା । ପାରିମେଶର
ବିଜ୍ଞାପନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯତ୍ନ ଏଥିର
ବିଲବସ୍ତୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେଉଥିଲା । ଶେଷ ଜାରି
ଥିଲା ଦିନରେ ଜଣା ପଢିବ ।

ଅଦ୍ୟ ଦିନ ହୁଅପ୍ରକାଶ ଏକଦିନା କେବେ
ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ନ୍ମରକେନରର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏଲଗିନ
ଭାବାକୁ ଦରକାରୀ ପଥରକୁ ସିଆଲଦା
ବେଳମ୍ବୁଦ୍ଧନରେ ପଢ଼ିଥିଲା ସାଥୀ ସାଥୀବସନ୍ଧନ
କଲିବଳ ବିଶ୍ଵାସଦରେ ବିଶ୍ଵାସନ ହେ-
ବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଅୟାଦ୍ୱାରା । ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତାମାନ
ଶୁଣା ଗଲା ସେ ସେ ବାଲ ଅପରାଧ ଏ ଏବଂ
ସମୟରେ ପଢ଼ିଥିଥିବେ । କେବେକ ମାଧ୍ୟ
ସକାଶେ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଘୋଷ ଦିଇଲା ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ନ୍ମର ଜ୍ଞାନକିଳିର ବିଦ୍ୟ-
ସ୍ନାପକ ସଭା କଲିବଳ ନଗରରେ କଲିବଳା
ତା ୨୧ ରିକରେ ପାଇଲା ।

କଲିବଳା ତା ୨୨ ରିକରେ ଜାଗମ୍ଭୁରୁ
ମହାମାନ୍ୟ ଅଧିବେଶନ ବିଦ୍ୟ ବାଜର ଅମ-
ସବଳ ନଗରରେ ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷପର
ପ୍ରତିନିଧି ନିର୍ବାଚନର ବିଦ୍ୟାଲୟ ଏପରିନ୍ତି ଦେଖା

ଯାଇ ନାହିଁ । ମହାମାନ୍ୟ ହେତୁ ଯାତ୍ରାବୁର
ଅଟକ ଦେଖି ଅନେକ ଲେବ ପଥ୍ୟପୂର୍ବ ହେଉ-
ଅଛନ୍ତି । ଭରାକରୁ ଅଧିବେଶନଟିଲୁ ସଫଳ
କରିବାପରି ସମସ୍ତେ ସହବାନ୍ ହେବେ ।

ଏକ ତାର ସମ୍ବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ସେ ଅନ୍ୟ-
ରିବମାନକର ଦୁଆଗୋର ଲାମକ ପ୍ରାକରୁ ଅନ୍ତର
ଦୂର ପାହାତ ମଧ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ କରେନ୍ତିର ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିବାର ଗୋଟିଏ କାରଖାନା ଅଛି ଏବଂ
ଦିଗାମଦ ଗୋଟା ଭାବୁର କରିବାରେ ଅନେକ
ଲେବ ନିଯନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ତାହାଦେଲେ ଆପର-
ିଦମାନେ ନିରାକୁ ଅସବ୍ୟ ଜାତ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ
କଥୁତ ଦୁଆର ସେ ପରିଧାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବିଷୟରେ ଭାବରେ ସରବରର ଦେଖାଯିବା
ଆପାଗାନକଠାରୁ ସେମାନେ ଅନେକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଅଟକି । ସେପରି କ ହେଲେ କ ଏତେବେଳ
ଇଂରାଜ ସେନାକୁ ଲାଗୁବଣ୍ଟି କର ପାର ଥାନ୍ତେ ।

କଲିବଳା ନିକଟ ଦୁଇକି ଜାଣାରେ ମହା-
ମାନ୍ୟ ଉପର୍ଯ୍ୟକ ଦେବାର ଜଳବର ଉଠିଥିଲା ।
ଗବର୍ନ୍ମରେ ତାହା ଶୁଣି ଦୁଇକିର ଭାକୁର
ସାହେବଙ୍କୁ ଅଧେଶ ଦେବାରେ ସେ ପଣ୍ଡୁଆର
ନିକଟ ତନ୍ଦହାଟୀ ଗ୍ରାମରୁ ଯାଇ ଉଣ୍ଟିଲେ ସେ
ଅଭୟତରଣ ଘୋଷ ନାମରେ ଜଣେ ଭୁଲ
ବେଦିଯ ସରବ ଗଲା ପୁଲବା ଭୁଲ ଭିନ ଘେ-
ଗୀର ପୁଲ ଉପରେ କଷ୍ଟକ ଲଗାଇ ଭଲ
କରି ସେ ଗୋଟ ମହାମାନ୍ୟ ଥିବାର ପ୍ରଶ୍ନର କର-

ଶୁଣ । ତାଙ୍କୁ ର ସାହେବ ପେଟିମାଳକୁ ପଦ୍ମନାଭ
କର ସରଦି ଗାଲୁଆ ଭିନ ଅଳ୍ପ କୌଣସି
ହେବାର ତଥ କେବିଲେ ନାହିଁ । ଦେବା କିଞ୍ଚ-
ବୁର ଦେବ ରହ ଯାଇଲୁ ନାହିଁ ।

ଏ ନଗରନିବାସୀ ତ୍ରାଣୁର ଶୀ ସମବୃଷ୍ଟ
ସାହାରଠାରୁ ସୁରସୁନେବୀ ନାମକ ସୁବାସିର ଚିଲେ
ଏକମେହି ଉପଦାର ପାଇଁବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ
ସ୍ଥିକାର କରୁଥିଲୁଛି । ଏହା ଦେଖି ଦିଲ୍ଲିଙ୍ଗ
ମହୋପକାରୀ ସୁମନୟୁଦ୍ଧ ନେତ୍ରପାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଏବଂ ଏହାହାର ଶିରପୂର୍ଣ୍ଣିନ, ଶିରଶୀତା,
ପିତ୍ରଜଳତ ହସ୍ତପଦ ଛୁଲା, ଅଭିରକ୍ତ ଅଧୟପତି
ହେତୁ ମସ୍ତି ଫର ଦୁର୍ଲଭତା ଏବଂ ଧୀରେଗ ସଥା
ଆସୁର, ଭୁବାଦ, ବେଶର ଥକିଲପଦ୍ମତା,
ଇତ୍ୟାକଥାଲେକପ୍ରକାର ମସ୍ତି ସ୍ତର ସମ୍ମର୍ତ୍ତୁ
ଆଗେଗି ହେବାର ଲେଖା ଅଛି । ସେହିମାନେ
ଅତ୍ୟତ୍ରଗୁ ସୁବାହିତ ଚିଲେ ବିଶେଖି ବ୍ୟବହାର
କରୁଥିଲୁଛି ସେମାନେ ଶ୍ରାଵ୍ୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟକୁ ଦୟାକ
ଦେଇ ବୁଝ ପରାମା କଲେ ଅମ୍ବେମାନେ ଆକ-
ଛିତ ହେବୁ ।

ସମାନ୍ତିପ୍ରଦେଶରେ ଅବଧ ସୁଦି ସ୍ଵକଳ
ହୋଇ ଲାଗୁ । ଏହା ଦଳ ପାହାଡ଼ିଆ ଅସାଧ
ଶ୍ଵାଙ୍ଗରେ ଲୁଚିବହି ହେଲେ ଇଂଶଳେଣା
ସେମାନଙ୍କ ପାଖବାଟେ ଚଢାଇ ବରିବାର ଦେ-
ଖିଲେ ଅକମଣ କରୁଥିଲୁ ଏବ ପୁଣ୍ୟ
ପରସ୍ପ ଓ ଶରପ୍ରତି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନିରସ ନାହାନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବତାର ଦଳ ବନ୍ଦ୍ୟତା
ଶୀକାର କରି ଇଂଶଳଙ୍କ ଶାତ୍ରିନାରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ଦିଲୁ । ବନ୍ଦ୍ୟାତ ଅଛ ଏବ ଅର୍ଦ୍ଦଶ୍ରୀ
ତଙ୍କା ଲିଙ୍ଗର ବରାବାର ଅରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ ।
ଉଦୟ ଦୁଇର ଅଳ୍ପମାନ୍ୟ ଦଳ ସଜ ଲୋକ
ବାରେ କଳମ କରିବେ ଲାଗୁ । ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦେବତ ଜରଇ ଅର୍ଦ୍ଦ ଶାତ ସହୃଦୟ
ଇଂଶଳରେଣା ରହିଗାରେବେ ବ ନାହିଁ ଏହି
ଦେଖାଯାଇନି ।

ଏହାର୍ଥକୁ ମେ ସମସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅବସ୍ଥାକୁ
କହିବୁ ପ୍ରଚାର ଯେ ମହାମାତ୍ରାର ଗତ ଏକପ୍ରକାର
ପ୍ରମିଳାରୁ । ବଜଳା ମାତ୍ରାକ ଓ ମଧ୍ୟରେ
ଦେଖଇ କୌଣସି ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଘେବ ହୁଏ ନାହିଁ
ଅତାବ ଉତ୍ତରପରିମର ସେହି ପ୍ରାନ୍ତାନକିମେ

ପ୍ରଥମେ ସେଇ ଦୂରୟ ହୋଇଥିଲ ସେଷତୁ ଶତ
ଅଳ୍ପକ୍ଷେ ସାଇବ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବ ସେଷତୁ
ସ୍ଵାକରେ ମଧ୍ୟ କଢ଼ି ଗାହିଁ । କେବଳ ବମ୍ବେଇ-
ପ୍ରବେଶରେ ଏହାର ଦୂରୀକ ଅଧିକ ହେଲେହେଁ
ଗତବର୍ତ୍ତ କବମର ମାସରେ ସେମନ୍ତ ପ୍ରବେଶ
ଥିଲ ଗତ ଲଦମରରେ ତହିଁରୁ ଅଧିକ ହୋଇ
କି ଥିଲ ଏବ ବମ୍ବେଇ ଓ ପୁରୀରେ ସମ୍ମର
ଦିନେ ଜୀବନମ ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇ
ଥିଲ । ଏକମାତ୍ର ଦିନେଶପ୍ରଦେଶରେ ଏ ସେଇ
ଗୋପନରେ ଦ୍ୱାରା ହେଉଥାଇ ଏବ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କୌଣସି ପ୍ରଜାବାର ମାନ୍ ନାହିଁ ।

ଗତ ଶୁକରାତି ଘୟେ “ଲାଭଦ୍ରେସ୍-କୁଳର”
ଏକ ଅଧିବେଷକରେ ମାନ୍ୟବର ଜୀବୁତ୍ର ମଧ୍ୟ-
ଦନ ଦାସ ମହୋଦୟ ସାମାଜିକ ଆସନ ପ୍ରକଳଣ
କଲା ପର ଜୀବୁତ୍ର ବାବୁ କରିଥିଲୁ ଦୋଷ ମହାଶ୍ରୀ-
ଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନିକରେ ଦାସ ମହୋଦୟ କଲାତ
କୁମାରମନ୍ଦିର ବକ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
ସାମାଜିକ କେଷତ୍ତି, ଅମଲ, ଜୀବିବାରାତ୍ରିର
ପ୍ରସ୍ତର ଲୋକମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଶାଖାଧିକ ହୋଇ
ଥିଲା । ଶ୍ରୋତବର୍ଗ ଦାସ ମହୋଦୟଠାରୀ
ଇଂଲଣ୍ଡ, ଜର୍ମାନୀ, ଫ୍ରାନ୍କ୍ରିଚ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାକମାନଙ୍କର
ଥିଲେ କିମ୍ବା ଦାଟନା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି ମୋହର ହୋଇ
ଥିଲେ । ବକ୍ତା ଘୟେ ପରେ ଜୀବୁତ୍ର ମୁନ୍ସିଧ
ମହୋଦୟ ସାମାଜିକ ମହୋଦୟକୁ ଧର୍ମବାଦ
ଦେବାରେ ଦାସ ମହୋଦୟ ବୁଦ୍ଧିତା ପ୍ରକାଶ
ଦେବା ପର ସମ୍ମାନ ଦର୍ଶକ ହୋଇ ।

ଫୁଲ ରହ ହେବାରୁ ଆପାତକଣ ଅମ୍ବେମାନେ
ଅବ ଚିନ୍ତାରୁ ଦଶ ପାଇ ଥିଲୁ । ମାତ୍ର ବିଦେଶ
ରୁ ମହାମାସ ବର୍ଷମାନ୍ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟରେ
ଥିଲୁ । କାଳେ ରେଲ୍ ବାଟରେ ଗୁରୁ ଥିବା
ଏଥିପାଇଁ ବାରଙ୍ଗଠରେ ଗୋଟାଏ ପୁନାବର
କଟକଣା ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ କୁରାଜଣ ଲେଖାଏ
ତୌରେ ଦିବା ରହୁ ସେଠାରେ ମନ୍ତ୍ରପୂନ ଅଛନ୍ତି
ସେ ବୈଶର ସମାଜ କରୁଣାରୁ ଆନାମେ
ପଢ଼ୁଥାଇବେ । ଏମାନେ ଜଣକେ ଦିନାଟ
୧୦୯ ଲେଖାର୍ବ ଶୋଭାବ ପାଇବେ ଏବଂ
ସେ ଅବରୁ କଞ୍ଚା ବୋରତ୍ତରୁ ହୃଦୀ ମିଳି ଏବଂ
ବୋରତ୍ତ ସେ ଝଳି ମନ୍ତ୍ରର କରଅଛନ୍ତି । ସେଠା
ଦେବବେଳେ ତେଲ ଲଗାଇବା ଦେଇବ କାରି
କ୍ରିୟ ହେବେ ଅମ୍ବେମାନେ ଏକମୁକ୍ତ ଅଶା କହି
ସେ ତେଣା କଙ୍ଗଳାକ ସେ ସେମ ଥିବି ନାହିଁ

ବମେଇ ଓ ପ୍ରସ୍ତିମର ଲୋକମାନେ ତେଇ ଲଗାନ୍ତି
ନାହିଁ ବୋଲି ସେମ ଏହେ ପ୍ରବଳ ହୋଇ
ଅଛି କି ?

ଭ୍ରତ୍ଯବସ୍ଥିମର ଦୂରୀଶ, ସାହାରନ କର୍ମି
ଅଣେକ ଦୟା ଏବି ବିଜନଶତା ସହିତ ନିଷାହ
କର ସେଠାର ଲେପୁନାଥ ଗବ୍ରୁର ସର୍ବ
ଆଖୋକ ମାବଡ଼ାନାହାତ୍ତ ଏମନ୍ତ ଅନୁପମ ଯାଙ୍ଗ
ଲଭଅଛନ୍ତି ଯେ ଗ୍ରାମଜୀ ଭାବତେଷ୍ଵା ଅଭ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରତି ହୋଇ ଚାହାନ୍ତୁ ତି, ଦି, ଏବ, ଆଜ, ପଦ
ପ୍ରଗାନ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ । ଏହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଧଦ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କୌଣସି ଲେପୁନାଥ ଗବ୍ରୁରଙ୍କ ଭ୍ରମରେ ଘଟି
ନ ଥିଲା । ସେ କେବଳ ସାଜଦାରେ ଭାବ
ସମ୍ମାନ ପାଇଥିଲୁଣ୍ଟ ଏ ତର୍କ ନୁହେ, ପ୍ରଜାକର୍ତ୍ତା
ଠାରେ ବଦଧେନ୍ଦ୍ରା ଅଧିକ ଭକ୍ତିଭାଲନ ହୋଇ
ଥିଲୁଣ୍ଟ । ସରବାରୀ ଉପ୍ରେଟରୁ ପ୍ରବାନ୍ଦ ଯେ ନିତ
ଦୋକିଯାଢା ସମୟରେ ଲେବେ ସରକାରଙ୍କ
ଭାବର ସଜ୍ଜ ସଙ୍ଗେ ସର ଦର ଗୀତ ଗାଇବାରେ
ଏବି ଅବାଲଦୃବା ବନ୍ଦବା ଏଥାର୍ଥ ତାହାର
ଧନ୍ୟ୍ୟ କହୁଥିଲୁଣ୍ଟ । ସେ ଅପରାଧ ନରନାରୁର
ପ୍ରାଣ ଭାବା କର ଏମନ୍ତ ଜୀବି ଲଭିବା ସାମାଜିକ
କଥା ନାହେ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗଢ଼ିଆର ବା ପିତୃତେଷ୍ଠଙ୍କ
ବୁନ୍ଦର ଗତ ବର୍ଣ୍ଣର ବାର୍ଷିକ ବିଦ୍ୱତର ସମ-
ବରେ ମାଳ୍ୟବର ତିଥ କରିଲାନରଙ୍ଗେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ
ସାହା ବି ସମ୍ମଲପୁର ହିତେଷ୍ଟିଶୀରେ ପବାଣିତ
ହୋଇଥିଲା ଛହଁରେ ପାଠ କଲୁଁ ଓ ଜନକ-
କର୍ତ୍ତ୍ର କୃତିସ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଘେପିଯି ଶାଶ୍ଵତ
ହାନି ହୋଇ ଥିଲା ସବୁ ଗଢ଼ିଆରରେ ଦେଖି
ଦିଲ୍ଲି ନ ଥିଲା । ଧୂର୍ବଦୂତୀ ଶ୍ଵେତମାନ ଯଥା;
ପାଟକା, କଳାହାଣ୍ଡି, ସୋନପୁର, ରେଳାଝେଲ
ଓ କାମଗ୍ରାରେ ଭର ଫରାଇ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ
ମୂଳ୍ୟ ଦୂରି ହେଉ ସେ ଶ୍ଵେତର ସାଜାମାନେ
ଲାହକାନ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ । ସବୁଗତ ଏବଂ କଷ୍ଟ-
ପରେ ଅଧିକ କର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସବକାମ୍ୟ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ଥିବା ଦୁଇମାଟା ଶ୍ଵେତ ଅର୍ଦ୍ଧାତ୍
ତମରଦା ଏବଂ ସାରଙ୍ଗ ଜଞ୍ଜରେ କଣେକ କଷ୍ଟ
ହୋଇଥିଲା । ଅବସରକୁ ଓ ଶାନ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ
ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଶିଥିମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା-
ଦସ୍ତୁ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟକାର ତାତା କଣେକ ଲାଭକ
ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁ ପାଇଁ ଅବସରକୁ ତାମ
'ରାଜା' ଉପାଧି ଏବଂ ଜାହାନ ବେଳାନ ମୋ

ଲେଖ ମହାନ୍ତିବ ହୋଷେନ “ଆଜକାହାଦୂର”
ଭୁଗ୍ୟ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଶକ୍ତି ସମସ୍ତ ପିର୍ବତେଟଙ୍ଗ
ଚଞ୍ଚଳରୁ ସାନ ଓ ସେଠା ତିଥ ପ୍ରଜାକୁ ଅନ୍ଧ-
କ୍ଷୁଦ୍ର ରୋ କରିବା ସକାଶେ ବଦାନ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତ୍ୟ
ମାନ କରିବାକୁ ତିଥ କଣିଶନର ସାହେବ
କେବଳ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ
କୌଣସି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବାର ଭୁରିବ ଥିଲା ।
କୁନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟର ଅସ୍ତ୍ର ସାମାନ୍ୟ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟନୀ
ସେଉଁ ସଜା ଅପଣା ପ୍ରଜାକ ହିଚାର୍ଥୀ ତାହା
ତୁଳାତରେ ବ୍ୟୟ କଲେ ସେ ଅନ୍ଧକ ସମ୍ମାନର
ପାଇ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ବଜ୍ରପୁରେଶର କୃତିକଲ୍ପଗର ନାତ ବାଣିକ
ଶିଖୋଟିରୁ ଦ୍ରକ୍ଷଯ ସେ କୃଷ୍ଣପୁରୀଙ୍କାର ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦିତ
କଳ୍ପନାରେ ଗର୍ବମେଘ ପୁରୀପେଶା ଅଧିକ ମନ-
ଚ୍ୟାଣୀ ହୋଇଥିଲା, ସଥା ତାଙ୍କୁର ଦ୍ଵାରା ହେବ
ବାଜାରଗଞ୍ଜର ଶୁଆଗର ମଡ଼କର
କାରଣ ଏବଂ ତାହା ନିବାରଣର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
ତାଙ୍କୁ ଲେଜର ବର୍ଷମାନର ଓ ଭୂମର୍ତ୍ତର
ଅଶ୍ଵସର ଏବଂ ମାଟି ଖାତ ଓ ଜଳ ପର୍ଯ୍ୟାନରେ
ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ, ଏହି, ଜୀ ମୂର୍ଖ୍ୟା କାହିଁ ଧାଳ-
ବିଲ ପର୍ଯ୍ୟାନରେ ନିସ୍ତର ଥିଲେ । ଉତ୍ତର-
ପିହାର କେତେକ ପ୍ରଜା ଏବଂ ମାଳକରମାନେ
କର୍ଣ୍ଣାଳି ଅଭାବ ସମୟରେ ଦୁଆଳ ବ୍ୟବଦାର
କରିବା ପ୍ରତି ଆପରି କରିଥିଲେ କି କଢ଼ାର
ଛେତର ରପକାର ହେବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁର
ଦେବର ସାହେବ ସେ ଅଶ୍ଵର କୁଆଳିଲ
ପର୍ଯ୍ୟାନା କର କହାରୁ କହାରୁ ଫର୍ମିଲାର
ଦୈଶ୍ୟ ହାନି କ ଦୋର ରପକାର ହେବ ।
ଶିଖପୁର ଆଦର୍ଶମେତରେ ବଜାବୋବ ସକାଗେ
ପରିବାର ଓ ଜ୍ଞାନିତିଥ ମଧ୍ୟରେ 'କର୍ତ୍ତା' ଓ କର୍ତ୍ତା
ଭଲ ଏଥର ପରିବାରର ସବକ୍ଷର ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ହେବାର ଦେଖାଗଲା । ନଇନିତାଳର ବିଲଙ୍ଗ-
ଅଭାବ ପାଇଁ ଏବଂ ଏକ ସକାଗେ ଜ୍ଞାପିତିଥ
ଦୃଷ୍ଟପରମାଣରେ ସରବାର କୃତି ମହିମାନାରୁ
କୁଣ୍ଡଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷମାନ ଓ କନ୍ଦିକଟ-
କର୍ତ୍ତା ଦ୍ରିଲାମାନେ ତାହା କିମ୍ବା କରି ଉଲଘାସର
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଦେଖିଯୁ
କିମିହରମାନେ କୁରିର ଦୁଇକିଷାଧନ ବିଷୟରେ
ସରବାରଙ୍କ ସହି ଯୋଗ ଦେବାର ଦେଖି
ମାଳିକବ ବଜେଗର ଅନନ୍ତକାଶ କରିଥିଲାନ୍ତି ।
କୁଣ୍ଡଳାଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପୋକରେ ଲେଖ,
ଅଛୁତ ରଜବର୍ଷ କଲିକତାରେ କୁଣ୍ଡଳମିଶି ବିଷ-
ମାଳ ଦେହ ସିନି କିମୋଟି ଦ୍ୱୟାକ କରିଥିଲେ

ସଥା (୧) ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ମନ୍ଦିରଦ୍ୟାଳସୂର
ପାଠ୍ୟଦିଗ୍ଧପୁରୀକ ଏପର ଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ
ହେବ ସେମନ୍ତକ କୃଷି ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ବିଜ୍ଞାନର
ପୁସ୍ତକମାନ ପଡ଼ିବାର ସୁଖିଧା ହେବ । (୨)
ଶିବପୁର ଇଣ୍ଡି ମାଯରଂ କଲେଜରେ କୃଷିଶାର
ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଯୋଗ ହେବ ଏବଂ (୩)
ସେଇଁ ମାନେ କୃଷିଶାର ଧାରକେ ସେମାନଙ୍କ
ନିମନ୍ତେ କେତେବୁନ୍ଦ୍ରିୟ ସରକାର ଗ୍ରହର ପୁଥକୁ
ରଖାଯିବ । ବିଜେଶ୍ଵର ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁ-
ମୋଦନ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଇଣ୍ଡିଆ-
ଗବର୍ନ୍ମେଷ୍ଟ ଶିବପୁର କଲେଜରେ କୃଷିଶାର
ଶ୍ରେଣୀ ଯୋଗ କରିବାର ୧୫୦ ର କରିଥାନ୍ତି ।
ଅନ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାବମାନ କାର୍ଯ୍ୟକର କରିବା ଅଛିପ୍ରା-
ପୁରେ କିପୁରୀବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲୁ ଏବଂ
ଅଛିଲମେ ପ୍ରକାଶ ହେବ । କୃଷି ପରିବାରେ
ବର୍ତ୍ତନ ବର୍ଷରେ ୧୦୦୫୪୮ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟୟ ହୋଇ-
ଥିଲା । ତହିଁ ପଢ଼ିବର୍ଷର ବ୍ୟୟ ଟ ୫୮୭୯ ଲକ୍ଷ
ଥିଲା । ସୁଭାବଂ ଥଳ ବ୍ୟୟରେ ବହୁ ହତକର
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧକ ହେଉଥିଲା ।

ପୁଲ-ପୁଲାଦିର ପୁଦର୍ଗମ୍ବା ।

ଏଥମେନ୍ଦରେ କେତେକୁଠିଏ କାଗଜଙ୍ଗ
ହାଟ କମ୍ପିଟାର କୋଷାଧ୍ୱର ଏବଂ ସହକାରସଙ୍ଗ
ଦଳ ବାବୁ ଗୋପଳଦିଲ୍ଲିର ଦାରୁଳତାରୁ ପାଇ
ବାର କୃତ୍ତିତାମହିତ ଶ୍ରୀକାର କରୁଥିଲୁ
ପ୍ରଥମ କାଗଜରେ ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୨୯
ରୁଖ ଏବଂ ଅନ୍ତେବଳ ମାସ ତା ୧୭ ଜାନୁଆରୀ
ସତ୍ତାର କାର୍ତ୍ତିବଳୀ ଲିଖିଲା ହେଉଥିଲୁ ଏବଂ
ସେ ବିଶ୍ୱାସ ଆମ୍ବମାନେ ସନ୍ଦେଶରେ ଗତ
ଅନ୍ତେବଳ ମାସ ତା ୧୯ ଜାନୁଆରୀ ପଡ଼ିକାରେ
ଥାଠକମାନକୁ ଜଣାଇଥିବାରୁ ଆହୁଥିରେ ପ୍ରକାଶ
କରିବାର ପ୍ରେୟୋଗନ କାହିଁ । କେବଳ ଏହିଜୀବିଜାଗା
ଜଣାଇବା ଅବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହି ହାଟ ବା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ
ଦ୍ୱୟ ସାଧାରଣ ରେବାହାର ନିବାରି
ହେବାର ପ୍ରିର ହେଉଥିଲୁ ଏବଂ ଯେବୁ ଭାବରେ
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ
ପୁରସ୍କାର ଦେବା ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ତହିଁ ରେ ଯେତେ
ଅଧିକବିଦ୍ୟ ହେବ ହାଟହାର ତେବେ ଉପକାର
ହେବ ଅଛିଏବା କମ୍ପିଟାର ଆଶା କରନ୍ତି କି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସାଧାରଣ ରେବା ଦେବା ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରୁ ଦ୍ୱାରା
ଥାଠକମାନର ବଦାନିଧିଭବରେ ସାହାଯ୍ୟ
କରିବେ ଏବଂ ଯେ ଯାହା ରେବା ଦେବାକୁ
ମନ କଲାଇବେ ତାହା ଉପରଲିଖିର କମ୍ପିଟାର
କୋଷାଧ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ ଥାଠ ହେବେ ।

ପ୍ରଦିନୀର କିୟମାବଳୀ କିମ୍ବେ ପ୍ରକଟିତ
ହେଲା ଯଥା;—

୧। ଯେ କୌଣସି କ୍ଷମିତାରୁ ପ୍ରଦର୍ଶନାୟ
ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକରଣ କରିବିବ । ମାତ୍ର କେବଳ ଖାତୀ
ଓ ଉଦ୍‌ଦୃଶ୍ୟରେ ଗଢ଼ିଲାଭବାହିକ କର୍ତ୍ତ୍ଵକ ଉପ୍ରା-
ଦିକ ଓ ପ୍ରେରଜ ପ୍ରବ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପୁରସ୍କାର
ଦିଆଯିବ ।

୨ । ଜାନୁସ୍ଥ ମାତ୍ର କା ୧୫ ଉଶ ପୂର୍ବରୁ
ଦିପୁର ବିବରଣ ହତୀର ପ୍ରଦର୍ଶନୀପୁରୁଷ ପ୍ରେରଣ
-ଅଭିଧ୍ୟ ଅନେକନିବ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ଜଣାଇବାକୁ
ହେବ । ବାହା ହେଲେ ଉଚ୍ଛ୍ଵ ପୁରୁଷ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ସ୍ଥାନ ଦିର୍ଘ କରିବ । ଉଚ୍ଛ୍ଵ
ପ୍ରକାରରେ ପୂର୍ବରୁ କ ଜଣାଇ କେହ କୋଣସି
ପୁରୁଷ ପ୍ରଦର୍ଶନୀକୁ ପଠାଇଲେ ବାହା ରଖିବା କ
ରଖିବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକ ସଂକଳିତ ଛାପାଳ
ଆଏ ।

୩ । ଟିକଟ ଦେଖାଇଲେ ଲୋକ ପୁରୁଷଙ୍ଗୀ
ରେ ପୁରେଶ କର ଧାରିବ । କାର୍ଯ୍ୟନିଷାହକ
ସମେତର ସର୍ବମାନଙ୍କ ଜୀବିଥରେ ବିଳା ବିଷ୍ଣୁରେ
ଟିକଟ ମେଲି ପରିବ । ସର୍ବମନେ ଅର୍ଚିଭନ୍ଦୁ
ସମ୍ମଦିନଙ୍କୁ ଜୀବାଇଲେ ଭାବଠାରୁ ଟିକଟ ପାଇ
ପାଇବେ । ଅଥବା ନିବାରଣ ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଯାଇ
ବେ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅବେଳାଇକ ସମ୍ମଦିନ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସର୍ବକୁ କଥା ମିଳାଇ ଟିକଟର ସମ୍ମାନ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଦେଇ ଥାରିଲା ।

ଶ । ତା ୩୦ ରିଖ କ୍ଲନ୍ଦୁବଶ ସହିତ ସୁକ୍ଷମ
ବୃଦ୍ଧିକାଳ ଦ୍ୱାରା ତେଣୁ କୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଚନ୍ଦ୍ରମାଳ
ପଠାଯିବ । ଆବିଷକତ ଓ ଜାହାନ୍ତର କେଳା ପାଇଁ
ତା ୩୫ ହିଂ ସକାଳ ଦିନ ଯା ସୁକ୍ଷମ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ନାରେ ପଦ୍ମଶବ୍ଦ ଉଚିତ ।

* । ବିଶ୍ୱରକମାଳଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଯୁଦ୍ଧ ସଂକଷିତ ପ୍ରକଟଣ ହେଲେ, ସେଥିରେ ନିମନ୍ତେ ପୁରୁଷାର ଦିଆଯିବାର ଜାଗରଣ ଆପଣଙ୍କ ଏ କଣ ଏହା ସମୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ।

ପୁରସ୍କାର ଜାଲିକା ବାହନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହେବ ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ପ୍ରେସ ଅର୍ଥାତ୍ ମହାମାସ ନିବାରଣ ଅଧିକାରୀ
ଯୁଦ୍ଧ ବଜଳାଇ ଲୈପୁଣ୍ୟ ଗବର୍ନ୍ମର କର
ପେରୁଅସାମ ଲା ୧୦ ରାଜରେ କ ୧, ୩ ଓ
୫ମର ବିଜ୍ଞାପନମାଳ ଏକ କର ମାର୍ଗମାସ
କ ୧୨ ରାଜରେ କ ୨୫୭ ମର ବିଜ୍ଞାପନ

ମାନ୍ଦ ପ୍ରଗତି କରିଥିଲେ । ସେହି ସମସ୍ତ ବିଜ୍ଞା-
ପଳ ବିହତ କରି ମାନ୍ଦବର ମହୋଦୟ, ଗତ
ନବମର ମାସ ତା ୧୦ ଜାନୁଆରୀ ନାହିଁ ୯ ମୂର
ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରଗତି କରିଥିଲୁଛି ଏବଂ ସେହି ବିଜ୍ଞା-
ପଳର ଏକଙ୍ଗୁ ପ୍ରକଳିଷ୍ଟ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ମାନ୍ଦ-
ଶ୍ରେଷ୍ଠମୁଖୀର ଅମେରିକାରେ ଘରବାର କୃତକି-
ରାପହତ ଶୀକାର କରୁଥିଲୁଛି । ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ
ମହାମାସ୍ତ୍ର ବିଷୟକ ନିଯମାବଳୀ ଥିଲେ ଏବଂ
ଏହା ଥା ୫୨ ମୁଦ୍ରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିଲୁ ।
ବିଜ୍ଞାପନ ଉତ୍ତରାର ସବୁତୁରେ ଏହା ହୁଏ-
ରିତ ହୋଇଥିଲୁ । ନିଯମାବଳୀର ପ୍ରୟୁକ୍ତିଗତ
ମୋତ୍ତର ଏବଂ ପ୍ରୟୁକ୍ତିଗତ ସଦର ଅର୍ଥାତ୍ ମିଳି-
ଲିଏ ପାଇଁ ଠିକ୍ କାହେନନ୍ତିରେ ପ୍ରତି ଅଛି ।
ଯେଉଁ ସବୁତୁରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମିଦାର ସର-
ବିରାଜାରପରିଚାର ଦୂରବ୍ୟାଧିକାରୀ ଓ ଜାହାର
ଗମସ୍ତୁର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଜାହାର ଏଲ୍ଲାକାରେ
କାହାରିବି ପେଣ ଆହୁମାର କଲେ ତହିଁର
ବିମାଦ ଏବଂ ବେଗରୁ ପୃଥିବୀ ରୁକ୍ଷିତ, ବୈକିଳା
ବୁଝାଦ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଏବଂ ମୁହଁ ପଟ୍ଟିଲେ
କିମ୍ବା ସମ୍ମାନକାରୀ ସମ୍ମାନମାନ କବିତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ
ପ୍ରେସରେ ଦେବ । ଏହି କିମ୍ବାବଳୀ ଅନୁ-
ଶାରେ ନିଯନ୍ତ୍ରି ହେବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାନ୍ମରକୁ
ଅନ୍ତରୀ ଦୟା ଯାଇଥିଲୁ ଯେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଲୋକ ପଣ୍ଡା କରି ପାରିବ, ଏବଂ ଦ୍ରିତି
ଦେଗାନାକୁ ବା ତହିଁର ସନ୍ଦେହସ୍ଵରେ ତାହାର
ମୁହଁରୁଷ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶ୍ରାନ୍ତରେ ପୃଥିବୀ
ବରାଇ ଦେବେ । ସେଇମାନଙ୍କ ପୃଥିବୀ ରୁକ୍ଷିବା
ମାରଣ ଯେଉଁ ଜୀବିତାଳ କମ୍ବ ଯାହା ଶାୟାରିକ
ମାକରୁଷ୍ଟ ସାହେତ ତାହା ଦଖଲ କରି ପାରିବେ
ଏବଂ ତହିଁର ଜ୍ଞେସାର ପରେ ଦୟାରୀବ । ସଦର
ଅଥବା ମେଲ୍ଲିପାଇରିଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବରାଇ କମତା
ଦିଲ୍ଲି ମାଲିକ୍ସ୍ଟାଟ ଏବଂ କାହେନମେହ ମାଲିକ୍ସ୍ଟା-
ଟକୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ହୋଇଥିଲୁ । ସେ କମତା ଦ୍ରବ୍ୟ-
ପ୍ରତାର ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
କରିବାରୁ ହେବ ତାହା ସାଧୁବ କର୍ମଶିଳ୍ପ ନିଯୋଗ, ପର-
ଦର୍ଶକ କମିଟି ନିଯୋଗ, ଅସ୍ତ୍ରୀୟକର ଘର ଓ
ବାହ୍ୟ ଅଭିଜନାରୁ କରିବାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
ଏବଂ କନାରୀରୁ କରିବାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ
ଦିଲ୍ଲି ଥିଲେ । ଏ ସମସ୍ତ କମ୍ବାରୀ ପରିପାଳି

ବୋଲାଥୁବ ସେ ସେବ ଉପସ୍ଥିତ କିମ୍ବାନୁସାରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବିଳମ୍ବ ହେବ ନାହିଁ । ସବରେ
ଚାଲିଥିବା, ପାଇଶାନା ସଥା ଦିତିବା, ଅବ-
ର୍ଜନୀ ପ୍ରାଣକୁର କରିବା, ଏବଂ କାହୁ ଓ
ଅନ୍ତେକ ଅଟକ କରିବା କାହିଁ ଘାଟିବା ଇତ୍ୟାଦ
ବିଷୟରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଉପସାର ଦେ-
ଲେ ତାହା ଅବଳମ୍ବନ ସମସ୍ତ ଲେବକୁ ମାଜି-
ବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେ ହିଁ କରିବ ସାଧ୍ୟ
କର୍ମଗୁଣ ତାହା ଏବେ ପରି ଶେଷକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ-
ରାଇ ଦେଲେ କହିଁ ର କମ୍ପୁ ସେ ଲୋକଠାକୁ
ଆହୁ କର ଦେବେ । ଭାବୁ' ଜାଇର କିନ୍ତୁ
ଲୋକମାନେ ଆଧିକ୍ଷାତ୍ କୁଟୁମ୍ବାଦ ଯେତି ପୃଥିକ-
ରୂପେରହିବା ଏବଂ ତିକ୍ଷ୍ଵା ଦେବା ଦର ପ୍ରତ୍ୟେ
କରିଥାରିବେ । ମାତ୍ର ସାଧ୍ୟ କର୍ମଗୁଣ ସେହି
ଦରମାକଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାବିଷ୍ଵରେ ସାରଟ ପିକଟ
ନ ଦେଲେ ସେଧର ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ପାଉନ
ନାହିଁ । ଅଛିନ୍ଦିପାଇଲିଟି ଅନୁର୍ବର ପ୍ରତ୍ୟେବ
ସରବାଲ୍‌ବ ହତିବ ହେ ତାହା ଏବେ ଦେଖ
ଲେବକର ଦିଲୋହ କୁରସଙ୍ଗେ ଗଲା କାହିଁ
ଜନମନ ଫୁଲମଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିକ୍ଷାଯଥା, କାହା
ଭୁମହେଲେ ଥଥବା ସେହି ଜ୍ଞାନ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦେବୁ ମୂର୍ଖ ହେଲେ କହିଁ ର ସମ୍ବାଦ ନିବଟ
ପୁନଃ ଥାନାରେ ତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ଦେବ । ନିଯମ
ବଲୀରେ ଏହିପର ଅନେକ ବୃତ୍ତିର ଧାର ଥିଲା
ତାହା କି ସବୁ ସାଧାରଣକର ଜାଗିବ, ଅବଶ୍ୟ
ଅମ୍ବମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ କି ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ
ସବଧାରଣକି ଗାରିବରେ ଏହି ନିଯମବଳୀ
ଓଡ଼ିୟାଭାବେ ଓଡ଼ିୟା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକା
ହେବ ଏହି ଧାରା କେତେକଣ୍ଠ ନିରଳିପା
କନିଶନରମାନଙ୍କ ଓ ମୋଧଲର ବଜାଁ ଜାଗି
ଦାରପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦାର୍ତ୍ତି ଦେବାର ଥିବେ ପରି

ପଞ୍ଜିକା ଦଶର

ଭାଇ ପଞ୍ଜିକା ବିଷୟରେ ଏ ପହିକାର ଗତ
ସ୍ଵାଧେର ପ୍ରେସରପତ୍ର ପ୍ରମବେ ବ୍ରାହ୍ମିତ ସର୍ବର୍ମ
ପ୍ରକାଶିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ସଙ୍ଗବଦକର ପତ୍ର ସବ୍ରାଚା-
ରଣକୁ ଧାଠ କରିବ ଦାରଳ ଅନୁରୋଧ କରୁ-
ଥିଲୁ । ଏବର୍ଗ ପ୍ରିମୀକମ୍ପାନିକ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ
ସମାଜ ଆଶାରରେ ସମ୍ପ୍ରେସନ୍ ଖଣ୍ଡର ପାଇଁ
ଦାହାରୁଥିଲୁ ଏବଂ ତାହା ପ୍ରେସର କେବାକିଏପା-
ଶଶ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗ ମହାମହିମାଧ୍ୟ ଉନ୍ନତରେକର ଦେବ
ମାନୁକାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ଲୋକା ଥିବା

ଭର୍ତ୍ତୁ ପାଞ୍ଜି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ପାଞ୍ଜି ବ୍ୟବହାର
କରିବା ଉଚିତ ଏହି ସନ୍ଦେହ ସେଇମାନଙ୍କ
ମନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲୁ ସେ ପତ୍ର ପାଠରେ
ସେମାନଙ୍କର କିମ୍ବର କରିବାର ସୁଧା ହେବ ।
ପ୍ରକୃତରେ ମହାମାଣ୍ଡିଆଖାୟ ନିଜେ ବାଇରେ
ଅତି ଦୋଷ ପାଞ୍ଜି ଅବସାନକ କର ନାହାନ୍ତି
ପାହାଙ୍କର ସେକାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କେବେ ଅବସର
ତେ ଶାଶ୍ଵତ ଦଳ ନାହିଁ । ପ୍ରଥିଂକଣ୍ଠାନର ପାଞ୍ଜି
ଗାହାଙ୍କ ମାନୁଷାରେ ବନ୍ଦିକାଳରୁ ସଥଳ କର
ଅସୁଥବା ସହାରେ ଝାଡ଼ିରହିଲାର ଏବଂ
ସୁଧା ପ୍ରେସର ପାଞ୍ଜି ଗାହାଙ୍କର ନିଷାନ ଶିଖ୍ ଗ୍ରେ
ଶାଶ୍ଵତର ଦେଶବନ୍ଦୀର ସାଥର ହୋଇ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥିଲୁ । ଭର୍ତ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ସାଧନର ପ୍ରତ୍ୟେତିବେ
ସାମାନ୍ୟ ଏବଂ ତହୁଁ ମଧ୍ୟରେ ବାହାର ସାଧନ
ଦ୍ରମ ହେବେ ଥିଲୁ (ଦୂରରେ ଉଚ୍ଚି ଅଳ୍ପା
ସମ୍ବନ୍ଧ) ଯଦିଏ ବାହା ନିରପେକ୍ଷ ଭବରେ
ସ୍ଥିର କରିବାର ଲୋକ ଏଠାରେ ଅବଶ୍ୟକ
କରିଲ ମାତ୍ର ସେବକର ତିଆରିକାରେ ବିଶେଷ
କରି ଦୃଢ଼ିଲ ଗଣତା ପୁରୁଷେତନାରେ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟର
ଦିଗ୍ନ୍ୟ ନୁହେ । ପାଞ୍ଜିର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସତର
କିମ୍ବର ସମ୍ମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ ଓ ଯହିରେ
ନିର୍ଭର କରି ଲୋକେ ନିରାନ୍ତେମିତ୍ରକ କିମ୍ବାକ-
ଲାପ କଷୟରେ ସାହ୍ୟର୍ୟ ପାଇବେ । ସେବେ
ମହାମହୋପାଧ୍ୟେନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଣ୍ଡିତ ମଣ୍ଡଳରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ସେମନ୍ତ ବି ଗଲ ମନ୍ତ୍ର ଅଞ୍ଚଳୀ
ଦୂନ୍କା ଏବଂ ପ୍ରଥମାଞ୍ଚଳୀରେ ଦିଅସ୍ତଳ ଗେଟ୍‌କ
ଗାହାଙ୍କ ପାଞ୍ଜି ରେ କେବୁରୁ କେବୁରୁ ଠାରେ ରଖିଲା ।
ଏପରିପୁରେ ଧୂରୁଣାନ୍ତମେ ସେ କ୍ଷମିତ୍ରବ୍ୟ-
ସାଧ୍ୟ କରି ଅସୁଥିଲୁ ଏହି ଅନେକ ବନ୍ଦିଦଶୀଳା
ଲାର କରିଥିଲୁ ନୃତ୍ୟ କଷୟ ଅପେକ୍ଷା ବାହାରକଥା
ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ହେବା ଯୁଗ୍ମୀସଙ୍ଗର ନୁହେ ବି
ଗାହାହେତୁ କେବୁରୁ ପାଞ୍ଜିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବି ପାଞ୍ଜି
ମାନରେ ହୁଏ କିମ୍ବର ଗାହା ସମ୍ବନ୍ଧର ଅବେ-
ଳା କରିବା ଉଚିତ ଏହି ଅମ୍ବେମାଳେ ଯା
ଗାହା କରିବାର ମନସ୍ତ କରିଥିଲୁ ।

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ରିକା

ପ୍ରକାଶନ ମହାର ସଂଖ୍ୟାବଳୀର ପତ୍ର ବିବରଣୀ-
ର ଗଲୁଗୁ ଧାରା କରିବ ଦାରିଦ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରୁ-
ଥିଲୁ । ଏବର୍ଗ ପ୍ରକାଶନାଳୀର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ
ସମାଜ ଆଚାରରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ତର ପାଇଁ
ଦାହାରୁଥିଲୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପ୍ରେସର ଜ୍ୟୋତିଶାସ୍ତ୍ର-
ଶାସ୍ତ୍ର ସ୍ଵପ୍ନ ମହାରତୋତ୍ତାଧୀୟ ଜନ୍ମଶେଷକ ଦେହ
ମାମନିକାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ଲୋକାୟିତାର

ଜୀ ୧୯୭୫ ତଥାର ସନ୍ଦ ଟେଲିଫିଲେଟିକ୍

ତୁଳି ମୌଜାମାଳ ସନ୍ଧର ଦୁଷ୍ଟରେ ଦୂରଶେ-
ଶାରେ ବିହକୁ ହୋଇଥିଲି ଯଥା ଟଙ୍କି ବାହାଲୁ
ଶାମନ ଓ ଟଙ୍କି ବାଜିଆଟିଂ ପାଥର । ଗଢି
ବନୋବସ୍ତରେ ଏହି ଦୂରଶେଣୀର ମୌଜା
ପଞ୍ଚଟୁ ବେଳ ବାଜିଆଟିଂ ମୌଜାମାଳଙ୍କର
ଜୀମର କିମନ ବିବେଚନାରେ ଭିଯୁଣ ଜମାବନ୍ତି
ହୋଇ ସାମନ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାରୁ ଟଙ୍କିଦାର-
ମାନେ ତାହା ଅନାୟାସରେ ଦେଇ ଯଥାବାଧ
ତୁମର ଜୂନତ ସାଧନ କଲେ ଏବି ଖୋଲ
ମରୁଛ ଓ ବଚାରରେ ସମୟରେ ଗ୍ରାନ୍ଟ-
ପ୍ରତି ହୋଇ ସୁଦା ଅବଧି ସେ ଜମା ଥିବାୟ
କର ଥିଲୁଛନ୍ତି ଏବି ସେମାନଙ୍କ ତୁମର ସଂରକ୍ଷଣ
ମେହପର ଜୀବମାହାଲ ତୁମର ମାଲିକମାନେ
ଦେଇ ଉପଦ ହେଉ ଖଣ୍ଡାହାକୁ ପାଇସ୍ତଳେହେ
ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେପରି ସୁବିଗ୍ରହ ବେବେ
ହେବ ନାହିଁ । ଏଥକୁ ଗତ ବନୋବସ୍ତ ସମ-
ସ୍ତରେ ବହୁଦଶୀ ତିଥୋଟି କଲେକ୍ଟରଙ୍କାରୀ
ଜୀମର ଦୁଃଖରେ ପଣ୍ଡାହାର ଉଚିତ ଜମା
ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋ-
ବସ୍ତରେ ଜମିର ଅକ୍ଷୟ ବିବେଚନା ବନା
ହାଜାହାର ଦରରେ ଯେଉଁ ଜମା ଦୃଷ୍ଟି ହେଉଥିଲି
ତାହା ପରାମର ସନ୍ଧର ଦୂରଶେଣୀରେ ସମାନ କୁଣ୍ଡେ,
ଏହି ଅନ୍ୟାୟ ହାଜାହାର ଦରରେ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦେବାରୁ ଶତକରୁ ୮୦ ମୌଜାର ଜମା ପୂର୍ବ
ଜମାଏଇ ଯେ ଗୁଣ ଠାରୁ ଓ ଗୁଣ ଦୃଷ୍ଟି ହେବ
ଯଥିଲୁ ଏକ କୌଣସି ମୌଜାର ଜମା ଟଙ୍କାରୁ
ଟ ୮୦ କାରୁ ଦୃଷ୍ଟି ହେବାର ମଧ୍ୟ ବରଳ ନୁହେ ।
ଅବେଳି ସର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲାନ୍ତି, କ ଶାବନ
ଦ୍ୱାରାମାଳଙ୍କର ସତକ ଅକ୍ଷୟ, ଜାକକା କବା-
ଚନ କିଶୋର ନିଯମ, ଧୋଇ ମରୁତ ଉତ୍ସବର
ମର, ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ଦୂର୍ଲିଖତା, ଦାତାମା-
ନମେର ଅରପ୍ରାୟ ଏବଂ ସମୟରେ ଜବାନ୍ତିମେ-
ହୁଣ୍ଡ ଧରୁ ସେମାନଙ୍କ ଜମା ଦିରକାଳ କିମନ୍ତେ
ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଆଶ୍ୟ ବାକ୍ୟ ବିବେଚନାରେ
ଦେମାନଙ୍କର ଜମା ଜମିର କିମନ ଅନୁଷ୍ଠାରେ
ଦୂରତ ମରେ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇ ତାହା ଶିରକାଳ
କିମନ୍ତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କେତ ।

ସେମାନଙ୍କର ଅଛୁ ଗୋଟିଏ ଥପତି ଏହି ବି
ଶ୍ଵରେଣ୍କ ଶାସନ ମୌଜାର ସବଳ ଲାର୍ଦ୍ଦି

ନିର୍ବାହ ଏବଂ ଭଲମନ ହୁଣ୍ଡା ସୁଖ ସକାରେ
ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କମିଟି ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାପିତ ଥିଲା ।
ସେହି କମିଟିର ପ୍ରଧାନ କମିଟି ମାନଙ୍କର ନାମ
ରିପୋର୍ଟଦାର ସ୍ଵରୂପ ସରକାରରେ ଲେଖା ହେ-
ଉଥିବ ବୁ ସେମାନେ ଅପଣା । ଏବଂ ମୌଜାର
ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କିଦାରଙ୍କ ଜଗଣ୍ମା ଉପର କରି ସର-
କାଶ ପାଉଣ୍ଟା ଖଜଣାକାରେ ଦାଖଲ କରୁ-
ଥିଲେ । କାଳକମେ ଗରବ ଟଙ୍କିଦାରଙ୍କ ଥଗଲ
ହେଉ ଅପର ଲେକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଜମୀ
ଖରବ କରି ଶାସନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ
ଏବଂ ସେମାନେ କମିଟିରୁ ନ ମାନବାରୁ ସର-
କାଶ ଖଜଣା ଅଦୟ ହେବାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଭଲମ
ଓ ଅଧିକାରୀ ହେଲା । ଏହା ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ
ଶ୍ରୀମତ୍ତୁ କଲେକ୍ଟର ତ୍ରିମଣ୍ଡଲ ଘାହେବ ଅମିନ-
ଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କିଦାର ଅଦୟ ହେବାର ବନୋବସ୍ତୁ
କଲେ । ଏହି ବନୋବସ୍ତୁହାର ସନ ୧୮୭୨
ଥାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵରୂପଙ୍କାରେ ଜମା ଅଦୟ ହେଉ-
ଥିଲା । ମାତ୍ର ସେ ସମୟର କଲେକ୍ଟର ଅର୍ଥାତ୍
ହେଉଥିବେ ଅମିନ ପ୍ରଥା ତୃତୀଯଦେବାରୁ ଅପ୍ରିତ
ବାଲ୍ ଟଙ୍କିଦାରମାନେ ଖଜଣା ଦେବାରେ ଏହି
କରୁଥିଲା ଏବଂ ମାହାର ଲଟରେ ଅଧିନେ
ପ୍ରିକରାନ୍ ଟଙ୍କିଦାରମାନର ଅପଣା ଦାଖଲ ଭାବ
ଦେବାର ଦାଖ ହେଉଥିଲା । ଏଥିପରି କେ
ତେବେ ଦେବାଜ ମୋକଦମା ମଞ୍ଚ ଉପରେ
ହୋଇଥିଲା । ପର ହକେବୁଷ୍ଟର ଏବଂ ତୁ ଲେ
ଚନ୍ଦ୍ର ମୋକାନଙ୍କ ତହର ଭୂତାରଙ୍ଗ ଅଟେ
ଖଜଣା ଅଦୟ ଦିଷ୍ଟପୂରେ ଏସବୁ ମୌଜାର
ଅବଶ୍ୟା ପୁଣ୍ଡ ଶାସନ ମାହାର ମୌଜାମାନଙ୍କର
ଅବଶ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ହେଲେହେଁ ଶେଷଲିଖିଲା
ମୌଜାମାନଙ୍କର ଉଷ୍ଣ ତହିସିଲ ସରବରାକାର
କହାରୁ କେଉଁଥିଲୁ ଏବଂ ତହିଁ ଯାଇଁ ସେମାନେ
ଯାଗିଲ ଜମିପାଇଥିଲା । ଟଙ୍କି ମୌଜାର ଉଷ୍ଣ
ତହିସିଲ କରିବାକୁ କେତେ ନାହିଁ । ଅତିଥି
ପରେ ପାର୍ଥନା କରନ୍ତି ପୂର୍ବପାର୍ଶ୍ଵ ଅମିନଦ୍ଵାରା
ଟଙ୍କି ଜମା ଦ୍ୱିଷତ କରିବାର ବନୋବସ୍ତୁ ହେବ
ଏଥିରେ ସରକାରଙ୍କର କରି ହବି କାହିଁ କାରା
ଟଙ୍କିଦାରମାନେ ପୂର୍ବଧୟ ତହିସିଲ କାରକବାନ
କରିବ ଦେବେ ଅଥବା ଟଙ୍କିଦାରମାନେ ସମ୍ମାନ
ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ତହିସିଲକରୁ ଅବଧିକ
ଧାରକେ ।

ଆମ୍ବାନଙ୍କ ବିଦେଶନାଟରେ ସାହର ଥାବେ-
ଦନ୍ତପଢ଼ି ଲ୍ୟାପ୍‌ସଙ୍ଗର ଏହି ଚାହିଁଲାଭିତ ସୁଜ୍ଞି-

ମାନ ପ୍ରବଳ ଥିଲେ । ଅମ୍ବୁମାକେ ଅଶା କିମ୍ବା
ତି ଗହଣୀମେଘ ସଙ୍ଗର ଦୂରତ ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରତିବାଦ
ପୂର୍ବକ ନ୍ୟାୟୁଷଙ୍କର କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତାହା
ଆଦ୍ୟର ସୁବନୋବସ୍ତୁ କର ସେମାନଙ୍କର
ଛପାରୁ ଦୁଃଖ ଦିବାରଣ କରିବାପ୍ରତି ସଫ୍ଯ
ହେବେ ।

-○×○-

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କଲ୍ପିକତା-ଗେଣ୍ଟେ ।

କୁଣ୍ଡଳ ହେଉଥିଲା ମାତ୍ରାଙ୍କିଟି ଏ ହେଉଥିଲା କଲେକ୍ଟର ବାବୁ
ବସି ଦିନାରୀ ନାପାର ପତ୍ର ତରୁଣକଣ୍ଠର ମଦର ମହିମାରେ
ଅବସ୍ଥାଧର ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଏମ ଶେଣିର ମାତ୍ରାଙ୍କିଟି
ଜମା ପାପୁ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।

କଟକର ତୃଣ୍ଣିକଟ ଜଳ ମୁହଁ ଏହୁ, ଏ ପାଇଛିବ ମାନସର
ଅଥବା ଫଳୋ ଦିଶି ଗ୍ରାମ ହୋଇଥିଲା ।

ଭାବୁଶର ସବ ଦେଖ କଲେବୁଟିର ବୁନ୍ଦ ପରମେଣ୍ଡିଏମ୍ବୁ
ଗ୍ରୂ ରତ ଅଳୁବର ମାସ ତା ୧୩ ରିଖର ଦୂରମାସ ଦରତ
କର ଚାହୁଁ ପ୍ରାପୁ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।

ବୁଲ୍ଲନକପୁଣି, ଏହି ପରିମାଣ ପରିଦର୍ଶନରେ ସମ୍ଭବ ଲୋକଙ୍କ
କେବଳ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ କାହିଁପଦ ସୁପ୍ରସରିଲୁ ସମ୍ଭବ ପୁଣି ନିଜକିମ୍ବା
ପାଇଛିଲୁ କର୍ମଶାଳର ପଦରେ ନିସପ୍ତ ହେଲେ ।

ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଦେଷ ହେଉଅଛି । କୁର ଓ ସର୍ବ ପାତଳରେ ଜୀବାତ୍ମା ଥାଏ ।

ଏ ଚିନ୍ତର ବନେବନ୍ତର ସାହେବ ଜଗ ଉଥକାର ମୁକଳ
ଶୀତଳ ମସିରେ ସାଧ୍ୟତା ।

ଆମୀ ସେମହାର ଏଠା କେଳିଗାହାରେ ମୋଟିବ
ହେବି ପାଇଁ ଦେବ ।

ଏଠା ପ୍ରାଚୀମୋହନ ଏକାଡେମିର । ସୁ ଶିଖର ନାମ
ଜୀବନକୁଣ୍ଡ ଯେତେ ମନ ମନଦାର ବହୁଧ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘତା ବୋଲଗେ
ଦେହ ସ୍ୱାର ପରିଚୟକ ଥିଲେ । କାହିଁ ମହୋତ୍ସ ଅନ୍ତର
ଶୁଣସବୁକର ମୁକାର ଥିଲେ ଓ ତାର ହଠାତ୍ ମୂଳ୍ୟକ
ତାଙ୍କର ପରିପର ବନ୍ଦିର୍ଗ ଓ ସ୍ଵର୍ଗ ରହମାନେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାରା
ହୃଦୟର ଦେଇ ଦର୍ଶକ । ଉଲ୍ଲଙ୍ଘତାରେକ ସହିତରାଜ୍ୟକ
ଦୃକ୍ଷାର ବିନ ଶାହ୍ ।

ମହାବିଲୁ ଅପର ପାର୍ଵତୀ କୃତ୍ତବ୍ୟଦର ତଥାତେ କୃତ୍ତବ୍ୟଦ
ଶାଶ୍ଵତ ଜନ୍ମର ମୂଢ଼େ କେତେଥାବେ ଅପରାଧରେ ତଥାତେ
କୃତ୍ତବ୍ୟଦ ଦେବ ଗୌତ୍ମ ମୁଖର ହତ୍ୟାଧରର ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କାଳକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଶାଶ୍ଵତକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲାଗୁବାବୁ
ତଥ ଯାଇଥି ।

ପ୍ରେସ କିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜାଗା ହେବାଲ୍ଲ ମାତ୍ରେ
କଟରୀ ରେଲୋଡ୍ ଟେଲୁତାରେ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବାକୁ
ଏକନାଳିର ଅନ୍ଧରେ ମୁଖୀୟ ଦେବା ଏ ନିରାଳେ ଅଛି
ଅଛି ।

ପର ଦିନକା ଶକେଟରେ ଲେଖିଲୁ ଏହିଥାଙ୍କ ପଦାଳଗଣ
ତଳ ବାହ୍ୟ ରଥ । ଡେଣା ଦକ୍ଷମ ବୌଦ୍ଧବିଜ୍ଞାନ ପାଠ
କରିବାର ସେଇରେ ହୀନ । ୧୯୨୫ ମସିଥା ହେଠାତେ ଏହି

ନାନ୍ଦୁକର କମାଣ୍ଡର ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ କରିବାର ଶୁଣିବା
ଏହିରେ ପାର୍ଶ୍ଵ କରିବାର ସବୁ ।

ବୁଦ୍ଧିର ଅନଳରେ ଦୂରତ୍ତ ଦୌଷିଣ୍ୟର ସାଥ୍ ପଦକୋଣୀ
କଷ୍ଟ ଦିଦିବା ଏହିବ ରଜୀଷନ୍ତିରେ । ଗୁରୁଦୂଷ ମଧ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବାଦର
ଅବଶେଷ ପାଞ୍ଚିବା ଲଜ୍ଜା ଦୂରତ୍ତ ରଜୀଷନ୍ତିରେ । ଗୁରୁଦୂଷର ପାଞ୍ଚିବ
ଅବଶେଷ ପାଞ୍ଚିବ ଅଛେ ।

ମହାମାତ୍ର ସେବକର ଅଛାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ବେଳକର
ଶୁଦ୍ଧିଗରରେ ସେଇଁ ହାସ୍ପାତାଳ ଚିରିତ ହୋଇଥି
ଜାଣିଲେ ତଥାଏମାତ୍ରେ ହୁଏ ସେଇ ପ୍ରକଟ ହୋଇ ଅଛେ-
କ ସଙ୍ଗର ଲୁହ ନେଇଥିବାର ସଂଘର ନିଳିଦ । ଜାହାଏନ-
ମାନୁଷ ନିବାରନ ବର୍ଦ୍ଧାରୀ ସାର ଅହେବ ରେବ କୃତ
କରୁଥି ହୋଇଥିଲୁ । ସୁରକ୍ଷାଖାର ଏଥର କଟାଯ ହେଲ-
ଅଛ । — କ ନିଷ୍ଠାର କାହିଁ । ମହାମାତ୍ର ସେବକୁ ମୁଁ ଦେବ
ତଥାଏବ ଉପରେ ଲାହ । ସମ ପ୍ରାଣହରରେ ଉପରେ
ଯଥା ପକେ ତଥାଏମାତ୍ରେ ସାହିତ କଢି ନାହାଯି ।

ଅପ୍ରିକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମେନର ଅପ୍ରିଲରେ ଦୈନିକରେ
ଛାତ୍ର ହେଲା ଯାଏଇର ତାର କାଳଗାୟୀ ସକାଳୁ ପଥ-
କ୍ଷତ ବିଦ୍ୟକାର ସାହିତ ମନର । ଯାଇର ଦୂର ମଧ୍ୟ
ବେଶୀ ଓ ପୋତ ପାଦରଥରୁ ।

ଅଟେଥା ବଜାର ଦରିବାରରେ ଘସ ଗୋଲମାଳ ଉପରେ
ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଇ ବସାନ ମିଳଇ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦରିବାରରେ
ପରାହ ମନୁଷ୍ୟ ଦରିବାର ପାତ୍ରରେ ଦେଖାଇ । ସେମାନେ
ପରାହର ଅଧିକ ଦୂରୀ ପରାହ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟ
ପରାହ ଯାଏ ତ ଏମେ କାହାର ପାଶ ବରଷ୍ୟ ବହାରୀ
କି ୧୦ ମ ଦରିବାକ ବସନ୍ତରେ ଦ୍ଵାରା ପରାହ ବରଷ୍ୟ ଥୁ
ରହାନ୍ତିର ।

ହୋଇଯାଇବାରେ ଦୂରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ହୋଇଥାବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିବା ଗତ ହଜମୁଲ ପାଇଦା କାହା
ହୁଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ ୧୯୨୭ ଶ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ
ଶୁଣନ୍ତରେ ଅବ୍ରଦ୍ଧ ଜଣା ହୋଇଥିବା । ସାପ୍ରାଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ
କରଣୀ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ।

ମହାମାତ୍ର ଦେଶ କଷ୍ଟରେ କରନ୍ତି କଷ୍ଟରୁ ଅନେକ
ଅଜ ଦେବେ ପଳାଇ ଯାଇଥିବାର ସମ୍ମାନ ମିଳିଲା ।—ମଧ୍ୟ
ଦୂର ସମ୍ବନ୍ଧ ପଢ଼ିବ ?

କରିବାର ସମୀକ୍ଷାଲ ମୁଦ୍ରନ ହେଉଥିବା ପାଇଁ
ଯେ ଏହା ପଢ଼ିବାକୁ କି ୫ ମିନେକ ମୋ ପଢ଼ିବାକାର
ସହାୟ ନିଜକି । ଅଛିବ କି ୧ ମିନେକ ବୁଝିବାକାର
ଅଛି ଏହି ପ୍ରେସାର୍ଡ ମଧ୍ୟରେ କି ୨ ମିନେକ ବିଜ୍ଞାନ
ଅଣେବେ ଆଣା ନାହିଁ ।

ଜୀବିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲ କହି ବରତ୍ତୀ ହାତରେ
ଅଧିକ ଦୋଷଟ ଯାହାକ ନିର୍ମଳ କରିବା କିମ୍ବା ବରତ୍ତୀ
ଆଗର ପାଶୁରେ ଥରତ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ମହାତ୍ମା
ସବ ୧୯୦୫ ସାଲ ପରେତୁ ଶମ୍ଭବ ହେବ । ଅପାର କିମ୍ବା
ସକାରୀ ବୋଲିର ଅଧିକା ହୃଦୟ କରି ନାହିଁ ।

ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ୱାରା କାରଣ ସୋବୀରବୀ
କାରଣ କୁହାରି ଏବଂ କାରଣ କାରାନ୍ତାରେ ଅନ୍ୟ
ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବା କାରଣ ମୁଁ କେମନ୍ତ କାରାନ୍ତାରେ
ଯେତେ କାରଣ କୋହାରି କାହାଜ ଗୀମନ୍ତ ହାତପୁର
ଦ୍ୱାରା କାରଣ ଅନୁକ୍ରମ ସବୁ ହେଉ ଥିଲା ହୋଇଥିବା
ପାଇଁ ପରେ ନାମାନ୍ତର ସେତେ ଶାକାଜାନ୍ତ ଦ୍ୱାରା କାରଣ
କାରିଥିଲା ।

ପୁଣ୍ୟ-ସମ୍ବାଦ ।

ଅସ୍ତରାହିଦୀ ପରମ ମାନ୍ୟାବଳେ ସୁଧା ମହାରାଜା ମନ୍ତ୍ରାଦିଦ୍ୱାରା
ବହୁ ବୃଦ୍ଧିକାରୀ ମାପରୁକ ଗାଁଛି ଅବସ୍ଥା । କଷ୍ଯନିତି ପରୀକ୍ଷା
କରେବା ବେଗର ପ୍ରକାଶ ବାରଣ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଵାନ୍ତର
ଜର୍ମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହେଉ ଅଛି । ଦିକ୍ଷା ଓ ଚିତ୍ତର
କର୍ମ ଦେଖିବ ଲାଗିଥାଏ । କରଣ କରୁଁ ମହାରାଜା ଅବସ୍ଥା
ଆସେଇ ଏଇ ବନ୍ଦରେ ।

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣମାତ୍ରେଷ୍ଟ ମହୋତ୍ସୁ ଗୋଦାନାଳ
ପ୍ରତି ଉପରେ ଏହି ବା, କୁଷ୍ମାନ ପାଇଁ କାହାର
ଅନ୍ତରୁ ଏହି ଦୂର୍ଲଭ ପ୍ରେସ୍ ପାଇଁବ କୁଷ୍ମାନ
ପ୍ରେସ ଏହି ୧୯୫୩ ।

ଗ୍ରାମ ୨ ପଦିତାର ତାମ୍ର ପର୍ବତୀ ଏଠା ଶାକ
ନିଷଳରେ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାଣମେଳ ଯୋଗୀ ଦୂରଜ୍ଞ ହେଲାମାତ୍ର
ପଢ଼ ଶୁଣୁ ଛ ଶିଥ ଏ ପଦିତାରୀ ଉଚ୍ଛଵି ହୋଇଦିଲେ
ପଦିତାର କି ୫ ଏ କାମକା ଅକରେଷ୍ଟ କାଳକ ଏତିପ୍ରାଣ କିମ୍ବା
ଶାକ ହକ୍କ ସମ୍ମତ ଏ ପଦିତାର ପଦିତାର ହେବା କାମକା

ଏହାରେ ସେବି ଫଳକ ହୋଇଥିଲା ମା
ପ୍ରାୟ ୧୦୧ କବାଟୀମାହିଲା କି ୨୯୬୧ର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀପର୍ଯ୍ୟା
ବୋଲିଲେ ଅଗ୍ରତି ହେବ ନାହିଁ । କୁଣ୍ଡଳୀଶ୍ଵର ମହାକାଳ
ମାକେ ଖାଇଁ, ରୋଗାମ କିମ୍ବା ମାଇଲ ଧରିବାରେ ଦିଲେ
ଦୟକ ହେବାର ରାଜ ଅମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ସୁନଇ ହେବାର
ତେବେବିର ହେବାର କରିବା ମ୍ୟା କରିବାକ ।

ଶୀଘ୍ର ଧନ ଦନ୍ତ ସବୁ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରାଣ ମନ୍ଦିର
ନୁହେ । ଅପର ଦଳରୁବା ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଇ କାହିଁ ।

ପ୍ରେସ୍ ପକ୍ଷ

ପଞ୍ଚପ୍ରେରଙ୍ଗେ ମହାମନ୍ତର କିମନ୍ତେ ଥିଲୁ
ମାନେ ଦାସୀ କୋହୁଁ ।

ମାକମାୟ ଛାଇଲ ଆପକା ସନ୍ଧାଦକ ମହେ
ଦୟ ସମୀପେଷୁ—

ଅଧ୍ୟେତ୍ବକାର ଦବିଧି ପଂକ୍ତି ଲୁ ଅପଣାକ
ଜଗନ୍ନାଥ ପହିକାରେ ସ୍ତ୍ରୀଳ ଦାନ କରି
ଆସୁଯିବ ବରଦା ହେବେ ।

ଅକ୍ଷୁମାନିକାଥୟରଙ୍କ କଣ୍ଠକ ପ୍ରତାଣିକ “ପଣ୍ଡିତଙ୍କରମ୍ଭ” ଘାଠ କରି ଗୋହର ଏକ ସ୍ମଲନେ
ସନ୍ଦେହ ଜ୍ଞାପନକ ହୋଇଥାଇଲା । ଅଶା କଣ୍ଠେ
ଧର୍ମରକ୍ଷଣୀ ସମସ୍ତ ସର୍ବ ମହାଶୟମାନେ
ଅବଳମ୍ବନ ଦିଲୁ ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରି ପାଇବେ

ଶୁଣି ମେହି ପ୍ରମୁଖ କାଳର୍ଦ୍ଧା କଥାରେ
ଲାଗିଥାଏ ଅଛି ।

ଯିବୁଝାନ୍ତେ କିମ୍ବେ ଶୁଣି ମତ୍ରମ୍ୟା ନିରାସନ୍ୟବ୍ୟା
ବକାନ୍ୟା କହୁ ହବସେ କି କୁପ୍ରମାତ୍ରିଲାଙ୍ଘର୍ଣ୍ଣା ।
ପଢ଼ିବାକି ଦିନ ରହିବାର, ଶୁଣିବାର ହସ୍ତାନ୍ତର
ଏମାକଳରେ ସତ୍ତ ଓ ସଜ୍ଜା ଏହି ଚାଲୁଷମ୍ଭବ
ରେ ସଜ୍ଜା ଓ କନ୍ଦିବଦସମାକଳରେ ଉଚିତ
ଦରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଶୁଣିବାରେ ଏହି ନିୟମ
ଧାରନ କି କରେ ପଢ଼ିବାକାହାତି ଦିନ କାଳର୍ଦ୍ଧା

କରନ୍ତି କାହିଁଦି ? ଏହାର ଅଳ୍ପ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣ
ଅଛି କି ? ପନ୍ଥ ଲେଖା ଅଛି ।—

ନିଷେଠଂ ଦିନ ମାସଦ୍ୟ ସାଙ୍ଗ କୁର୍ମାକ୍ରିକ୍
ରତ୍ନଂ, କୁର୍ମବଂ କଇବେଶ୍ଵରୀଃ ଦାନା ଚ
ନରକଂ ଦିଜେହ ।

ତାରା ହେଲେ ପିତାମହଙ୍କୁ ଶୁଣି
କରିବା କମିତି ସେଉଁମାନେ ଛଳ-ଅର୍ଥଙ୍ଗ କରିଛି
ତାରା ସେବେ ବୁଝଇ ହୁଏ ଏହି ଦାତାମାନେ
ନରବନ୍ଧୀ ହୃଦୟରେ ଏହାର ଫଳାଦଳ
ଅର୍ଥଙ୍ଗ କରିବାର ଶୁଦ୍ଧେଜଳ କଣ ? ବରଂ
ଏହାହୁବୁ ସେମାନେ କିନ୍ତୁ ଅନୁଭବକୁ ସହ୍ୟ
କରନ୍ତି । ପଞ୍ଚକ୍ରମେ ସେବେ ବୃଦ୍ଧିଗମାନେ
ଏହି କଷ୍ଟମକୁ ଆଶଳ ନ କରନ୍ତି ତେବେ
ସବସାଧାରଣରେ ନିଯମ ହେବାକୁ ହେବା । ଏହା
କିନାକୁ କଷ୍ଟ କରି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆନ୍ତି
କ ? ଏହାର ପୁମାଣାଥଙ୍କ ଭୂତର ପୁର୍ବମାନ୍ତର
କର ।

ଧର୍ମପୁର-ଦେବତାଳ }
ଜୀ ୧୯୧୯୫୭ } ଶବ୍ଦକାଳାଥ ଦ୍ୱାରା

AN APPEAL TO THE CHARITABLE
PUBLIC OF OUTACK.

You are aware that there are many destitute and disabled in this city who have no place to lay their heads, they have to pass their days and nights in all the seasons of the year on public road or in open place presenting a distressing scene no way creditable to the good sense and humanity of the city which is the capital of whole Orissa and the representative of wealth and intelligence of the Province. The destitute poor are the *protégé* of the public who have moral obligation to them which God demands should be fulfilled. He has claim on all we have and wishes that the *well-to-do* of his children shall help their helpless brethren and sisters. Let us therefore try to do our duty towards them to an extent by erecting sheds where they may lodge themselves, shifting for their existence as they have been doing. The cost of

erecting and maintaining such sheds would not be much and if a respectable committee were formed to raise subscription and to hand over the same to the City Fathers they will, I venture to say, not refuse the undertaking which they ought to have undertaken long before for they are representative of the public. The sheds may be easily maintained if every respectable rate payer who pays an annual tax of Rs. 20 give some contribution annually to the municipality.

I may mention that if a committee were formed for the purpose suggested I shall consider it my privilege to offer my humble services to them.

I have the honor to be
gentlemen

Yours obedient and humble servant
Cuttack } R. M. Bose
Sutahat }
9-12-97. } A Brahma missionary

ମୂଲ୍ୟ-ପ୍ରତି ।

କାରୁ ପାଇର ସେବା	ତାଳିଚର	ଟ ୨
„ ସମ ମହାପାତ୍ର	ମୋଷ	ଟ ୨
„ ଜୀବନ୍ୟମ ସମଳ	କ୍ରମାଚାର	ଟ ୨
„ ଜୀବାତ ପ୍ରତିବଳ	ପ୍ରସ୍ତୁତ	ଟ ୨
„ ଜୀବାତ ପାଇ ବାହୁଦେଶ ବୁଝନ୍ତା		ଟ ୨
„ ଜୀବାତ ପୋଷ ବଳେଶର		ଟ ୨
„ ବନ୍ୟୋଗାତ ସ୍ଥିତି	ବଳେଶ	ଟ ୧
„ ବନ୍ୟୋଗାତ ସ୍ଥିତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି		ଟ ୧

କିଞ୍ଚାପନ ।

ସଙ୍ଗୀତିଷ୍ଠାର ।

୨ୟ ସମ୍ମରଣ ।

ପରିବର୍ତ୍ତି

୨ୟ ସମ୍ମରଣରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସମୀକ୍ଷାନ ବ୍ୟବ-
ରେବେ ଅଧ୍ୟନକ କହି କାରୁ ସମଶବ୍ଦର ସମ୍ବନ୍ଧ
ହତିର ଗୋ ୧୭ ଟ ସଙ୍ଗର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇ
ଅଛି । ପ୍ରସ୍ତୁତର କଳେବର ପୂର୍ବାପ୍ରେସା ଦୃଢ଼ି
ହୋଇଥିଲେ ସୁକା ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବପ୍ରେସା ଟ ୦ ୮
ରଖାଯା ରହିଅଛି । ପ୍ରସ୍ତୁତର ହ୍ରାପାର୍ଥୀ
ଶେଷ ହୋଇ କର୍ତ୍ତାମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂବାନାଙ୍କ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ।

ଦେଶମଙ୍ଗଳ ଶ୍ଲୋକ ଓ ଯୁଦ୍ଧରଷ୍ଟିତ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦

ପଣବିଆ-ବୋଧେନୀ ।

ଶା ସମ୍ବନ୍ଧର ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରଣୀତ
ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବନ୍ଧର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂବାନାଙ୍କ ଯଜ୍ଞାଳୟରେ
ମୁହଁତ ହୋଇ ଦୃଢ଼ି କିଞ୍ଚିତମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଦୋକା-
ନରେ ବିକ୍ରି ହେଉ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୨୭ ।

କେନ୍ଦ୍ର, ଅନନ୍ଦପୁର ବନୋବସ୍ତୁ କମାବନ୍ଦ
କର୍ମ ସକାର ମାଧ୍ୟମ ଟ ୧୯ କା ବେଜନରେ
କ ୨୦ ଟ ମୋହରର ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରାର୍ଥିମାନେ
ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ସହିତ ଜଳତମାନ କା ୨୦
ରଖରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରାରମ୍ଭକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପ-
ତ୍ରୀତ ହୋଇ ଅବେଦନ କରିବ ।

Gunanidhi Das

। ବ । କେନ୍ଦ୍ର	ଅଧିକାରୀ
ଅନନ୍ଦପୁର ବନୋବସ୍ତୁ	ଅଧେର
ଅପିଷ	ଗ ୧୯-୧୭

NOTICE

Wanted a Second master for the Cuttack Peary Mohun Academy on a salary of Rs. 40 per mensem, in place of Babu Jibon Krishna Sen deceased. Applications from candidates will be received by the undersigned up to 25th instant.

7th December } Baikuntha Nath
1897 } Dutt
Cuttack P. M. } Secretary.
Academy }

NOTICE

Wanted a Head master for the Nuagan M. E. School, Pay Rs. 20. Preference will be given to those who have passed the Entrance examination.

Apply before the 20th instant to,
Cuttack } ଅବଦବ୍ରତ ମାହାତ୍ମ୍ୟ
9-12-97. } Secretary Nuagan M. E. S.
Nuagan P. O. Cuttack.

ଅଗ୍ରମ୍ୟଲଭି ।

କାରୁ ଜୀବାତ ପ୍ରାର୍ଥିତ ପରେଟ ଭବିତକ
ଅଭିଧାର କଳିବ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆମ୍ବାଜନ କଣି
କେଇଥାକୁ । ସମ୍ବନ୍ଧାବଶକ୍ତି ସବ୍ଦିଧା ନିମ୍ନେ
ଦୃଢ଼ି ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ଅଠୀଶା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହେଲେ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କିଞ୍ଚାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ।

ଶା ଅଗ୍ରମ୍ୟଲଭି ଦୋଷ ।

ନୂତନ-ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ।

ପରମମଙ୍ଗଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରହ ରାଜନାମାନ ।
ଯତ୍ନକର ଶିକ୍ଷାକର ଅଛେ ଦୈଶ୍ୟମାନ ।

ସ୍ମୂଲ ତ୍ରୁଲ ଶିକ୍ଷା ।

ଶା ରଗବାନରମ୍ଭ ଟ ୦ ୫ ପ୍ରଣୀତ

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକାମାନଙ୍କ ପ୍ରାପଣାଳା, କାରୁ
ରମ୍ୟମୁଖେପାଦ୍ମାପୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋକାଳ ଓ
ପ୍ରଗେବାଳ ବାସରବଳ ଜୀବାତଥବାନର ସେବକ
କାଜିବଳର କଟକରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତ ମିଳେ ।
ମୂଲ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵାଳ୍ୟ । ଟ ୧୦ କାରୁ ଜର୍ଦ୍ଦ ନଗବ-
କେଗାମାନଙ୍କୁ ସଥେଷ୍ଟ କମିଶନ ଦିଆଯାଏ ।

ବନାରଷେ ମାଲ ।

ବନାରଷେ ଆମ୍ବର ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ
ଦୋଷ ଅଛି । ଉଚ୍ଚତ ମୂଲ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧର-
ଙ୍କୁ ବନାରଷେ ମାଲ ଯୋଗାଇବା ଆମ୍ବର କାର୍ଯ୍ୟ ।
ଅମ୍ବ ଭାବର କାଳପ୍ରାଚିକାରୀ ସଜା, ଜମ୍ବ-
ଦାରମାଳଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସବରେ କିନ୍ତୁକାଳ ମାଲ
ଯୋଗାଇ ଅନୁଧାରୁ । ଅମ୍ବ ସହିତ କାରବାର
କଲେ କେହି କୌଣସି ପକାରେ ପ୍ରତାରିତ
ହେବାର କିନ୍ତୁମାତ୍ର ଅଶ୍ଵା ନାହିଁ । କାମଣ୍ଟା,
ବେନ୍ଦୁକ୍ରି, ପାଟଳା, ଅଠମିକ, ସମ୍ବନ୍ଧର,
ଦଶକବେଳା ପ୍ରାର୍ଥିତ ସହାଯକାରୀ
ବାହାଦୁରମାନଙ୍କ ନକଟରେ ନନ୍ଦ କଲେ ଅମ୍ବର
କଥା ପ୍ରାର୍ଥିତ ହୁଏବାର ଜଣା ପଢ଼ିବ ସାହାକର
ସେ କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ଲେଖି ପଠା-
ଇଲେ ଅବଲମ୍ବେ ଭେଲୁପେବଲୁ ପାର୍ଶ୍ଵରେ
ପଠାଇ ଦିଗ୍ବ୍ୟାପିନ୍ଦା । ମାଲ ମନୋମାନ ଲାହୁଲେ
ବା ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ
ବଦଳାଇ ଦିଅ ଯିବ ବା ଟକା ପ୍ରେର ଦିଆଯିବ

ମୁଦ୍ରଣ ହେଉ ।

ସାଧୁହିବ ସମ୍ମାନପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ କ
ସୁଜନ ଦେବ

ଶ୍ରୀପଦ

४० इंग्लिश में

19

ଭାବନ ପରି ଯୋଗମୁକ୍ତ ଘାଲି

ନୂତନ ପଞ୍ଜୀକା

କଟକ ପ୍ରି ଏଂକଲାମାଙ୍କ ଯଷ୍ଟାଳଘୁରେ ଅନ୍ତରୀ-
ନ୍ୟକର୍ଣ୍ଣୟାୟ ଶୁଧା ହୋଇ ନିର୍ମଳାଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ
ବୁଦ୍ଧି ହେଉଥିଲା ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଟ ୦ । ଭାକମାସୁଲ ଟ ୦ ।
ଶେଷପାଇଁ ଟ ୦ ୯ ॥ ଟ ୦ ୯
ମୋହସୁଲର କିଳେତାନଳ୍କୁ ଅଧିକପରମାଣ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ।

କଣ୍ଠେନ ଦେବାର ପିଲାହାରୁ କର ଦେଉଥିବୁ ସେ
ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାକଧାନ କର ଦେଇଥିବୁ ସେ
ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଯାହାଲୟର ଅଞ୍ଜମବର୍ତ୍ତୀ
କଳ୍ପନରେ ନ ରୁଲି ରିପରିଚିତର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ
ପଣେ ମୁହଁକାର କରିବେ ।

୧୯୭୫୭ } ଶ୍ରୀ ଲୋକେଶ୍ୱର ପାତ୍ର
ସମ୍ପଦିତ

ଥୟାମର ଶିଷ୍ଟ କଟେଶ୍ୱର ଖ୍ରୀପତ୍ର କଟଳ
ସାହେବ ଅସନ୍ଧା କଜନିଳ ପଦ୍ମ ସମୟରେ ଲାଲି
କତାକୁ ଥୟ ପ୍ରୟୁ ଏକ ସହାନ ରହିବେ ଏବଂ
ତାହାଙ୍କର କଳ୍ପନାନେ ସାନ୍ଧାର ଲବଚର ଥିଲା
ତର ହେବ ।

ବଜ୍ରପୁଦେଶୀର ଶୈଖିଭାଗର ତାରରେକୁ
ଭାକୁର ସ, ଏ, ମାରଟିନ ସାହେବ ଗତ କବ-
ମରନାମ ତା ୧୯ ରଙ୍ଗଠରୁ ଏବବର୍ଷ ସବଳା-
ଶ୍ଵରାର୍ଥରେ ରହିବାର ବଜ୍ରୀୟ ଲବହ୍ନମେଣ୍ଡ
ମନ୍ତ୍ରର କଲିଅଛନ୍ତି ।

ତାଳ ସଜ୍ଜିକୁ ଜମୀନା ଜୁ ୪୫୦୦ ଟଙ୍କା
ଗୁ ପ୍ରେରଣ କରୁଥିଲା । ଏତେ ଧେପାଗୁ ଜମୀନା
ଶକ ରୁ ହୋଇଥି ସମୟରେ ଅଳ୍ପ ଯାଇ ନ
ଥିଲେ । ତାଳ କଳଦ ମା ଧେବା କରିବା କାରଣ
ରୂପୀର ଅଶ୍ଵୀ ଲେଖି ଥିଲ ମତ୍ତ ତଥା
ପଳପ୍ରଦ ହେଲ ନାହିଁ । ଜମୀନା ଟଙ୍କେ ନରେ
ଅଧିକାର କରି ବସିଥିଲା ।

ଦାମୋଦର ଦରଗ୍ପିକର କାରରେ ଯେଉଁ
ନାହିଁବୁ ଅଛେଗା ଅହାତ୍ମି ହତ୍ତିବେ
ଅଖକା ପ୍ରମାଣ ଦେବା କରି ସତକ ରହି ଫଳ-
ରୁ ମହିଲାର ପ୍ରାଣିନା ହେବାରେ ସେ ମୋକ-
ଦାନା ପୂଣି କେବା ଯାଏ ତା ୧୦ ରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରକିଳ ବହୁଥକ୍ଷି । ଜୀବାନୀ ଏକରର କରୁଥିବା
ପ୍ରକ୍ରିୟରେ କଲନ୍ତି ପଢିବାର ପ୍ରକାଶକ
କିମ୍ ?

କୁଣ୍ଡା ଦେଖଇ ଛଞ୍ଚ ଏ କରିଗୁହା ଦେଖିବ
ତୋ ଦେବା କାରଣ ଚାଳ ବଜୁଥରେ ନିର୍ମଳ
ହେଲେଖାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇ । ଚାଳର ବନ୍ଦ

ମାନ୍ଦରେ ଅବସ୍ଥାପିକ ହୋଇଥିବା ବନ୍ଧୁମ
ବିତେଶାମାନଙ୍କରେ ଜ ୨ ଟ ବୁଝିଲେବେ
କୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା । ଗାନ୍ଧି ବଜ୍ଯରେ ବୁଝିପାଇଁ
ର ଅଧିକାର କିମେ ବର୍ଦ୍ଦିତ ହେଉଥିବାର
ଦେଖାଯାଏ ।

-○※○-

ଅସୁର ରମେଶନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ସେ ଏ ଗଢ଼ବର୍ଷ
ଡେଶାର ଏହଟି କିମ୍ବଳର ଥିଲେ ଏହି ଅଳ୍ପ
ଦଳ ହେଲା ପୋକସଙ୍କ ପ୍ରାଚୀ ପୂର୍ବକ ସିଦ୍ଧିଲ
ସରବର୍ମ ଭ୍ୟାଗ କରିଅଛନ୍ତି ସେ କଣ୍ଠନାର
ଭାବରରୁଟି କଲେଜରେ ଶାରତ ରତ୍ନଶାସନ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଦବୀ ନିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ଦତ୍ତ
ମହାଶୟ ଏବା ଚାହିଁକ ମନ୍ତ୍ର ଭାବର ବାସିବ
ଏହି ଏହା ସାମାଜିକ ମୌରିକର ବିଷୟ ନୁହେବା

ଦୁର୍ବେଶ ସହଜ ପଣ୍ଡର କର୍ମ୍ମ କିମ୍ବା
ନିମନ୍ତେ ବଳିକଥାରେ ଯେଉଁ ଅପେକ୍ଷା ସୁନ୍ଦର
ହୋଇଥାଏ ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧୁ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହାତ
ଆଏ ଏବଂ ହେୟାବ ନିଜାପି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛିର
୧୫ ଦିନାର ଟଙ୍କା ବନ୍ଧୁ ଦେବ । ବାଗଜ
କଲମ ପିଲାଖିଲ ଭାକମଣ୍ଡଳ ବିଶ୍ୱାସର ଉପାର
ଅନ୍ତର ଦେବନ ରତ୍ନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାପି ଏଥେ
ଥାଏ ଅଛି । ଏ କାଳିରେ ଉଚ୍ଚିତ କାର ଆୟ
ବନ୍ଧୁ ଯେଉଁ ନିର୍ମାଣରେ ସୋବେ ଏବେ
ଟଙ୍କା ଖରତ ଦେବ ବିଚିତ୍ର ନୁହେ ।

ଅଧ୍ୟାପକ କଳିତ୍ତିଲୁବନ୍ଦୁ ସାହେବ କହନ୍ତି କଥାରେ ପାଇଁ ପରିଚୟ କରିବାରେ ଦୁଇମାଳାଲ ଯେତେ ଗରମ ଦୁଆର ଗାଡ଼ିର ପରିବୃତ୍ତର ରେଲବାଟର ଦୁଇମାଳାଲରେ ଉଚ୍ଚର ଏହିତ-ଜୀମ୍ବାଶରୁ ଅଧିକ ଦୁଆର ନାହିଁ । ବାର୍ଷିକ ରେଲ-ଗାଡ଼ିର ଟଟେ ଏକବର୍ଷାରେ ୧୦୦୦୦ ମାଲାଲରୁ ଅଧିକ ନୂତନ ମହିନାରେ ଗୋଟିଏ ଏକ ସମ୍ପଦରେ ମା ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ପରିବୃତ୍ତର ଦୋଷାବେ । ବୋଧ ଦୁଆର କାହେ ହୁଅଥାର ସମ୍ପଦ ଦେଲିଗାଢ଼ି ଗାଡ଼ି ଚନ୍ଦାର ପରିବୃତ୍ତର କେବେ ।

ଅଳ୍ପଦିନହେଲୁ ଏକ ଜନରବ ଛୁଟେଥିଲୁ
ଯେ ମହାମନ୍ତିର ଗର୍ଭୀ-ଜୋନେରଳ ଲିଙ୍ଗ
ପରିଚାନ ବାହାଦୁରଙ୍କର କର୍ଯ୍ୟକାଳ ଦୂରିତେବ
ଏଥିବୁ ସେ ସନ ୧୯୫ ସାଲ ଜାନୁଆରୀ
ମୁଖରେ ବର୍ଷାକର ପ୍ରତିଶା କରିଥିବା ପ୍ରତିକଣେ
ସନ ୧୯୫ ସାଲ ଶେଷରେ ଗାହାନର କର୍ମକାଳ
ଦୂରିତେବ ଏବଂ ଯେତୁଳେ ସେ ସବୁ ଅଳଗତ
ପାଇଁ ପ୍ରକାଳ କରିଥିବା କିନ୍ତୁ ଆମରେ ବହୁଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ର
ଓ ଅନ୍ତର୍ବିଭବ ସେ ଜୀବିବର୍ଣ୍ଣରେ ରହିବେ
ସେତୁଳେ ଗାହାକ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଦୃଢ଼ ହେବାର
ଅନ୍ୟକ ଦେଖ ହେବ ନାହିଁ ।

ରେଲଗାତିରୁ ପଞ୍ଚକମାତଙ୍କ ଦୟବ ବେଳେ
ବୈଶ୍ଵ ସିବାର ଯୁଦ୍ଧାଶ ପାଇବାରେ ଏହି ଷେ
ହଜ୍ୟାରେ ହେବେବ ନାଲିସ ଦାସର ହେବେରେ
ଏହିବାହାଦୁର ରେଲ ଫୁଲିବିର ପ୍ରେମୁଠ ଇତି-
ଗୋକୁଳ ହେବାରେ ସନ୍ଧାନ କରି ଜଣେ ଯହ-
ବାହୀର ପକୁ ଥିଲେକ ମାଲ ବାହାର କର
ଅଛନ୍ତି ଏହି ପେରିମାକରର ପେ ମାଲ ବୈଶ୍ଵ
ଶାନ୍ତିରୁ ପର୍ବତ ଶଶିର ଦେଖା ନିମନ୍ତେ
ଦୋଷଗା ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଠିତ । ପକୁରାଜାର ରେଲ
କଲେ ଅଛୁ ରଖା କାହିଁ । ବରସା ହୁଆଇ ଏବି-
କ ବିଟକଣୀ ହେବ ।

ଦ୍ୱାରା ସମେତ ଲେଖନ କରିବାର ପରିଷକ ହୁଏ
ଅନ୍ଧୋମା ମାତ୍ରାକୁ ଉଚ୍ଚାରଣୀ ଗାନ୍ଧୀ
କି ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଅକାଶମାନ ପ୍ରାପନ କରି
ଥାର ପ୍ରସତ ହୋଇଛି ଏହି ସେ ପ୍ରତ୍ୟେ
ଏଇ ପ୍ରଥାକ ଲୋକମାନଙ୍କ ଗାନ୍ଧୀ ସମ୍ମାନ କରିବାକି

ବାରା କିଶ୍ମେଷ ମକୋଗୋଳୀ ଦେବାର
ଦେଖା ଆଏ । ସରମାକଡ଼ୋକଲାଜ ମହାନୟେ
ଦୂର୍ଧିଷ୍ଠ ବାହୀନ୍ କରୁଥେ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରକାଶନାମ୍ବୁ
କୁଣ୍ଡଳବାବୁ ଦିରଥକୁଣ୍ଡଳ ଚାହାଇନାମ ତୁର-
ସୁରଣୀଯୁ ଦେବା ଅଛୁଟ ବାହୀନ୍ ଏବଂ ଅଳାଧ୍ୟ
ଶାଲାରୁଦ୍ଧ୍ୟାବ ସନ୍ଧପୁରାବରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲା ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଦୂରେର ସହିତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁଁ ଯେ
‘ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ନେଷନ’ର ଧର୍ମଦକ ଦାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ନାଥ ଯୋଗ ପରିରେ ବସି କଳିବତୀର ବିଶ୍ୱାସ
ପତଥ ପାଞ୍ଚ ଦେଇ ସ ଦ୍ୱିତୀୟବା ଦେଇଲେ କେବେ
ସବରେ ଗୋଟା ଶାନ୍ତି ହୋଇ ବର୍ତ୍ତତ ଗୋ
ଟୀଏ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଧର୍ମାଦି ଦେବାରୁ
ଦଶ ଲେଖାତ ପତନ ଏବଂ ବୋଧ ମହାଶୟଦ
କବୁତ ପତି ଆମାର ପାଇଲେ । ଏହି ଗୋଟିଏ
ହାତର ଦୂରେ ଥାଇବାକୁ କରି ବୃଷ୍ଟିଟ ଅଜ୍ଞାନ
ହରୁ ହୋଇ ବଲ । ହାତର ସେହି ଅଜ୍ଞାନାଳ
ଖାଟ ଦେଇ ଉଦ୍‌ଦୟା ବସନ୍ତରେ ବେ ଦଲ
ଅଛନ୍ତି ।

ମହାମାନେ ଗୁରୁର ଜୈତେରାଲ ବାହାଦୁର
ଅଲିଗଡ଼ରେ କିଶୋକମାଳ ହେବାକାଳରେ ସେଠା
ମୁସଲମାଳ କଲେଜର ଶିଖମାନଙ୍କୁ ଘୁରିଥାର
ବନ୍ଧନ କରିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ସେପେହିଁ
ଦୂଷଦେଶ ପୃଷ୍ଠା ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାଳ କରିଥିଲେ
ତହିଁରେ କରିଥିଲେ କି ସମବାର ସକଳ ସମ୍ମୁ-
ହାସ୍ତର କେତକୁ ମନ୍ଦିର ଦେବାଲୁ ପ୍ରତିକ ଏବଂ
କିମ୍ବା ମଞ୍ଜଳାସ୍ତର ମେଳ ଉପର ଅଳ୍ପାବରେ
ଚାରି ଧାରରେ ପୁଅର ବିଷୟ ହେବ । ଯାହିଁ
ସେବେ ଲେବମାନେ ଉପସ୍ଥିତ କରିବାର ତେବେ
ବାରିଶ ଥିବାରେ କାହିଁ ଯୋଗଦାନ ଲାଭ ପାଇବୁ
ଶମ କି ରହିବେ ହେବେ ସବକାଳକର ସେହି
ମୁହଁରାଟ ଫୁଲ ହୋଇ ପାଇବ ନାହିଁ । ମୁସଲମାଳ
ଶିଖମାନେ ଲାଟ ମହୋଦୟର ପରାର୍ଥ ଧରେ-
ଆଏ ତର ବିଦ୍ୟାରୀଣା ତୁମ ଅଧିକ ମଳୋ-
ଯୋଗୀ ହେବାର ଥିଲା କିମ୍ବାବ ।

ତୁମେହବେଳେ କଲାବସର ମୋହନ୍ତି
ଶ୍ରଦ୍ଧାମଗନୋଦୟ ହେଲା ତେବେଳେ ଜିନିହିଁ
ଦୂରବାହର ଗାଲିଗା ଅନୁଥାରେ ଯୋଟ ଅତିରି
କେ ୧୯୧୯୩୦୩୧୯ ବା ମୋହନ୍ତି ୧୯୧୯

ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ମାହ ଶା ୨୪ ଉଚ୍ଚବେ
ଚିତ୍ରଗ୍ରାମ ଦ୍ୱାରା ସେଇଁ ଦୟାକାଳ ମୋହର
ଦେବତାଙ୍କଳ ତହିଁର ଦିବରଙ୍ଗ ଛା ଯାହା ମାନୁ-
ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନର ମେ ଅନ୍ତର ପରିବର୍ଦ୍ଧନ
କରି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ମରିବା କେ-
ଜିନିରେ ପ୍ରମାଣିତ ଦେଇଅଛା । ତହିଁର ଜଳଗ୍ରା-
ମାୟ ବେ ଉତ୍ତରରେ ଚିତ୍ରଗ୍ରାମ ଦୟାକାଳ
ମା ୧୫ ରାତ୍ରି ଦୂରରୁ ଏବଂ ଦିନରେ ଦିନେ
ଦିନାହର ଭଲକୁ ମା ୫ ରାତ୍ରି ଯାଏଁ ଏବଂ ପ୍ରାତି
ମା ୨୦ ରାତ୍ରି ଗୌଡ଼ାରେ ଗୋପାଳ କୋଣ-
ଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ଗୋପାଳ ବଜା ବାଖଥିଲା
ତହିଁର ତୁମ୍ଭେ ୨୨୯ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀ ଥାଏଟି । ଏମାତ୍ର
ଦୁଇ ଜଳମନ୍ତ୍ର ଦୋହରାଇଲା । ସମ୍ମାନ ନହିଁ
ଦେବକ ଦିପକୁଳପ୍ର ଥିଲା ଏବଂ କହିଁ କଷ-
ପ୍ର ହୀପ ବା ଡାୟମାନଙ୍କ ଚକ୍ରର ଦେଇଥିଲା
ସବ୍ଦାରମ୍ଭରୁ ସତ ଦୟାକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦନାନ୍ଦ
ଦିଲ ସିଲ ମହି ପଦ୍ମକ ବାତ୍ରୀ ଦୃଷ୍ଟିଷ୍ଠଳ
ବନ୍ଦ ସା ୧୦ ଯା ବେଳେ ଦେଖିଲା । ବାବା-
ଲରେ ସପ୍ତମ ମହିନେ ଆହୁରିକାରୁ ତତ୍ତ୍ଵ ଉତ୍ସାହ ଜାହିଁ
ଦାର୍ଢି । ସବ୍ଦରେ ମର ଅଧିକ ପାଇଲା । ମୋହର

ପ୍ରାଦ ସମ୍ବୁଦ୍ଧକରେ ଗଢି ସାହୁଖୀ ଚନ୍ଦ୍ର
ପତ୍ର । ୨୯ ଏହି ସେବାର ଲୋକରେ
୨୭୭୦୦ ଥିଲା । ଦୂରକର୍ମେ ୧୦୦୦ ବଜାର
ଲୋକ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲାଣ୍ଟି । ଗୋରୁମାତ୍ର ହେଲେ
କଞ୍ଚକ ହୋଇଥାଏଇନ୍ତି ଗଢ଼ର ସଙ୍ଖ୍ୟାକରିତା ପରିମ୍ବନ୍ତ
ଲୋକର ପ୍ରାମରେ ୫୦୦୦ ଗୋରୁ ମଧ୍ୟରୁ ଦେ-
ବଳ ୫୦ ମେଟ୍ ଉପା ପାଇଥିଲାଣ୍ଟି । ମୁହାମ
କଞ୍ଚକ ହେଲାଇ ମଧ୍ୟ ବୁଝିବା ନାହିଁ । ଦୂରକର୍ମେ